

การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรโรงเรียนนายเรืออากาศ
กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ

ปริญญานิพนธ์

ของ

จตุพล ยงศรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

มีนาคม 2547

จตุพล ยงศร. (2547). การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรโรงเรียน
นายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
(การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมวรพงษ์, อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการ
ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษา
ทหารอากาศใน 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือ
หน่วยงาน ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผน จำแนกตามสถานภาพ อายุ
ราชการ ชันยศ เงินเดือน วุฒิการศึกษา และส่วนราชการที่สังกัด กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรโรงเรียน
นายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2545 เป็นต้นมา
จำนวน 520 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการ
ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษา
ทหารอากาศ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวของไลเคิร์ท
แบบสอบถามชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.946 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
ค่าคะแนนเฉลี่ย, ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน, การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และ
ทดสอบเป็นรายคู่ในกรณีที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe')
ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. บุคลากรโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ เห็นด้วยกับ
การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมในระดับมาก
2. บุคลากรโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ที่มีสถานภาพ
ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในแต่ละด้านและโดยรวม
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร และด้านการ
จัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน ที่บุคลากรมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน
3. บุคลากรโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ที่มีอายุราชการ
ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในแต่ละด้านและโดยรวม
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการปฏิบัติตามแผน ที่บุคลากรมีความคิดเห็นไม่
แตกต่างกัน
4. บุคลากรโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ที่มีชันยศต่างกัน
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน ที่บุคลากรมีความคิดเห็น
ไม่แตกต่างกัน

5. บุคลากรโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ที่มีเงินเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในแต่ละด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการปฏิบัติตามแผน และโดยรวม ที่บุคลากรมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

6. บุคลากรโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร และด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน ที่บุคลากรมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

7. บุคลากรโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ที่สังกัดส่วนราชการต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Chatupol Yongsorn. (2004). *A Study on the Staff's Educational Quality – Assurance Operation at Royal Thai Air Force Academy, The Royal Thai Air Force Air Education and Training Command*. Master thesis, M.Ed. (Higher Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Dr.Suwaporn Tungsomworapongs, Dr.Rachun Boonthima.

The purpose of this research was to study and compare the staff opinions on educational quality assurance of the Royal Thai Air Force Academy, The Royal Thai Air Force Air Education and Training Command, in four aspects : 1) staff preparation 2) the establishment of internal educational quality assurance office 3) operation plans 4) operation plan achievement. The sample of this study were 520 personnel of Royal Thai Air Force Academy, The Royal Thai Air Force Air Education and Training Command, who started working on October 1, 2002. They were classified by their status, working experiences, ranks, salaries, educational background, and belonging divisions. The research instruments used in this study were Likert's 5 rating-scale questionnaires with the reliability of 0.946. Mean, standard deviation, one way analysis of variance, and Scheffe's test were statistically used for data analysis. The findings of the study indicate that:

1. The opinions of the staff on overall aspect of educational quality assurance were at a high level.
2. The staff, who had different status, showed significant differences in their opinions on educational quality assurance operation in each and an overall aspect, except the aspects of staff preparation and the establishment of internal educational quality assurance office.
3. The staff, who had different working experiences, showed significant differences in their opinions on educational quality assurance operation in each and an overall aspect, except the aspect of operation plans.
4. The staff, who had different ranks, showed significant differences in their opinions on educational quality assurance operation in each and an overall aspect, except the aspects of staff internal educational quality assurance office.
5. The staff, who had different salaries, showed significant differences in their opinions on educational quality assurance operation in each aspect, except the aspects of staff operation plans and overall aspect.

6. The staff, who had different educational background, showed significant differences in their opinions on educational quality assurance operation in each and an overall aspect, except the aspects of staff preparation and the establishment of internal educational quality assurance office.

7. The staff, who had different belonging divisions, showed significant differences in their opinions on educational quality assurance in each and overall aspect.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมวรพงษ์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และ อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ นอกจากนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนางรงค์ และ อาจารย์ ดร.สิทธิพร ประวัตรุ่งเรือง ซึ่งได้กรุณาเป็นกรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติมในการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ โดยให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร.จรรวรณ์ สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ สร้างบิน และ นาวาอากาศตรีวิพล สุขวิสัย ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบุคลากรของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ และโดยเฉพาะพี่ๆ ทหารที่สังกัดกองการศึกษาที่ได้กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ตั้งแต่เริ่มต้นทำวิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร.ประเสริฐ ประวัตรุ่งเรือง อธิการบดีวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ อาจารย์จิตรา นิลพงษ์ และ คณาจารย์วิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพทุกท่านที่ให้การสนับสนุนตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษา ขอขอบคุณ พี่ร่ำพิง กลิ่นชั้น พี่ดวงสุดา เฉลิมพร พี่อัญชลี สิทธิกุลธร อาจารย์อภิชาติ บัวหอม และ คุณรัชกุล เปื่องการ ที่คอยเป็นกำลังใจที่ดีแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ในตลอดระยะเวลาของการศึกษาและการวิจัย บุคคลที่ผู้วิจัยจะลืมพระคุณไม่ได้ คือ คุณพ่อคุณแม่ และทุกๆ คนในครอบครัว รวมทั้งคณาจารย์ในสาขาวิชาการอุดมศึกษาที่ได้กรุณาประสิทธิ์ประสาทความรู้ และเพื่อนๆ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา ภาคพิเศษ รุ่นที่ 9 ทุกๆ ท่านที่คอยเป็นกำลังใจอย่างดีเยี่ยมและสนับสนุนให้แก่ผู้วิจัยเสมอมา

จตุพล ยงศร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ความหมายของคุณภาพการศึกษา.....	9
ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	11
ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	13
องค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา.....	16
รูปแบบของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	28
กระบวนการของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	33
การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ.....	35
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	42
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
ลักษณะของเครื่องมือ.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	96
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	96
วิธีดำเนินการวิจัย.....	96
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	96
สรุปผลการวิจัย.....	97
อภิปรายผล.....	101
ข้อเสนอแนะ.....	109
ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	110
บรรณานุกรม.....	111
ภาคผนวก.....	116
ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	117
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	126
ภาคผนวก ค จดหมายขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	128
ภาคผนวก ง จดหมายขอความอนุเคราะห์เพื่อทำวิจัย.....	132
ภาคผนวก จ คำอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม.....	135
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	137

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงองค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก.....	34
2	เปรียบเทียบองค์ประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย กับ โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ.....	40
3	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ.....	42
4	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนสมบูรณ์.....	43
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา.....	47
6	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับ การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามสถานภาพ.....	49
7	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับ การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร เป็นรายชื่อ.....	50
8	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับ การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน เป็นรายชื่อ.....	52
9	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับ การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน เป็นรายชื่อ.....	54
10	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับ การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ด้านการปฏิบัติตามแผน เป็นรายชื่อ.....	55
11	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับ การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการ ฝึกศึกษาทหารอากาศ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามอายุราชการ.....	57

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
12	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามชั้นยศ.....	58
13	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเงินเดือน.....	59
14	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	60
15	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามส่วนราชการที่สังกัด.....	61
16	เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามสถานภาพ.....	63
17	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน จำแนกตามสถานภาพ เป็นรายคู่.....	64
18	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ด้านการปฏิบัติตามแผน จำแนกตามสถานภาพ เป็นรายคู่.....	64
19	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ โดยรวมจำแนกตามสถานภาพ เป็นรายคู่.....	65
20	เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามอายุราชการ.....	66

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
21	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษา ทหารอากาศ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร จำแนกตามอายุราชการ เป็นรายคู่.....	67
22	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษา ทหารอากาศ ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน จำแนกตามอายุราชการ เป็นรายคู่....	68
23	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษา ทหารอากาศ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน จำแนกตามอายุราชการ เป็นรายคู่.....	69
24	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษา ทหารอากาศ โดยรวม จำแนกตามอายุราชการ เป็นรายคู่.....	70
25	เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามชั้นยศ.....	71
26	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษา ทหารอากาศ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร จำแนกตามชั้นยศ เป็นรายคู่.....	72
27	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษา ทหารอากาศ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน จำแนกตามชั้นยศ เป็นรายคู่.....	72
28	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษา ทหารอากาศ ด้านการปฏิบัติตามแผน จำแนกตามชั้นยศ เป็นรายคู่.....	73
29	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษา ทหารอากาศ โดยรวม จำแนกตามชั้นยศ เป็นรายคู่.....	74

บัญชีตาราง (ต่อ)

[illegible]

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
39	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษา ทหารอากาศ ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน จำแนกตามส่วนราชการที่สังกัด เป็นรายคู่.....	84
40	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษา ทหารอากาศ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน จำแนกตามส่วนราชการที่สังกัด เป็นรายคู่.....	86
41	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษา ทหารอากาศ ด้านการปฏิบัติตามแผน จำแนกตามส่วนราชการที่สังกัด เป็นรายคู่.....	88
42	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษา ทหารอากาศ โดยรวม จำแนกตามส่วนราชการที่สังกัด เป็นรายคู่.....	90
43	ความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของบุคลากร ที่มีต่อการดำเนิน งานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษา ทหารอากาศ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร.....	92
44	ความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของบุคลากร ที่มีต่อการดำเนิน งานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษา ทหารอากาศ ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน.....	93
45	ความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของบุคลากร ที่มีต่อการดำเนิน งานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษา ทหารอากาศ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน.....	94
46	ความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของบุคลากร ที่มีต่อการดำเนิน งานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษา ทหารอากาศ ด้านการปฏิบัติตามแผน.....	95

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ระบบและกลไกการบริหารของรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษา.....	31
2 รูปแบบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ.....	37

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายการศึกษาฉบับแรกของประเทศไทยได้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2542 เป็นต้นมานั้น ตามหมวด 6 ได้ระบุถึงมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยในมาตรา 47 ได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก และในมาตรา 48 ได้กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนได้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 24) ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ทบวงมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลทุกแห่งต้องเร่งดำเนินการในทุกรูปแบบ เพื่อให้การศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ สามารถที่จะตอบสนองความต้องการของประเทศได้อย่างเต็มที่และยังคงรักษาความเชื่อถือที่ประชาชนมีอยู่ตลอดไป และเป็นที่ทราบว่าการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้นเป็นการศึกษาในระดับสูงที่มุ่งพัฒนาคนเพื่อเข้าสู่ในสาขาวิชาชีพต่างๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศที่สำคัญ รวมทั้งการมุ่งเน้นที่จะพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ให้เกิดขึ้นเป็นการเพิ่มพูนขีดความสามารถทางวิชาการระดับสูงในสาขาวิชาการต่างๆ เพื่อเป็นเครื่องมือและฐานกำลังอำนาจทางความรู้ ความคิด และเทคโนโลยีระดับสูงให้กับประเทศ (วันชัย ศิริชนะ. 2540 : 3)

สถาบันการศึกษาที่มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นการรับประกันระบบการบริหารคุณภาพขององค์กร เป็นการสร้างความมั่นใจว่าผลผลิตเมื่อออกมาจากกระบวนการแล้วจะมีคุณภาพที่ดีตรงตามความต้องการของลูกค้าหรือผู้ใช้ผลผลิต คุณภาพที่สถาบันการศึกษาต้องให้ความสำคัญคือ คุณภาพของผลผลิต แต่การที่จะได้มาซึ่งคุณภาพของผลผลิตที่ลูกค้าหรือสังคมพอใจนั้น จะต้องมาจากคุณภาพของกระบวนการ (Process Quality) และคุณภาพของบุคลากร (Human Quality) กระบวนการที่มีคุณภาพและคนที่มีคุณภาพเท่านั้นจึงจะสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพได้ การดำเนินงานประกันคุณภาพจึงเป็นกระบวนการที่จะผลักดันให้ปัจจัยต่าง ๆ มีคุณภาพและนำไปสู่การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง (วิพล สุขวิสัย. 2545 : 28 – 29) การพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งโดยมีการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของคนให้สามารถพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ในตนเองได้อย่างเต็มที่ แต่เมื่อพิจารณาสภาพการจัดการศึกษาของไทยในระยะที่ผ่านมา จะพบว่าวิกฤตการณ์ทางการศึกษาที่สำคัญประการหนึ่งคือเรื่อง คุณภาพการศึกษา กระแสเรียกร้องในปัจจุบันต้องการการศึกษาที่มีคุณภาพสูงและต้องการให้

มีการตรวจสอบมากขึ้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาการศึกษาไทย โดยจะต้องเริ่มจากสถานศึกษาทุกแห่งดำเนินการพัฒนาคุณภาพของตนเองโดยในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษานั้น จะต้องมีการประกันคุณภาพภายในผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา อันจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นได้ว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน (กิริติ ศรีวิเชียร. 2539 : 84 — 85) การประกันคุณภาพและมาตรฐานจึงเป็นหัวใจของภารกิจของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะเป็นคุณภาพของการเรียนการสอน คุณภาพของบุคลากร คุณภาพของทรัพยากรที่เพียงพอ คุณภาพของงานวิจัยตามภารกิจ คุณภาพของบัณฑิตที่จบออกไป รวมถึงคุณภาพของงานวิชาการด้านอื่นๆ ที่มหาวิทยาลัยให้บริการและชี้นำสังคม ดังนั้นการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นการประกันความอยู่รอดปลอดภัยของประเทศในภาวะการณ์ที่ประเทศไทยจะต้องก้าวเข้าสู่เวทีการแข่งขันทางการค้าและเศรษฐกิจโลกต่อไปได้ (คณะทำงานของที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย. 2537 : 2 — 3) แต่จากสภาพปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบันนั้น สุวิมล ราชชนบริบาล (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษากระบวนการการประกันคุณภาพทางการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย พบว่า ปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่เกิดขึ้น คือ บุคลากรในสถาบันส่วนใหญ่ขาดความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและมีความเข้าใจว่า การประกันคุณภาพเป็นการตรวจสอบหรือจับผิดการทำงานของบุคคล นอกจากนี้การปรับเปลี่ยนผู้บริหารมีผลทำให้การดำเนินงานระหว่าง สถาบัน คณะ และภาควิชาขาดความต่อเนื่อง อีกทั้งทบวงมหาวิทยาลัยขาดความชัดเจนในเรื่องแนวทางการปฏิบัติ ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการตัวอย่างของมหาวิทยาลัยที่ประสบความสำเร็จต้องการคู่มือในการพัฒนากลไกภายในสถาบันและแนวปฏิบัติในการนำไปใช้

โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ นับเป็นสถาบันการศึกษาเฉพาะทางระดับอุดมศึกษา สังกัดกองทัพอากาศ กระทรวงกลาโหม มีภารกิจในการจัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตบุคคลพลเรือนเข้ารับราชการเป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตรให้แก่กองทัพอากาศมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านวิชาการตามมาตรฐานของการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ เพียบพร้อมไปด้วยคุณธรรมและจริยธรรม ความรอบรู้ในวิชาและวิทยาการทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ความรับผิดชอบ ความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สามารถเป็นผู้บังคับบัญชาและนำหน่วยทหารระดับหมวดได้ พร้อมทั้งจะปฏิบัติหน้าที่ตามความประสงค์ของกองทัพอากาศและประเทศชาติ ดังนั้นจึงทำให้เห็นได้ว่า การจัดการศึกษาในโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ จึงต้องจัดให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน ซึ่งในส่วนของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ นั้น ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ.2541 สมัยที่ พล.อ.ท.ชลิต พุกผาสุข เป็นผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ โดยได้จัดตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้นชุดหนึ่งซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยขึ้นตรงต่อ

โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ผู้แทนกองบัญชาการโรงเรียนนายเรืออากาศ

ผู้แทนกองการศึกษา ผู้แทนกรมนักเรียนนายเรืออากาศรักษาพระองค์ฯ และผู้แทนกองวิชาทหาร โดยมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่นำร่องและเป็นต้นแบบดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้แก่หน่วยงานต่างๆ นั่นคือ กองการศึกษา โดยในเบื้องต้นคณะกรรมการประกันคุณภาพของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ได้เข้ารับการอบรมเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาจาก ดร.ประสิทธิ์ ทองใสว อธิบดีผู้อำนวยการส่วนวิจัยและพัฒนา สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวง-มหาวิทยาลัย และนอกจากนี้ได้มีการประชาสัมพันธ์และนำเสนอข่าวประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เดือน ธันวาคม พ.ศ.2541 เป็นต้นมา รวมทั้งได้มีการส่งบุคลากรให้เข้าร่วมสัมมนาเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และศึกษาดูงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาอีกหลายแห่ง (วิพล สุขวิสัย. 2545 : 27 – 28)

ในด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ได้แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 (พ.ศ.2541 – 2543) ได้มีการจัดทำต้นแบบและพัฒนากลไกประกันคุณภาพการศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ให้ความรู้แก่ข้าราชการ อาจารย์ และบุคลากร ประกาศนโยบายคุณภาพ กำหนดคุณลักษณะของนักเรียนนายเรืออากาศที่พึงประสงค์ กำหนดองค์ประกอบและดัชนีบ่งชี้คุณภาพการศึกษา จัดทำแนวทางและวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับสถาบัน จัดทำแฟ้มเอกสารตามองค์ประกอบ และส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมผู้ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภายใน ณ สถาบันการศึกษาตามโครงการของทบวงมหาวิทยาลัย ระยะที่ 2 (พ.ศ.2544 – 2545) ได้มีการจัดตั้งสำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา และจัดหาอุปกรณ์สำนักงาน ให้ความรู้แก่ข้าราชการ อาจารย์ และบุคลากร พัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพตามภารกิจของหน่วย จัดทำคู่มือประกันคุณภาพการศึกษา มีการปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด รวมทั้งจัดทำรายงานการศึกษาตนเอง (Self Study Report) และเตรียมรับการตรวจสอบภายใน ระยะที่ 3 (พ.ศ.2546 – 2548) เป็นระยะเวลาของการตรวจสอบคุณภาพภายในจากคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่หน่วยงานต้นสังกัดแต่งตั้ง การรักษาและพัฒนา คุณภาพการปฏิบัติงาน และรับการตรวจสอบคุณภาพภายนอกจากคณะกรรมการที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา แต่งตั้ง (สมศ.)

(กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ. 2544 : 27)

แต่จากการดำเนินงานที่ผ่านมาผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ ร.อ.วิพล สุขวิสัย ตำแหน่งนายทหารการศึกษา แผนกจัดการศึกษาและประมวลผล กองจัดการศึกษา กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ให้ความเห็นว่าปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาสามารถแยกได้เป็น 3 ประเด็น คือ 1) งบประมาณที่มีอย่างจำกัด เนื่องจากทาง

ราชการไม่ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยตรง เพราะยังไม่เห็นถึงความสำคัญ เนื่องจากเป็นเรื่องใหม่ อีกทั้งอุปกรณ์และเครื่องมือในการดำเนินงานยังขาดแคลน

2) ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ เนื่องจากบุคลากรที่มีความรู้ด้านประกันคุณภาพการศึกษามีจำนวนน้อยมาก การขออนุมัติเปิดบรรจุอัตราข้าราชการหรือลูกจ้างเพื่อมาดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากกองทัพอากาศมีนโยบายลดอัตรากำลังพล อีกทั้งบุคลากรที่ทำหน้าที่ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยตรงมีภาระงานอื่นนอกเหนือที่จะต้องรับผิดชอบจึงทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างล่าช้าและยากลำบาก ในด้านบุคลากรที่เป็นอาจารย์มุ่งแต่ที่จะสอนและเน้นงานทางด้าน วิชาการและวิชาชีพที่สอนมากกว่าที่จะให้ความสำคัญเรื่องการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา 3) การปรับเปลี่ยนผู้บริหารและผู้รับผิดชอบทำให้ขาดความต่อเนื่อง เนื่องจากการดำรงตำแหน่งของทหารนั้นจะอยู่ในวาระไม่เกิน 2 – 3 ปี จึงทำให้การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาขาดความต่อเนื่อง อีกทั้งการส่งงานและการรับช่วงงานตอกันนั้นเป็นไปอย่างไม่มีคุณภาพและไม่มีระบบการถ่ายโอนงานในความรับผิดชอบที่ชัดเจน รวมทั้งผู้รับผิดชอบบางคนไม่ให้ความสำคัญและขาดการบริหารจัดการและการวางแผนที่มีคุณภาพ (วิพล สุขวิทย์. 2545 : สัมภาษณ์)

จากเหตุผลและความจำเป็นของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และปัญหาในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาทั้งของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ดังกล่าวแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ เพื่อนำสู่แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาและเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารและหน่วยงานที่รับผิดชอบ ในการพิจารณากำหนดแนวทางและวางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ให้บรรลุผลและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ มีมาตรฐานและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผน จำแนกตาม สถานภาพ อายุราชการ ชั้นยศ เงินเดือน วุฒิการศึกษา และส่วนราชการที่สังกัด

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพ

การศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผน จำแนกตาม สถานภาพ อายุราชการ ชั้นยศ เงินเดือน วุฒิการศึกษา และส่วนราชการที่สังกัด

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารและหน่วยงานที่รับผิดชอบ ในการพิจารณากำหนดแนวทางและวางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะเป็นการพัฒนาให้การประกันคุณภาพการศึกษาและการจัดการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ มีมาตรฐานบรรลุผลและประสบความสำเร็จสูงสุด

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยนี้มุ่งศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผน

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ จำนวน 592 คน ที่ปฏิบัติงานมาตั้งแต่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2545 เป็นต้นมา

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานภาพ จำแนกเป็น

3.1.1.1 ผู้บริหาร

3.1.1.2 อาจารย์

3.1.1.3 เจ้าหน้าที่

3.1.2 อายุราชการ จำแนกเป็น

3.1.2.1 น้อยกว่า 10 ปี

3.1.2.2 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป – 20 ปี

3.1.2.3 มากกว่า 20 ปีขึ้นไป – 30 ปี

3.1.2.4 มากกว่า 30 ปีขึ้นไป

3.1.3 ชั้นยศ จำแนกเป็น

3.1.3.1 นายทหารชั้นสัญญาบัตร

- 3.1.3.2 นายทหารชั้นประทวน
- 3.1.3.3 ลูกจ้าง
- 3.1.4 เงินเดือน จำแนกเป็น
 - 3.1.4.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท
 - 3.1.4.2 10,000 – 20,000 บาท
 - 3.1.4.3 20,001 – 30,000 บาท
 - 3.1.4.4 มากกว่า 30,000 บาท
- 3.1.5 วุฒิการศึกษา จำแนกเป็น
 - 3.1.5.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - 3.1.5.2 ปริญญาตรี
 - 3.1.5.3 สูงกว่าปริญญาตรี
- 3.1.6 ส่วนราชการที่สังกัด จำแนกเป็น
 - 3.1.6.1 กองบัญชาการ
 - 3.1.6.2 กองบริการ
 - 3.1.6.3 กองสถิติและทะเบียน
 - 3.1.6.4 กองการศึกษา
 - 3.1.6.5 กองวิชาทหาร
 - 3.1.6.6 กรมนักเรียนนายเรืออากาศรักษาพระองค์ฯ
 - 3.1.6.7 แผนกการเงิน

3.2 ตัวแปรตาม

ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผน

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เป็นที่เข้าใจตรงกันในการสื่อความหมาย ผู้วิจัยจึงขอกำหนดความหมายของคำต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึก แนวคิด หรือทัศนะต่างๆ ของผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ
2. การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารและการจัด

ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ใน 4 ด้าน คือ

2.1 ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร หมายถึง การพัฒนาผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ การมีส่วนร่วม ตลอดจนการยอมรับในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการจัดประชุม สัมมนา อบรม การศึกษาดูงาน และการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

2.2 ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน หมายถึง การกำหนดองค์กรหรือหน่วยงานการมอบหมายผู้รับผิดชอบหรือแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

2.3 ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน หมายถึง การเตรียมการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ล่วงหน้าเพื่อให้การดำเนินการสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ มีการกำหนดนโยบายการกำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของสถาบัน การกำหนดแนวทางวางแผนการดำเนินงานและแผนปฏิบัติการประจำปี การกำหนดแผนการประเมินคุณภาพการศึกษา และการจัดสรรงบประมาณที่ใช้ดำเนินการ

2.4 ด้านการปฏิบัติตามแผน หมายถึง การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามนโยบาย วัตถุประสงค์ และแผนที่ได้วางไว้ เพื่อพัฒนาสถาบันและผู้เรียนให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดีและมีสิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งเครื่องมือวัสดุ ครุภัณฑ์ มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน การสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการกำกับติดตาม การกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินการตามแผน

3. บุคลากร หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่ง ผู้บัญชาการโรงเรียน รองผู้บัญชาการโรงเรียน เสนาธิการ ผู้บังคับการกรมฯ รองผู้บังคับการกรมฯ เสนาธิการกรมฯ ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าแผนก อาจารย์ประจำที่ทำหน้าที่สอน เจ้าหน้าที่สายสนับสนุนการเรียนการสอน เจ้าหน้าที่ธุรการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว ของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2545 เป็นต้นมา

4. ชั้นยศ หมายถึง ระดับชั้นยศทางทหารของกองทัพอากาศไทย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

4.1 นายทหารชั้นสัญญาบัตร หมายถึง ทหารที่มีชั้นยศตั้งแต่ เรืออากาศตรี จนถึง พลอากาศเอก ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ

4.2 นายทหารชั้นประทวน หมายถึง ทหารที่มีชั้นยศตั้งแต่ จ่าอากาศตรี จนถึง พันจ่าอากาศเอก ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ

สมมติฐานของการวิจัย

1. บุคลากรโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน
2. บุคลากรโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศที่มีอายุราชการต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน
3. บุคลากรโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศที่มีชั้นยศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน
4. บุคลากรโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศที่มีเงินเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน
5. บุคลากรโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน
6. บุคลากรโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศที่สังกัดส่วนราชการต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ซึ่งผู้วิจัยจึงนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้ ความหมายของคุณภาพการศึกษา ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษ องค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา รูปแบบของการประกันคุณภาพการศึกษา กระบวนการของการประกันคุณภาพการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ

ความหมายของคุณภาพการศึกษา

ความหมายของคุณภาพ

คำว่า คุณภาพ นั้นเป็นคำที่มีความหมายกว้าง ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของคำว่า คุณภาพ ไว้ดังนี้

คำว่าคุณภาพ เป็นคำที่มาจากกระบวนการการผลิตในอุตสาหกรรม มิลเลอร์ (Miller. 1993 : 25) ได้ให้ความหมายของ คุณภาพ ว่าหมายถึง ความเป็นเลิศหรือระดับความเป็นเลิศ เป็นลักษณะพิเศษสูง เป็นที่ยอมรับในเชิงสากลมีลักษณะความดีเป็นที่ต้องการ น่าปรารถนา น่าพอใจ

บอมการ์ท (Baumgart. 1987 : 66 – 67) ได้ให้นิยามเกี่ยวกับ คุณภาพ ว่าหมายถึง รูปแบบของความเป็นเลิศ หรือสิ่งที่ดีกว่าภาวะปกติ

วัตสัน (Watson. 1995 : 26) และ กรีน (Green. 1992 : 170) ได้ให้นิยามคำว่า คุณภาพ ไว้ว่า คุณภาพ หมายถึง ความสมบูรณ์แบบ (Perfection) หรือความสอดคล้องที่ปราศจากข้อขัดแย้ง (Consistency) มีความแน่นอนในการปฏิบัติ หมายถึงการบ่งชี้รูปลักษณะ (Specification) ที่จะทำให้เกิดความสมบูรณ์

บอโรสกี และ ลอตตัน (Barlosky and Lawton. 1994) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า คุณภาพ คือ กระบวนการที่ทำให้เกิดการประเมินผลว่า ผลของการทำงานนั้นตรงตามกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งจะมีส่วนทำให้สมาชิกในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการกำหนดการทำงานในอนาคตของตนเอง โดยใช้ความรู้ แนวความคิดและเครื่องชี้วัดต่างๆ เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงการทำงานและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานขององค์กรนั้น

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2538 : 189) ได้ให้ความหมายของคำว่า คุณภาพ ไว้ว่า คุณลักษณะของความดี (ลักษณะที่เป็นไปในทางที่ต้องการ น่าปรารถนา น่าพอใจ และลักษณะประจำบุคคลหรือสิ่งของ)

จึงอาจกล่าวได้ว่า คุณภาพ หมายถึง ลักษณะของความคิดหรือความเป็นเลิศ ความสมบูรณ์ที่ได้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยการกระทำให้เกิดคุณภาพอย่างเป็นระบบ มีแบบแผน

ความหมายของคุณภาพการศึกษา

คุณภาพเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการพัฒนาการต่าง ๆ ดังนั้นคุณภาพการศึกษาจะพัฒนาได้ต้องมาจากการมีคุณภาพ ด้วยเหตุนี้จึงมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

สมกุล ถาวรกิจ (2543 : 14) กล่าวว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง ผลของการดำเนินการตามแนวทางกำหนดและเป็นผลให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายที่สำคัญที่สุด คือ บัณฑิตมีความรู้ ความสามารถ มีคุณสมบัติตามที่ต้องการ

เข็มทอง ศิริแสงเลิศ (2540 : 29 – 30) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับ คุณภาพการศึกษา ว่า หมายถึง คุณลักษณะของการจัดการศึกษาที่สามารถบรรลุเป้าหมาย 3 ด้าน คือ ด้านมาตรฐานการศึกษา ด้านความมุ่งหมายของผู้ให้บริการการศึกษา และด้านความต้องการของผู้รับบริการ

ทบวงมหาวิทยาลัย (2541) ได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า คุณภาพการศึกษา ว่า หมายถึง การที่บัณฑิตมีคุณสมบัติตรงกับเป้าหมาย หรือคุณลักษณะที่สถาบันได้กำหนดไว้และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต กระบวนการของการผลิตบัณฑิตได้มีการควบคุมอย่างมีระเบียบแบบแผนที่ดีจนเชื่อมั่นได้ว่าจะได้บัณฑิตที่มีคุณภาพ

และนอกจากนี้ ทบวงมหาวิทยาลัย (2542 : ก) ยังได้ให้ความหมายของคำว่า คุณภาพการศึกษา ไว้เพิ่มเติมว่าหมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปณิธานและภารกิจของการจัดการศึกษาของแต่ละสถาบัน

กรีน (Green. 1994 : 12 – 17) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพในสถาบันอุดมศึกษาไว้ 4 ประการดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้สึกรู้สึกของคนที่สัมผัสต่อผลิตผลหรือบริการที่เป็นพิเศษว่า เป็นผลิตผลที่มีมาตรฐานสูง ผลิตได้ตามจำนวน เสียค่าใช้จ่ายต่ำ และสามารถนำไปใช้เมื่อขาดแคลนทรัพยากร จึงทำให้มีคุณค่าและความสำคัญสูง
2. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความตรงตามคุณสมบัติที่กำหนดและได้มาตรฐาน
3. แนวคิดที่เกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพ คือ มีความเหมาะสมที่จะใช้
4. แนวคิดเกี่ยวกับความมีความตรงตามความต้องการของลูกค้า นั่นคือ นักศึกษา หรือผู้รับบริการ

เบอร์ควิส (Bergquist. 1981 : 43 – 44) ให้ความเห็นว่า คุณภาพเป็นสิ่งที่มีความหมายหลายมิติ และได้ให้ข้อเสนอแนะว่า คุณภาพของระดับอุดมศึกษาที่มีทรัพยากรเพียงพอหรือเหมาะสม จะส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จของผลิตผลที่เกิดจากหน้าที่ของสถาบันโดยเสนอเกณฑ์เกี่ยวกับความมีคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาไว้ 4 ประการ คือ

1. เกณฑ์ปัจจัยนำเข้า (Input Criteria) หมายถึง ทรัพยากรของสถาบันอุดมศึกษาที่มีอยู่เดิมและเพิ่มขึ้น ลักษณะที่นักศึกษาเข้าไปเรียนในสถาบัน อาจารย์ประจำ ขนาดห้องสมุด สิ่งอำนวยความสะดวกด้านกายภาพ และงบประมาณ
 2. เกณฑ์ปัจจัยนำออก (Output Criteria) เป็นผลิตผลที่มีเป็นปกติและเพิ่มมากขึ้นของสถาบัน รวมถึงนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา การประสบความสำเร็จของศิษย์เก่า ผลงานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการและการให้บริการชุมชน
 3. เกณฑ์เกี่ยวกับคุณค่าเพิ่ม (Value — Added Criteria) มีความแตกต่างกันในตัวนักศึกษาตั้งแต่เริ่มศึกษาจนสิ้นสุดการศึกษา
 4. เกณฑ์กระบวนการ (Process — Oriented Criteria) ไม่เพียงแต่เป็นกระบวนการผลิต (กระบวนการสอน) เท่านั้น แต่รวมถึงเรื่องของการตัดสินใจ การวางแผน กระบวนการแก้ปัญหาภายในสถาบันด้วย แนวคิดนี้เสนอว่า กระบวนการทางการศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด เพราะเป็น เรื่องของการวางแผนเพื่อการตัดสินใจที่จะทำให้เกิดคุณภาพแก่สถาบันมากที่สุด
- ดังนั้น คุณภาพการศึกษา จึงอาจหมายถึง คุณลักษณะหรือผลการจัดการศึกษาที่ได้ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดตามปณิธานและภารกิจของการจัดการศึกษาของแต่ละสถาบันเป็นผลทำให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของ การประกันคุณภาพการศึกษา ไว้แตกต่างกันตามแนวคิดและจุดประสงค์ดังนี้

ไซเยอร์ (Cyer. 1993) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่าหมายถึง แผนงานและแผนปฏิบัติทั้งหลายที่เป็นระบบเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า การศึกษาจะตอบสนองต่อคุณภาพที่กำหนด

กรอฟเฟรย์ (Groffrey. 1994) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การตรวจสอบจุดหมาย เนื้อหา ทรัพยากร ระดับรายได้ของโครงการมาตรฐานการวัดโปรแกรมและชั้นเรียน

เทนนิสัน (Tenneyson. 1996) ได้กล่าวถึงการประกันคุณภาพการศึกษาว่าคือ นโยบาย ทัศนคติ การปฏิบัติ และกระบวนการที่จำเป็นในการรับรองคุณภาพของการศึกษาและการลงทุนซึ่งจำเป็นต้องรักษาและพัฒนา

อุทุมพร จามรมาน (2541 : 1 — 2) ได้ให้คำนิยามของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพภายในและภายนอกแล้วตัดสินตามเกณฑ์ ซึ่งจากคำนิยามทำให้เห็นว่าการประกันคุณภาพการศึกษาจะเกี่ยวข้องกับ 4 คำคือ การประกันคุณภาพ (Quality Assurance) การควบคุมคุณภาพ (Quality

Control) การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit) และการประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) ซึ่งแต่ละคำมีความหมายดังนี้

การประกันคุณภาพ หมายถึง การระบุความชัดเจนในวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ตลอดจนวิธีปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ

การควบคุมคุณภาพ หมายถึง การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้อย่างรัดกุมทุกขั้นตอน

การตรวจสอบคุณภาพ แยกได้เป็นการตรวจสอบคุณภาพภายใน ซึ่งเป็นการตรวจสอบคุณภาพโดยตัวเองตามเกณฑ์ที่หน่วยงานกำหนดขึ้น ส่วนการตรวจสอบคุณภาพภายนอกเป็นการตรวจสอบคุณภาพโดยหน่วยงานหรือกลุ่มภายนอกตามเกณฑ์ที่กำหนด

การประเมินคุณภาพ หมายถึง การหาข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตหรือบริการของหน่วยงานตามเกณฑ์ที่กำหนด

ดังนั้น จากความหมายของคำทั้ง 4 คำนี้ จึงสามารถเขียนเป็นสมการได้ซึ่งสอดคล้องกับความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาดังนี้

$$\text{Quality Assurance} = f(\text{Quality Control, Quality Audit, Quality Assessment})$$

สุพจน์ เอียงกุญชร (2540 : 12) อธิบายการประกันคุณภาพการศึกษาว่าหมายถึง กิจกรรมหรือแนวปฏิบัติใด ๆ ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่หากได้ดำเนินการตามระบบที่วางไว้แล้ว จะทำให้เกิดความเชื่อมั่นได้ว่าจะได้บัณฑิตที่มีคุณภาพตรงตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์

กิริติ ศรีวิเชียร (2539 : 85) ได้ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษาว่าหมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบเพื่อทำให้เกิดความมั่นใจแก่ทุกฝ่ายว่าปัจจัยต่าง ๆ ที่สถาบันนำมาใช้ในการจัดการศึกษานั้นล้วนมีคุณภาพได้มาตรฐานและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบันล้วนแล้วแต่มีประสิทธิภาพที่สามารถส่งผลของการศึกษาออกมาให้มีคุณลักษณะตามที่พึงประสงค์ได้

วันชัย ศิริชนะ (2537 : 10) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่าการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการหรือกลไกใด ๆ ที่เมื่อได้ดำเนินการไปแล้วจะทำให้เกิดการดำรงไว้ซึ่งคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้อย่างต่อเนื่องอันเป็นการปกป้องผลประโยชน์ของ ผู้เรียน ผู้ปกครอง นายจ้าง ตลอดจนสังคมโดยรวม ทั้งนี้รวมถึงกระบวนการหรือกลไกใด ๆ ที่ริเริ่มขึ้นภายในสถาบันอุดมศึกษาเองหรือหน่วยงานภายนอกก็ได้

ไพบูรณ์ เปาณิล (2543 : 15) ได้ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษาว่า หมายถึง กิจกรรมหรือปฏิบัติการที่มีแบบแผนและเป็นระบบที่โปรแกรมวิชาหน่วยงาน หรือสถาบันการศึกษา ดำเนินงานตามแผนและระบบที่กำหนด เพื่อให้ได้ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน ปรัชญา พันธกิจ และจุดมุ่งหมายที่กำหนด และสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ (บัณฑิต ผู้ปกครอง และผู้ใช้บัณฑิต)

สมศักดิ์ สินธุระเวช (2541 : 32) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่าเป็นกระบวนการที่จะผลักดันให้ปัจจัยต่าง ๆ มีคุณภาพและนำไปสู่การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2541 : 4) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพไว้ว่า หมายถึง การให้ความมั่นใจแก่ผู้รับบริการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าสถานศึกษามีแนวทางจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน และสอดคล้องกับหลักการ นโยบาย และจุดเน้นของแผนการศึกษาของรัฐ และได้ดำเนินการตามแนวดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อคุณภาพการศึกษาที่ดีของผู้เรียน

ทบวงมหาวิทยาลัย (2541 : 1) ยังได้ให้ความหมายของคำว่า การประกันคุณภาพการศึกษาในความหมายที่สอดคล้องกันว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กิจกรรมหรือแนวปฏิบัติใด ๆ ที่หากได้ดำเนินการตามระบบและแผนที่วางไว้แล้วจะทำให้เกิดความมั่นใจว่าจะได้ผลผลิตของการศึกษาที่มีคุณภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ดังนั้น การประกันคุณภาพการศึกษา จึงอาจหมายถึง การกระทำใด ๆ อย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบโดยมีการวางแผนงานซึ่งก่อให้เกิดความมั่นใจได้ว่าสิ่งที่ได้กระทำนั้นจะก่อให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ เป็นผลทำให้เกิดความเชื่อมั่นจากสังคมว่าการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ

ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าเท่าเทียมกันกับอารยประเทศ เนื่องจากการประกันคุณภาพการศึกษาจะพัฒนาการศึกษาไปอย่างเป็นระบบตามหลักเกณฑ์มาตรฐาน ดังนั้นการนำเอาระบบการประกันคุณภาพมาใช้ในการศึกษา ทำให้การศึกษาสามารถพัฒนาไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับ ทบวงมหาวิทยาลัย (2541 : 1 – 2) ที่เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาโดยให้ความสำคัญและความจำเป็นต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. ประเทศไทยยังไม่เคยมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีรูปแบบที่ชัดเจน และบ่งชี้ได้ว่าการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ
2. คุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาและบัณฑิต มีแนวโน้มที่จะมีความแตกต่างกันมากขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสียแก่ประเทศไทยโดยรวมในระยะยาว
3. มีการแข่งขันในเชิงคุณภาพของการจัดการศึกษาและคุณภาพของบัณฑิตในวงการอุดมศึกษาทั้งภายในและภายนอกประเทศมากขึ้น
4. สถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาองค์ความรู้ให้เป็นสากล เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากนานาชาติมากขึ้น

5. สถาบันอุดมศึกษาที่มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความมั่นใจให้แก่สังคมว่าสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ

6. สถาบันอุดมศึกษาจะต้องให้ข้อมูลสาธารณะ (Public Information) ที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา ผู้จ้างงาน ผู้ปกครอง รัฐบาล และประชาชนทั่วไป

7. สังคมต้องการระบบอุดมศึกษาที่มีความโปร่งใส (Transparency) และความรับผิดชอบ ซึ่งตรวจสอบได้ (Accountability)

นอกจากนี้ สมกุล ถาวรกิจ (2543 : 26 – 27) ยังกล่าวถึงความสำคัญและมูลเหตุความจำเป็นที่จะต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษานอกเหนือจากทบวงมหาวิทยาลัยอีก ดังนี้

1. ความเป็นสากลเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ความเป็นสากลมีความสำคัญยิ่งต่อการดำรงอยู่ในสังคมโลกยุคปัจจุบันและมหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้มีความเป็นสากลอย่างแท้จริง

2. การสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งของการพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง เพราะความก้าวหน้าทางวิชาการจะเกิดขึ้นได้ต่อเนื่องเมื่อมีการพัฒนาองค์ความรู้ให้เกิดอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมหาวิทยาลัยต้องเป็นสถาบันการศึกษาที่รับผิดชอบต่อนานาชาติโดยตรง

3. ต้องการผลิตบัณฑิตหรือบุคลากรที่มีคุณภาพ มีความรู้ทันสมัยมากขึ้น ประเทศไทยมีความต้องการบัณฑิตที่มีความรอบรู้ทันสมัยมากขึ้น เนื่องจากแนวโน้มการพัฒนาความรู้ และเทคโนโลยีต่างๆ ในอนาคตจะมีความรวดเร็วยิ่งขึ้น จำเป็นที่มหาวิทยาลัยต้องผลิตบัณฑิตที่มีความพร้อมในการใช้และพัฒนาความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ ได้

4. ช่วยจัดการขาดแคลนบุคลากรที่มีคุณภาพ สาเหตุของการขาดแคลนบุคลากรที่มีคุณภาพ เพราะบุคคลเหล่านั้นออกไปอยู่กับเอกชน เพราะมีกำลังเงินมากกว่ารัฐ คนทำงานจึงน้อยลง บัณฑิตที่จบไปทำงานให้เอกชนที่มีอัตราจ้างสูงกว่าหลายเท่า บัณฑิตที่มีคุณภาพด้อยกว่าจะเข้าทำงานให้รัฐ ทำให้งานของรัฐเจริญก้าวหน้าน้อยกว่าเอกชน

5. เกิดความภูมิใจในสถาบัน สถาบันใดมีคุณภาพ มีมาตรฐานและเกิดความภูมิใจในสถาบันของตนเอง โดยเฉพาะสถาบันการศึกษาในสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีการรับรองและจัดอันดับสิ่งที่น่าสนใจมาพิจารณา คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณวุฒิของอาจารย์ การยอมรับของผู้จ้าง

6. ความต้องการในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพที่ดี จะเป็นตัวกระตุ้นให้มหาวิทยาลัยเกิดการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้แล้ว วารินทร์ สินสูงสุด (2541 : 3 – 4) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการประกันคุณภาพการศึกษาเพิ่มเติม ดังนี้

1. นักเรียนจะมีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะต่างๆ ครบตามความคาดหวังของหลักสูตร

2. ประชาชนจะเกิดความมั่นใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถานศึกษาต่างๆ ว่าแต่ละแห่งมีคุณภาพการศึกษาอยู่ในมาตรฐานเดียวกัน

3. หน่วยงานสามารถรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อ หรือทำงานด้วยความพึงพอใจ
4. สังคมจะมั่นใจในการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษา
5. โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาจะมีทิศทางที่ชัดเจนตามมาตรฐานกลางที่กำหนด มีระบบบริหารคุณภาพ มีระบบควบคุมคุณภาพ มีการทำงานเป็นมาตรฐาน ทำงานเป็นทีมและมีการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

ไพบูลย์ เจนจิตรานนท์ (2544 : 12) ได้ศึกษาเอกสารของสำนักงานมาตรฐานการศึกษาของประเทศไทย เรื่อง ประโยชน์ที่ได้จากการรับรองคุณภาพ ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

1. ฝ่ายบริหาร
 - 1.1 นำการเข้าถึงคุณภาพที่มีโครงสร้างมาใช้
 - 1.2 มีการทบทวนและเฝ้าติดตามภายในโดยระบบที่ทรงประสิทธิภาพ
 - 1.3 มีการชี้ชัดปัญหาและการลงมือป้องกันอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 1.4 กระตุ้นให้เกิดความเป็นผู้นำและทิศทางอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 1.5 สนับสนุนพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงองค์กร
 - 1.6 ให้คำนิยามและความชัดเจนแก่มาตรฐานและตัวบ่งชี้ทางการปฏิบัติงาน และให้ความสม่ำเสมอต่อเนื่อง
 - 1.7 นำประสิทธิภาพและประสิทธิผลมาสู่ความเป็นแบบภายในระบบราชการ (Internal Bureaucracy) ทำให้มีเวลามากขึ้นในการพัฒนาผู้ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพเพื่อปรับปรุงการบริการแก่ลูกค้า
 - 1.8 อำนวยความรับรู้ต่อพฤติกรรมที่มีคุณภาพและความมุ่งมั่นต่อองค์กร
2. ผู้ปฏิบัติงาน
 - 2.1 ชัดเจนบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบให้ชัดเจนทำให้มีการใช้เวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - 2.2 เกิดการให้สิทธิอำนาจ (Empowerment) และให้ผู้ปฏิบัติการมีส่วนร่วม
 - 2.3 ปรับปรุงการสื่อสารภายใน
 - 2.4 ก่อให้เกิดการมุ่งเน้นการพัฒนาและฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงาน
 - 2.5 กระตุ้นให้มีความรู้สึกเป็นเจ้าของแห่งการให้บริการ
3. การเงิน
 - 3.1 กระตุ้นให้เกิดการประหยัดงบประมาณ
 - 3.2 ช่วยในการวัดและควบคุมประสิทธิภาพของงบประมาณ
 - 3.3 ชี้ชัดและลดทรัพยากรที่สูญเปล่า

ดังนั้นหากจะกล่าวโดยสรุปแล้ว การประกันคุณภาพการศึกษาจะทำให้การจัดการศึกษานั้นมีคุณภาพ สามารถพัฒนาการศึกษาให้เจริญก้าวหน้า ทำให้ผลผลิตทางการศึกษามีคุณภาพ มีความหลากหลายในผลผลิตซึ่งจะส่งผลให้เกิดความคุ้มค่าในการจัดการศึกษาอย่างสูง อีกทั้งยังเป็นการ

ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Haworth and Clifton. 1997 : 170) ทำให้

ผลที่ดีต่อการพัฒนาคุณภาพในด้านอื่นๆ อย่างมากมาย ดังที่ อมรวิรัช นาคทรพร (2540) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ในกระแสแห่งคุณภาพ โดยการศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดแนวทางการประกัน คุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศต่างๆ ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะรวมกันของประโยชน์จากระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศต่างๆ คือ สามารถกระตุ้นให้สถาบันอุดมศึกษามีการพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา

องค์ประกอบของคุณภาพการศึกษามีอยู่มากมาย ซึ่งจะขึ้นอยู่กับแต่ละสถาบัน สิ่งแวดล้อม และปัจจัยต่างๆ การนำเอาองค์ประกอบของคุณภาพการศึกษามาวิเคราะห์จึงจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ที่ขึ้นอยู่กับสถาบันต่างๆ ด้วย จากการศึกษาค้นคว้าของนักวิชาการต่างๆ พบว่า จะมีองค์ประกอบที่สำคัญต่อการศึกษาดังที่ วารินทร์ สิงสูงสุด (2541 : 10 – 19) ได้เสนอองค์ประกอบของคุณภาพการศึกษาและตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

ปรัชญาและเป้าหมายของสถาบันการศึกษา

ปรัชญาของสถาบันการศึกษา หมายถึง แนวคิด อุดมการณ์หรือจุดมุ่งหมายสูงสุดในการจัดการศึกษาของสถาบันศึกษาที่ใช้เป็นแนวทางกำหนดภารกิจของสถาบัน

เป้าหมายของสถาบันการศึกษา หมายถึง สิ่งที่จะทำให้สำเร็จตามภารกิจการจัดการศึกษาของสถาบันศึกษาที่อยู่ในกรอบของปรัชญาของสถาบัน ซึ่งสามารถจำแนกลักษณะตัวบ่งชี้ได้ดังนี้

1. ปรัชญามีสาระสำคัญสอดคล้องกับปรัชญาและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ สนองความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างต่อเนื่อง และมุ่งเน้นการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องให้เกิดแก่ผู้เรียน
2. เป้าหมายมุ่งเน้นผลถาวรที่แท้จริงที่จะทำให้เกิดแก่ผู้เรียนอย่างรอบด้าน สมดุล รวมทั้งเน้นประสิทธิภาพและความคุ้มค่าของการจัดการศึกษาแต่ละระดับ/หลักสูตร/ประเภทวิชาและสาขาวิชา
3. มีแนวดำเนินงานหรือแผนที่รับรองรับปรัชญาและเป้าหมายของสถาบัน
4. บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้เข้าใจปรัชญาและเป้าหมายของสถาบันตรงกัน

หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ที่โรงเรียนหรือสถาบันศึกษาจัดให้ผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

กระบวนการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งสามารถจำแนกลักษณะตัวบ่งชี้ได้ดังนี้

1. มีการวิเคราะห์สภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม
2. มีการใช้เทคนิคการสอนอย่างหลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
3. มีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ และเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เพียงพอ และปลอดภัย
4. มีการนิเทศการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ในส่วนของการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ถูกต้องตามระเบียบและ/หรือหลักการวัดและประเมินผลสามารถจำแนกตัวบ่งชี้คุณภาพได้ดังนี้

1. มีเอกสาร หลักฐานการวัดและประเมินผลที่ถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน
2. มีการประเมินผลในสภาพจริงของผู้เรียนเพื่อให้เห็นความก้าวหน้า/พัฒนาการของผู้เรียน
3. มีการวัดประเมินผลเป็นระยะๆ และนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนา/ปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

บุคลากร

บุคลากร หมายถึง ผู้บริหาร อาจารย์ครูผู้สอน และบุคลากรสนับสนุนหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา

บุคลากรที่เป็นครูผู้สอนจะมีเกณฑ์วัดเกี่ยวกับการมีความรู้ ความสามารถและคุณธรรมเหมาะสมกับอาชีพครู ทำให้สามารถจำแนกลักษณะตัวบ่งชี้ได้ดังนี้

1. มีวุฒิ/ความรู้ ความสามารถสอดคล้องและเพียงพอกับสาขาวิชาที่สอน
2. ปฏิบัติตนสอดคล้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู
3. มีความมุ่งมั่นต่อการพัฒนาตนเองสู่เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ

ส่วนบุคลากรที่มีหน้าที่สนับสนุนการเรียนการสอนจะมีเกณฑ์วัดค่ามีความรู้ความสามารถและปฏิบัติงานเต็มศักยภาพทำให้สามารถจำแนกลักษณะตัวบ่งชี้ได้ดังนี้

1. มีความรู้ ความสามารถสอดคล้องกับงานที่ได้รับมอบหมาย
2. มีความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จในการทำงานเพื่อองค์กร

ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน หมายถึง มวลทรัพยากรที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม สื่อ นวัตกรรม วัสดุ อุปกรณ์ และการเงินของสถานศึกษารวมทั้งระบบข้อมูลและเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษากับองค์กรภายนอก

เกณฑ์ที่ใช้วัดว่าทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องประกอบ/สถานที่ฝึกปฏิบัติ และสภาพแวดล้อมเหมาะสมกับสภาพการใช้งาน ซึ่งทำให้สามารถจำแนกลักษณะตัวบ่งชี้ได้ดังนี้

1. มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย และมีการกำกับดูแล บำรุงอย่างเหมาะสม
2. มีห้องสมุด/มุมหนังสือ/ศูนย์วิชาการพร้อมเอกสารและตำราเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้

3. มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ เหมาะสม
 4. จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนและให้เป็นแหล่งการเรียนรู้
 การจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรสื่อการเรียนการสอน วัสดุ อุปกรณ์ และนวัตกรรมที่มีคุณภาพ
 และเพียงพอต่อการเรียนการสอนหรือไม่ จึงทำให้สามารถจำแนกลักษณะตัวบ่งชี้ได้ดังนี้

1. มีระบบการจัดหาและบำรุงรักษาที่มีประสิทธิภาพ
2. มีการบริการและส่งเสริมการใช้อย่างทั่วถึงและเป็นระบบ

ทรัพยากรที่เป็นงบประมาณจะต้องใช้เกณฑ์เกี่ยวกับการจัดระบบการเงินที่ก่อประโยชน์ต่อ
 การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ทำให้สามารถจำแนกลักษณะตัวบ่งชี้ได้ดังนี้

1. มีแผนการใช้จ่ายเงินที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน
2. มีการใช้เงินตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีการตรวจสอบและรายงานด้านการเงินอย่างเป็นระบบ

เกณฑ์ที่ใช้วัดเกี่ยวกับทรัพยากรในด้านการจัดการระบบข้อมูล/เครือข่ายการเรียนรู้ของ
 สถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนการสอน ทำให้สามารถจำแนกลักษณะตัวบ่งชี้ได้ดังนี้

1. มีการจัดทำและพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนและพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. มีการให้บริการข้อมูลและสารสนเทศอย่างทั่วถึงและทันต่อความต้องการ
3. มีการสร้างสัมพันธ์และได้รับความร่วมมือจากองค์กรภายนอก เช่น บ้าน สมาคม ชุมชน

สถานประกอบการ หน่วยงานของรัฐ เป็นต้น

การจัดการ การบริหาร

การจัดการ การบริหาร หมายถึง การปฏิบัติตามหน้าที่การบริหารสถาบันการศึกษาเพื่อให้
 บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ (คำนึงถึงการใช้ทรัพยากรให้เกิดการประหยัดหรือสิ้นเปลือง
 น้อยที่สุดหรือได้ผลมากที่สุด) และมีประสิทธิผล คำนึงถึงความสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดและ
 สามารถตรวจสอบได้ และพัฒนายกระดับมาตรฐานการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารจะดูจากการที่มีระบบการบริหารจัดการที่ทันสมัย ซึ่งจะทำให้
 สามารถจำแนกลักษณะตัวบ่งชี้ได้ดังนี้

1. มีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจนและเหมาะสมกับขนาดและระดับการศึกษาของสถาบัน
2. มีคู่มือ/แนวการปฏิบัติงานสำหรับบุคลากรครบถ้วนทุกฝ่าย
3. มีธรรมเนียมในสถานศึกษา/แผนปรับปรุงสถาบันการศึกษาอย่างเหมาะสม
4. มีนวัตกรรม/เทคโนโลยี และระบบข้อมูล/สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่เหมาะสม
5. มีการพัฒนาบุคลากรอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

เกณฑ์เกี่ยวกับการทำงานจะดูจากการสร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นประชาธิปไตย ซึ่ง
 ทำให้เห็นลักษณะตัวบ่งชี้ดังนี้

1. มีการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นและปฏิบัติงานอย่างเต็ม

ศักยภาพ

2. เปิดโอกาสให้ผู้มีความสามารถเป็นผู้นำ โดยสามารถผลักดันการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี

ได้

ในระบบการตรวจสอบจะดูจากการที่มีระบบการกำกับ ตรวจสอบ และรายงานคุณภาพภายในที่เหมาะสม ทำให้จำแนกลักษณะตัวบ่งชี้ได้ดังนี้

1. มีการกำหนดขอบข่ายสาระการกำกับตรวจสอบและรายงานที่ครอบคลุมเป้าหมายและจุดการพัฒนาของสถานศึกษาชัดเจน เน้นการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลและความคุ้มค่า (ความคุ้มค่า หมายถึง กลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่และตรงกลุ่มเป้าหมายทุกระดับ)
2. บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าใจและดำเนินการตามระบบได้
3. มีการเสนอรายงานการตรวจสอบคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง

กิจการนักศึกษา

กิจการนิสิต/นักศึกษา หมายถึง ดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริการสวัสดิการ การปกครอง และกิจกรรมนักศึกษา เพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ใช้เกณฑ์ในการจำแนกตัวบ่งชี้จากการจัดบริการและสวัสดิการต่างๆ แก่ผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้งร่างกายและจิตใจให้เหมาะสมกับวัย ซึ่งสามารถจำแนกลักษณะตัวบ่งชี้ได้ดังนี้

1. มีการจัด/บริการโภชนาการและสุขภาพที่ถูกลักษณะเพียงพอ
2. มีการจัดสนทนาและการบริการตรวจสอบสุขภาพอย่างทั่วถึง
3. มีการจัดระบบรักษาความปลอดภัยเหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษาและชุมชน
4. มีการจัดสวัสดิการ/ความช่วยเหลือที่เอื้ออำนวยให้นักศึกษาที่มีความจำเป็นได้มีโอกาสได้เรียนอย่างเต็มที่
5. มีการจัดบริการแนะนำทุกด้านอย่างทั่วถึงและเป็นระบบ

ส่วนเกณฑ์ในการดำเนินงานปกครองนักศึกษา จะต้องทำอย่างเป็นระบบ ทำให้สามารถจำแนกลักษณะตัวบ่งชี้ได้ดังนี้

1. มีการกำหนดกฎระเบียบและแนวปฏิบัติสำหรับนักเรียน นักศึกษาอย่างชัดเจนและมีผู้รับผิดชอบโดยตรง
 2. มีการดูแล/ติดตามความประพฤตินักเรียน นักศึกษาอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง
 3. มีการใช้ข้อมูลด้านความประพฤติของนักเรียน นักศึกษามาพัฒนางานปกครอง
- เกณฑ์ที่ใช้เกี่ยวกับกิจกรรมของนักศึกษาดูได้จากการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นส่งเสริมด้าน ทักษะ คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างหลากหลายสอดคล้องกับความสนใจเหมาะสมกับวัย ทำให้สามารถจำแนกลักษณะตัวบ่งชี้ได้ดังนี้
1. มีการเปิดโอกาสให้นักศึกษาทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมตามความสมัครใจ
 2. มีการติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้หรือพัฒนาการโดยรวมที่เกิดขึ้นจริงของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

เกณฑ์การวัดพฤติกรรมและความก้าวหน้า ดูได้จากความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียนว่าเต็มศักยภาพของตนหรือไม่ ทำให้สามารถจำแนกลักษณะของตัวบ่งชี้ได้ดังนี้

1. ผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถทางการเรียนที่แสดงออกโดยเฉลี่ยสูงขึ้น เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
 2. มีผลงานที่แสดงความก้าวหน้าของผู้เรียนแต่ละคน/กลุ่ม
- เจตคติของผู้เรียนสามารถวัดได้จากเกณฑ์วัดที่ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทำให้สามารถจำแนกลักษณะตัวบ่งชี้คุณภาพได้ดังนี้

1. ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการทำงาน/มีทักษะและจรรยาบรรณในสาขาวิชาชีพที่เรียนของตน สามารถแสวงหาและพัฒนาความรู้ได้ด้วยตนเอง
2. ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการทำงาน/มีทักษะและจรรยาบรรณในสาขาวิชาชีพที่เรียน
3. ผู้เรียนมีความประพฤติดี มีวินัย สุภาพอ่อนน้อม เห็นความสำคัญของการรักษาสภาพแวดล้อม
4. ผู้เรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อเพื่อน ๆ ครู และบุคลากรอื่นในสถานศึกษา
5. ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ และปฏิบัติงานหน้าที่ได้เหมาะสมกับวัย

นอกจากนี้ ทบวงมหาวิทยาลัย (2544 : 7 – 11) ได้ให้แนวทางเกี่ยวกับองค์ประกอบของคุณภาพและดัชนีบ่งชี้คุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาไว้ 9 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 : ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนการดำเนินงาน

สถาบันอุดมศึกษาพึงกำหนด ปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์ของสถาบันให้สอดคล้องกับภารกิจหลักของสถาบันและมีแผนดำเนินการที่ชัดเจน เพื่อให้บรรลุปรัชญา ปณิธาน และ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

1.1 ปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์

สถาบันอุดมศึกษา มีการกำหนดปรัชญา ปณิธานและวัตถุประสงค์ของสถาบันไว้ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของสถาบัน

1.2 แผนงาน

สถาบันอุดมศึกษา มีการวางแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับปรัชญา ปณิธาน และ วัตถุประสงค์ของสถาบัน มีการดำเนินงานตามแผน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนด

1.3 การประเมินแผนงานและโครงการ

สถาบันอุดมศึกษา พึงประเมินแผนงานและโครงการเป็นระยะ ๆ มีการปรับปรุงแผนงานและโครงการให้สอดคล้อง และทันต่อความเปลี่ยนแปลง

องค์ประกอบที่ 2 : การเรียนการสอน

สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีความพร้อมเกี่ยวกับหลักสูตร อาจารย์ กระบวนการเรียนการสอน นักศึกษา และปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน

2.1 หลักสูตร

สถาบันอุดมศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรที่เปิดสอนทุกหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการทางด้านวิชาการและวิชาชีพ มีการประเมินผลหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ มีการบริหารหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลง

2.2 อาจารย์

สถาบันอุดมศึกษามีระบบการสรรหา พัฒนา และธำรงรักษาไว้ซึ่งอาจารย์ที่มีคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ คุณธรรมและจริยธรรม มีการกำหนดภารกิจของอาจารย์ไว้ชัดเจนและมีการประเมินผลการปฏิบัติงานภารกิจอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

2.3 กระบวนการเรียนการสอน

สถาบันอุดมศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีการทำแผนการสอน การเตรียมการสอน การทำรายละเอียดชุดวิชา การใช้นวัตกรรมในการสอน การประเมินผลการเรียน และการประเมินการสอนของอาจารย์

2.4 นักศึกษา

สถาบันอุดมศึกษามีการจัดระบบการคัดเลือกนักศึกษา และระบบติดตามผลการศึกษาของนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการประเมินผลคุณภาพของบัณฑิตทั้งที่ศึกษาต่อและที่ทำงาน

2.5 การวัดและประเมินผล

สถาบันอุดมศึกษามีการวัดและประเมินผลการเรียนอย่างเป็นระบบ และได้มาตรฐานตามหลักการวัดและประเมินผล

2.6 ปัจจัยเกื้อหนุน

สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีอาคารสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน ในหลายรูปแบบ เช่น แบบกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็ก และแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีห้องสมุด ตำรา หนังสือ วารสาร ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ มีคอมพิวเตอร์สื่อการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการสืบค้นและแสวงหาความรู้จากทั้งภายในและภายนอกประเทศ มีอาณาบริเวณและบรรยากาศที่เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์และการใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนิสิตนักศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 : กิจกรรมพัฒนานิสิตนักศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาพึงกำหนดแผนงานและโครงการในการพัฒนานิสิตนักศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ นอกเหนือจากการเรียนรู้ในห้องเรียน

3.1 กิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนิสิตนักศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความเจริญงอกงามในด้านสติปัญญา ร่างกาย จิตใจ และสังคม มีกิจกรรมปลูกฝังนักศึกษาให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย รักประชาธิปไตย รู้จักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรมและจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม

3.2 ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา

สถาบันอุดมศึกษาพึงพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อใช้กลไกนี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนานิสิตนักศึกษาในด้านต่างๆ

3.3 การให้บริการแนะนำเกี่ยวกับอาชีพ

สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาในด้าน การประกอบอาชีพ ตลอดจนการให้บริการช่วยเหลือในการจัดหางานทำแก่นิสิตนักศึกษา

องค์ประกอบที่ 4 : การวิจัย

สถาบันอุดมศึกษาพึงกำหนดนโยบายและแผนงานในการสนับสนุน และส่งเสริมงานวิจัย เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ การพัฒนาการเรียนการสอนและการพัฒนาประเทศ

4.1 นโยบาย แผนงานการวิจัย

สถาบันอุดมศึกษามีนโยบาย แผนงาน และระบบการสนับสนุนงานวิจัย เพื่อการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ การพัฒนาการเรียนการสอน และการนำไปใช้เพื่อการพัฒนาประเทศ

4.2 ทรัพยากรเพื่อการสนับสนุนการวิจัย

สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดหาทรัพยากรให้เพียงพอต่อการส่งเสริมการวิจัยตามนโยบาย และแผนงานการวิจัยของสถาบัน มีการแสวงหาทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน

4.3 ผลงานวิจัย

สถาบันอุดมศึกษามีการพัฒนาฐานข้อมูลการวิจัยที่สามารถเผยแพร่ และถ่ายทอดองค์ความรู้สู่สังคม มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยในวารสารวิชาการซึ่งเป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ มีระบบการถ่ายทอดความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

องค์ประกอบที่ 5 : การบริการทางวิชาการแก่สังคม

สถาบันอุดมศึกษาพึงกำหนดวัตถุประสงค์ แผนงาน และการดำเนินงานเพื่อให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

5.1 วัตถุประสงค์และแผนงาน

สถาบันอุดมศึกษามีวัตถุประสงค์และแผนงาน และโครงการเพื่อให้บริการวิชาการแก่สังคม

5.2 การดำเนินงาน

สถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินงานบริการทางวิชาการแก่สังคม ให้สอดคล้องกับพันธกิจของสถาบัน มีการประเมินผลการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพและประสิทธิผล

องค์ประกอบที่ 6 : การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

สถาบันอุดมศึกษาพึงกำหนดวัตถุประสงค์และแผนงานการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และมีการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และแผนงานที่กำหนดไว้

6.1 วัตถุประสงค์และแผนงาน

สถาบันอุดมศึกษามีวัตถุประสงค์ แผนงานและโครงสร้างเพื่อทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

6.2 การดำเนินงาน

สถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินงานทางด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมตามวัตถุประสงค์และแผนงานที่กำหนดไว้ มีการประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะๆ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพและประสิทธิผล

องค์ประกอบที่ 7 : การบริหารและการจัดการ

สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดวางระบบการบริหารที่มีความคล่องตัว มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนระบบ มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ในการบริหารมาใช้ มีโครงสร้างและระบบที่สนับสนุนภารกิจหลัก ซึ่งได้แก่การสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ

7.1 โครงสร้างและระบบการบริหาร

สถาบันอุดมศึกษามีการกำหนดโครงสร้าง และระบบการบริหารที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และพันธกิจของสถาบัน มีระบบการสรรหา พัฒนา และประเมินผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษามีภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และคุณธรรมและจริยธรรม

7.2 อำนาจหน้าที่ของบุคลากร

สถาบันอุดมศึกษามีการกำหนดอำนาจหน้าที่และขอบข่ายงาน (Job Description) ของบุคลากรแต่ละตำแหน่งอย่างชัดเจน

7.3 ระบบการคัดเลือกบุคลากร

สถาบันอุดมศึกษามีระบบการสรรหา พัฒนา และธำรงรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีการประเมินบุคลากรและพิจารณาความดีความชอบอย่างยุติธรรมและเปิดเผย

7.4 ระบบข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ

สถาบันอุดมศึกษามีการจัดวางระบบข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการดำเนินงาน การวางแผนและการตัดสินใจ

7.5 การมีส่วนร่วมในการบริหาร

สถาบันอุดมศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหาร มีการจัดระบบเพื่อให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนและการตัดสินใจในการกิจที่สำคัญของสถาบัน

องค์ประกอบที่ 8 : การเงินและงบประมาณ

สถาบันอุดมศึกษาพึงระดมทรัพยากรการเงินจากแหล่งต่างๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบัน มีการจัดสรรงบประมาณ ประเมินผลการใช้งบประมาณ และตรวจสอบการเงินและงบประมาณอย่างเป็นระบบ

8.1 แหล่งเงินงบประมาณ

สถาบันอุดมศึกษา มีการแสวงหาทรัพยากรการเงินจากแหล่งต่างๆ นอกเหนือจากงบประมาณแผ่นดิน

8.2 การจัดสรรและการตรวจสอบ

สถาบันอุดมศึกษา มีระบบการจัดสรร การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย และการตรวจสอบการเงินและงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบที่ 9 : ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

สถาบันอุดมศึกษา พึงพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้นเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถาบัน

9.1 การประกันคุณภาพภายใน

สถาบันอุดมศึกษา พัฒนาระบบและกลไกในการประกันคุณภาพภายในซึ่งประกอบด้วย ระบบควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพและการประเมินคุณภาพ

9.2 การประกันคุณภาพภายนอก

สถาบันอุดมศึกษา จัดระบบประกันคุณภาพที่เอื้ออำนวยต่อการตรวจสอบและการประเมินคุณภาพโดยหน่วยงานภายนอก

นอกจากนี้ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2544) ยังได้ระบุถึงมาตรฐานการศึกษาที่ใช้เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา ไว้ 8 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 : มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต

บัณฑิตเป็นผู้ที่มีคุณภาพ คิดเป็น ทำเป็น มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ รวมทั้งสามารถประกอบอาชีพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งมีตัวบ่งชี้คุณภาพ ได้แก่

1.1 ร้อยละการได้งานภายใน 1 ปี รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระ และร้อยละการเรียนรู้ต่อระดับบัณฑิตศึกษา

1.2 ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง และ/หรือผู้ประกอบการ และ/หรือผู้ใช้บัณฑิต สํารวจภายใน 1 ปี

มาตรฐานที่ 2 : มาตรฐานด้านการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งด้านความสนใจ ความถนัดการฝึกปฏิบัติการ เรียนรู้จากประสบการณ์จริง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพได้ ซึ่งมีตัวบ่งชี้คุณภาพ ได้แก่

2.1 มีการปฏิรูปกระบวนการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมการสร้างประสบการณ์จริง

2.2 ความเห็นของนักศึกษาต่อประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์

2.3 จำนวนกิจกรรม/โครงการของงานกิจการนักศึกษาต่อจำนวนนักศึกษาทั้งหมด

2.4 มีการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 3 : มาตรฐานด้านการสนับสนุนการเรียนรู้

การระดมทรัพยากรทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ อาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งความร่วมมือจากแหล่งต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งมีตัวบ่งชี้คุณภาพ ได้แก่

3.1 จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำทุกระดับ

3.2 งบประมาณดำเนินการจริงต่อนักศึกษาเต็มเวลา

3.3 จำนวนคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอนต่อจำนวนนักศึกษา

3.4 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในระบบห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศต่อนักศึกษาเต็มเวลา และ/หรือค่าใช้จ่ายของหนังสือ/วารสาร/ข้อมูลสารสนเทศ ฯลฯ ต่อนักศึกษา

มาตรฐานที่ 4 : มาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์

ผลงานวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวางและงานสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพสามารถเผยแพร่ได้ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ให้หลากหลาย ทันสมัย สามารถนำไปพัฒนาสังคมและประเทศได้ ซึ่งมีตัวบ่งชี้คุณภาพ ได้แก่

4.1 จำนวนบทความวิจัยที่พิมพ์เผยแพร่และงานสร้างสรรค์ที่ประเมินโดยผู้ประเมินอิสระต่อจำนวนอาจารย์ประจำทุกระดับ

4.2 จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยภายนอกต่ออาจารย์ประจำทุกระดับ

4.3 จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยภายในสถาบันต่ออาจารย์ประจำทุกระดับ

มาตรฐานที่ 5 : มาตรฐานด้านการบริการวิชาการ

การให้บริการวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน สังคม เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งมีตัวบ่งชี้คุณภาพ ได้แก่

5.1 จำนวนกิจกรรม/โครงการที่ให้บริการวิชาการแก่สังคมและชุมชน

5.3 จำนวนการเป็นกรรมการวิชาการ/วิชาชีพ/กรรมการวิทยานิพนธ์ภายนอกสถาบันต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด

มาตรฐานที่ 6 : มาตรฐานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาที่มี การบูรณาการตามความเหมาะสม ซึ่งมีตัวบ่งชี้คุณภาพ ได้แก่

6.1 จำนวนกิจกรรมในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

6.2 มีการพัฒนาและสร้างมาตรฐานศิลปวัฒนธรรม

มาตรฐานที่ 7 : มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ

ระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด คล่องตัว โปร่งใส และตรวจสอบ ได้ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกของความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งมีตัวบ่งชี้คุณภาพ ได้แก่

7.1 ร้อยละของเงินเดือนบุคลากรทุกประเภทต้องบดำเนินการทั้งหมด (ไม่รวมเงินเดือน บุคลากรในการบริหารจัดการหอพัก โรงพยาบาล ฯลฯ)

7.2 ร้อยละของเงินเดือนบุคลากรในการบริหารจัดการต้องบดำเนินการทั้งหมด หรือจำนวน นักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าบุคลากรในการบริหารจัดการ (Non — Academic) (ไม่รวมเงินเดือน บุคลากรในการบริหารจัดการหอพัก โรงพยาบาล ฯลฯ)

7.3 ร้อยละของค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการของส่วนกลางต้องบดำเนินการทั้งหมด (ไม่รวมเงินในการบริหารจัดการหอพัก โรงพยาบาล ฯลฯ)

7.4 ค่าเสื่อมราคาต่อนักศึกษาเต็มเวลาหรือเทียบเท่า

7.5 ร้อยละของเงินเหลือจ่ายสุทธิต้องบดำเนินการ

มาตรฐานที่ 8 : มาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน

ระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาและ สามารถรองรับการประกันคุณภาพภายนอกได้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา ซึ่งมีตัวบ่งชี้คุณภาพ ได้แก่

8.1 มีระบบและกลไกในการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

8.2 ประสิทธิภาพของการประกันคุณภาพภายใน

นอกจากนี้แล้ว จรวยพร ธรณินทร์ (2539 : 20) ได้แบ่งองค์ประกอบของคุณภาพการศึกษา ไว้เป็น 4 ด้านดังต่อไปนี้

1. คุณภาพของระบบการบริหารและการจัดการของสถาบัน (Quality Management) ต้อง ครอบคลุมเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้ คือ มีแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนางานและใช้กระบวนการวางแผน ที่มีประสิทธิภาพ จัดระบบตรวจสอบบัญชี (การบริหารการเงิน) มีระบบการประเมินผลที่ดี ผู้บริหาร มีภาวะผู้นำและสร้างผู้นำ มีการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาบุคลากร ผู้ปกครองและชุมชนท้องถิ่นมี ส่วนร่วมในการพัฒนา มีการบำรุงรักษาอาคาร สนาม และจัดอุปกรณ์ที่ดี

2. คุณภาพในการบริการและการจัดการศึกษา (Quality Service and Progress) ประกอบ ด้วยสิ่งต่อไปนี้ ได้แก่ มีหลักสูตรที่เหมาะสมในการพัฒนาผู้เรียน และการจัดการเรียนการสอนที่ สอดคล้องความต้องการของผู้เรียน มีการประเมินผลความก้าวหน้าของการจัดการเรียนการสอนให้

สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน ผู้สอนมีความรู้ความสามารถและทุ่มเทการทำงานโดยมี จรรยาบรรณวิชาชีพ จัดกิจกรรมสำหรับผู้เรียน กิจกรรมสำหรับผู้ปกครองและชุมชน

3. คุณภาพการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้บริหาร และผู้สอนกับผู้เรียนมีความสัมพันธ์กันดีหรือไม่ ซึ่งคุณภาพในด้านความสัมพันธ์ควรให้ความสำคัญต่อผู้สอน ผู้ปกครอง และองค์กรท้องถิ่น

4. คุณภาพของผู้เรียนและความพึงพอใจของผู้รับบริการ (Quality Outcome) ควรครอบคลุมเรื่องต่อไปนี้ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้ปกครองพึงพอใจยอมรับชื่อเสียงของสถาบัน ผู้สอนมีบทบาทสนับสนุนในการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดสภาพแวดล้อมได้ดี ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การใช้เวลาเอาใจใส่ผู้เรียน ผู้สอนทุ่มเทเวลาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้เต็มศักยภาพ ผู้เรียนได้รับบริการทางสุขภาพอย่างเหมาะสม มีการรายงานผลและทดสอบความสามารถของผู้เรียน

วูดเวิร์ด (Woodward. 1989) ได้ทำการวิจัยหาตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพของวิทยาลัยชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพของสถาบันที่สำคัญ 8 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

1. คุณภาพของอาจารย์และบุคลากร
2. คุณภาพของโปรแกรมของสถาบันและบริการของฝ่ายสนับสนุน
3. ระดับความสำเร็จของนักศึกษา
4. ความสามารถในการดึงดูดนักศึกษา
5. ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูง
6. สภาพทางเศรษฐกิจและการจัดการด้านทรัพยากร
7. สภาพแวดล้อมที่ให้การสนับสนุน
8. ความกระฉับกระเฉงของพันธกิจ และจุดมุ่งหมาย

ซึ่งสอดคล้องกับ วันชัย ศิริชนะ (2537) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำหรับสถาบันอุดมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า ตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาได้แก่

1. สมรรถภาพในการดำเนินงาน
 - 1.1 จำนวนนักศึกษารวม นักศึกษาเข้าใหม่ ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้สมัครเข้าศึกษา
 - 1.2 จำนวนสาขาของหลักสูตรที่เปิดสอน
 - 1.3 จำนวนโครงการจัดการศึกษาพิเศษอื่นๆ
 - 1.4 อัตราการลาออก โอนย้ายของนักศึกษา
 - 1.5 จำนวนอาจารย์ คุณวุฒิของอาจารย์
 - 1.6 อัตราการลาออก โอนย้ายของอาจารย์
 - 1.7 อัตราการใช้ประโยชน์ของสถานที่
 - 1.8 อัตราการใช้ห้องสมุด
 - 1.9 อัตราการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาประเภทต่างๆ

- 1.10 จำนวนโครงการร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก
2. สมรรถภาพการเงิน
 - 2.1 อัตราส่วนเงินงบประมาณต่อเงินรายได้
 - 2.2 อัตราส่วนงบลงทุนต่อการดำเนินการ
 - 2.3 อัตราส่วนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ และเงินรายได้ต่อหัวนักศึกษา
 - 2.4 ความสามารถในการหารายได้จากการบริหาร
3. สมรรถภาพเชิงสัมฤทธิ์ผล
 - 3.1 สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน
 - 3.2 สัมฤทธิ์ผลในการศึกษาต่อ
 - 3.3 สัมฤทธิ์ผลในการหางานทำ
 - 3.4 สัมฤทธิ์ผลในการไปประกอบอาชีพ

นอกจากนี้ อาภรณ์ เจียมไชยศรี (2537) ได้ทำการศึกษา การพัฒนาระบบการประเมิน ประสิทธิภาพองค์การสำหรับวิทยาลัยครู ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพขององค์การวิทยาลัยครูนั้นมี องค์ประกอบของคุณภาพ 5 ด้าน คือ

1. ความเพียงพอด้านความรู้ และความสามารถในการสอนของอาจารย์
2. ความเพียงพอของพื้นที่และจำนวนหนังสือในห้องสมุดสำหรับการศึกษาค้นคว้าของ นักศึกษา
3. คุณธรรม จริยธรรม เช่น ความซื่อสัตย์ ความตรงต่อเวลา (ของนักศึกษาและบัณฑิต)
4. ความสามารถในการประสานงานกับบุคลากรและหน่วยงาน
5. การได้รับการยอมรับในผลงานทางวิชาการของอาจารย์

อาจกล่าวได้ว่า องค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพของสถาบันอุดมศึกษามีหลากหลาย ประการตามแต่ละสถาบันอุดมศึกษาจะเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสถาบันโดยจะต้องคำนึงถึง คุณลักษณะของสถาบันด้วย อีกทั้งมีวิธีการและการดำเนินงานในเรื่ององค์ประกอบของคุณภาพที่มี มากหลากหลายองค์ประกอบแตกต่างกันไป แต่โดยสรุปแล้วก็เพื่อจะนำไปสู่การประกันคุณภาพ การศึกษาที่ดีให้มีมาตรฐานและประสิทธิภาพกับสถาบันอุดมศึกษาต่อไป

รูปแบบของการประกันคุณภาพการศึกษา

ความหมายของรูปแบบ

รูปแบบ หรือ Model เป็นคำที่สามารถสื่อความหมายได้หลายอย่าง จึงได้มีผู้ให้ความหมาย ของคำว่า รูปแบบ ไว้ดังนี้

รูปแบบตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Model ซึ่งหมายถึง ภาพจำลอง หรือตัวอย่าง ของ ความเป็นเลิศ (Neufeldt . 1988 : 87) ส่วน Longman Dictionary of Contemporary English (1981 : 668) ได้ให้ความหมายของคำว่ารูปแบบไว้ 3 ความหมาย คือ

1. สิ่งที่เป็นแบบย่อส่วนของจริงตรงกับภาษาไทยว่า แบบจำลอง
2. สิ่งของหรือคนที่นำมาใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินการบางอย่าง
3. แบบหรือรุ่นของผลิตภัณฑ์ต่างๆ

กู๊ด (Good. 1973) ได้รวบรวมความหมายของรูปแบบไว้ 4 ความหมาย คือ

1. เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ
2. เป็นตัวอย่างเพื่อเลียนแบบ เช่น ตัวอย่างในการออกเสียงภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ผู้เรียนได้เลียนแบบ
3. เป็นแผนภูมิหรือรูปสามมิติ ซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลักการ หรือแนวคิด
4. เป็นชุดปัจจัย หรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งรวมกันเป็นตัวย่อยและเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคม อาจเขียนเป็นสูตรหรือบรรยายเป็นภาษาได้

รูปแบบ จึงอาจหมายถึง สิ่งที่มีลักษณะที่เป็นแบบจำลองสิ่งที่เป็นรูปธรรมและรูปแบบที่เป็นแบบจำลองที่เป็นนามธรรม อาจประกอบด้วยหลักการ ระบบและกลไก การบริหารและวิธีดำเนินการ สร้างรูปแบบได้วิเคราะห์และพัฒนาขึ้นมา เพื่อที่จะแสดงหรืออธิบายให้เข้าใจได้ง่ายมากขึ้น เพื่อประโยชน์ในการเป็นแนวทางการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไป

รูปแบบของการประกันคุณภาพการศึกษา

รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นรูปแบบหนึ่งที่ได้พยายามจัดให้เกิดเป็นรูปธรรม โดยเน้นหลักการสำคัญ การบริหารและกิจกรรม หรือวิธีการจัดการเพื่อให้เป็นกระบวนการที่เหมาะสม รัชชัย ทิววรรณวงศ์ (2539 : 76) ได้กล่าวถึงรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาว่า ควรมีลักษณะดังนี้

1. ต้องส่งเสริมความมีเสถียรภาพทางวิชาการระดับภาควิชา โดยเน้นความมีอิสระต่อการดำเนินการกิจกรรมการเรียนการสอนต่างๆ และเอื้ออำนวยต่อการตรวจสอบจากภายนอก
2. ต้องส่งเสริมความร่วมมือกับสังคม
3. ต้องส่งเสริมการเผยแพร่คุณภาพการศึกษาในรูปแบบต่างๆ เช่น ทำวิจัยและเผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีประโยชน์ต่อสังคม

นอกจากนั้น ยอร์ค (York. 1997 : 97 — 100) ได้เสนอรูปแบบของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

หลักการ

รูปแบบการประกันคุณภาพได้เน้นหลักการ 4 ประการ คือ

1. มีพื้นฐานของการควบคุม ซึ่งจะมองทั้งในอดีตและความต้องการที่ได้ผ่านมาแล้ว
2. อาศัยแนวคิดในเรื่องการจัดการขององค์กร
3. เน้นสาระบางอย่างที่มีผลต่อคุณภาพ และทางเลือกที่ดีที่สุดในทัศนะของการประกัน

คุณภาพ

4. เน้นการประกันคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่ควรมีการวางแผน หรือ มีแผน (Planning or Plan) และการตรวจสอบ

ระบบและกลไกการบริหาร

สถาบันการศึกษา มีการกำหนดความต้องการและวัตถุประสงค์ว่าจะดำเนินการอย่างไร ลักษณะการบริหารมีลักษณะ ดังนี้

- มีการประเมินคุณภาพทั้งในและนอกองค์กร
- มีรูปแบบการบริหารที่เอื้ออำนวยระหว่างการบริหารทั้งภายในและภายนอก
- มีการวางแผนเป็นกลุ่ม โดยร่วมกันระหว่างสมาชิก
- มีองค์กรที่รับผิดชอบดำเนินงานแต่ละอย่าง

วิธีดำเนินการ

1. มีกระบวนการประเมินตนเอง (Self – Evaluative Processes) และเน้นความเป็นเลิศในการปฏิบัติ
2. จัดขั้นตอนการวางแผนเป็นกลุ่มระหว่างสมาชิกด้วยกัน โดยให้ตรงกับความต้องการและความสนใจของนักศึกษา มีการตรวจสอบ การประเมินผลตนเอง จัดให้มีการวัดผลด้วยการสร้างแผนการปฏิบัติงานขึ้น
3. จัดระบบการประกันคุณภาพภายนอก เพื่อให้ดูในสิ่งที่เป็นจริงตามความหวังของบุคคล สังคมภายนอกที่ได้ตั้งใจไว้

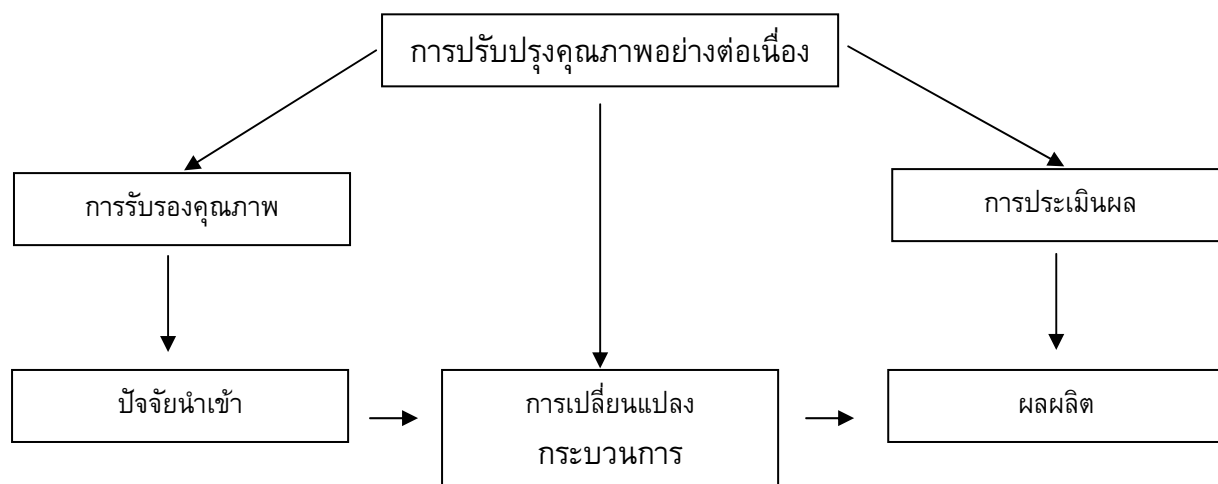
เลวิส และ ดูกลาส (Lewis and Douglas. 1994 : 10 – 12) ได้เสนอรูปแบบการประกันคุณภาพในอุดมศึกษา แบบการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

หลักการ

การประกันคุณภาพในอุดมศึกษา มีหลักการว่า มีการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องโดยมีระบบ หรือ การวิเคราะห์เป็นกระบวนการรับรองที่เน้นการรับรองคุณภาพ และการประเมินผลผลิต หลักการสำคัญที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ โดยคำนึงถึงปัจจัยนำเข้า การเปลี่ยนแปลงกระบวนการ และ ผลผลิต

ระบบและกลไกการบริหาร

สถาบันอุดมศึกษาต้องมีการกำหนดรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่าจะมีลักษณะระบบการดำเนินงานเป็นอย่างไร โดยมีระบบและกลไกการบริหาร ดังแสดงในภาพประกอบ 1

- ลักษณะของนักศึกษา
ด้านวิชาการและอื่นๆ
- ลักษณะอาจารย์
- งบประมาณ
- สวัสดิการ
- โปรแกรม/หลักสูตร
- การสนับสนุนด้านการบริการ

- การออกแบบ
การนำเข้า โปรแกรม/หลักสูตร
วิชาการ
- การนำส่ง
- ระบบข้อมูล
ข้อมูลย้อนกลับ
- การวิเคราะห์

- ผลสัมฤทธิ์การเรียน
ของนักศึกษาด้าน
วิชาการ, อื่นๆ
- ตัวนักศึกษา การจบ
ปริญญา เรียนไม่จบ
การตกงาน
- บัณฑิตศึกษา
การศึกษาเพิ่มขึ้น
- ผลสัมฤทธิ์ของการ
จ้างแรงงาน

ภาพประกอบ 1 ระบบกลไกการบริหารของรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษา
ที่มา : Lewis and Douglas. (1994). *Total Quality in Higher Education* : 11.

วิธีดำเนินการ

หลักในการดำเนินการ และถือเป็นรูปแบบของอุดมศึกษา มีปัจจัยที่น่าจะนำเสนอ คือ

1. ปัจจัยนำเข้า

- การเรียนของนักศึกษา ความสามารถในการเลือกเรียนขึ้นอยู่กับหน้าที่ของมหาวิทยาลัย ในการเน้นย้ำถึงคุณภาพและการประกันคุณภาพ ต้องมีการปรับกระบวนการคุณภาพและหน้าที่ อื่นๆ ของอุดมศึกษา เพื่อใช้ในการประยุกต์/บูรณาการเรียนของนักศึกษา

- การเข้าถึงการประกันคุณภาพในอุดมศึกษามี 2 อย่างคือ การรับรองคุณภาพ และการ ประเมินผลผลิต การรับรองปัจจัยนำเข้าของสถาบัน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์การเรียนของนักศึกษา ระดับ ของอาจารย์ ส่วนสัดและทรัพยากรทางกายภาพ สมมติฐานของกระบวนการนี้คือ ปัจจัยนำเข้า จะต้องมีคุณภาพสูง ซึ่งจะมีผลต่อคุณภาพผลผลิตที่ได้รับสูงมากด้วย

2. กระบวนการและผลผลิต

- กระบวนการในการสร้างผลผลิตทางการศึกษา เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา การสำเร็จการศึกษา การมีงานทำ กระบวนการประเมินผลผลิต สามารถทำได้โดยสถาบันอย่าง ต่อเนื่อง

- ผลที่ได้จากการศึกษาผลผลิต ทำให้รู้ว่าไม่เป็นพื้นฐานที่ดีสำหรับการแก้ปัญหา กระบวนการเรียนการสอนได้ แต่ความสนใจ เอาใจใส่ จะสามารถทำให้มีผลต่อคุณภาพ ซึ่งเป็น ความจำเป็นตามธรรมชาติที่จะเกิดแก่นักศึกษาในกระบวนการเรียนการสอน

- ระบบคุณภาพรวม มีความสำคัญในการพัฒนาระบบบูรณาการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเน้นย้ำความต้องการทั้ง 3 ส่วน คือ ปัจจัยนำเข้า การเปลี่ยนแปลงกระบวนการ และผลผลิต อันเป็นความรู้ที่ได้จากกระบวนการเรียนการสอนโดยตรง

วันชัย ศิริชนะ (2537 : 43) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพ การศึกษาระดับอุดมศึกษาสำหรับสถาบันอุดมศึกษา ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ได้เสนอผลการ วิเคราะห์ รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยซึ่งมี รูปแบบที่มีขอบเขตและองค์ประกอบดังนี้

1. หลักการและแนวคิดพื้นฐานของการประกันคุณภาพการศึกษา
2. โครงสร้างของการดำเนินงานและการบริหารงาน รวมถึงความสัมพันธ์กับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานกลาง สถาบัน และสมาคมวิชาชีพ
3. วิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
4. แนวทางในการกำหนดเกณฑ์ว่าด้วยคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่จะใช้เป็น เกณฑ์ในการพิจารณาดำเนินการ

ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องมีรูปแบบที่เหมาะสมของแต่ละ สถาบัน ซึ่งรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาของแต่ละสถาบันจะมีความแตกต่างกันในด้าน

หลักการ ระบบกลไกการบริหาร และวิธีดำเนินการ รูปแบบที่มีคุณภาพจึงจะทำให้การประกันคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

กระบวนการของการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องมีกระบวนการควบคุมเป็นตัวกำหนดการประกันคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งจะทำให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้เป็นอย่างดี กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษามีขั้นตอนต่างๆ ดังนี้ (วารินทร์ สิ้นสูงสุต. 2541 ; ทบวงมหาวิทยาลัย. 2541)

1. การควบคุมคุณภาพภายใน (Internal Quality Control) เป็นส่วนที่สถาบันอุดมศึกษาจะต้องจัดให้มีระบบและกลไกในการควบคุมคุณภาพภายในขององค์ประกอบต่างๆ ที่จะมีผลต่อคุณภาพของบัณฑิต และต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักการของการควบคุมคุณภาพที่เหมาะสมพร้อมทั้งการมีระบบตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการภายในด้วย

2. การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Auditing) หมายถึง การตรวจสอบผลการดำเนินการของระบบกลไกควบคุมคุณภาพภายในที่สถาบันอุดมศึกษาได้จัดให้มีขึ้น โดยจะเป็นการตรวจสอบเชิงระบบ มุ่งเน้นการพิจารณาว่า สถาบันได้มีการควบคุมคุณภาพหรือไม่ ได้ใช้ระบบที่พัฒนาขึ้นเพียงใด และมีขั้นตอนการดำเนินการที่จะทำให้เชื่อถือได้หรือไม่ว่าการจัดการการศึกษาจะเป็นไปอย่างมีคุณภาพ

3. การประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) หมายถึง กระบวนการประเมินผลการดำเนินการของคณะวิชาโดยภาพรวมว่า เมื่อได้มีการใช้ระบบการประกันคุณภาพหรือระบบควบคุมคุณภาพแล้วได้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงคุณภาพมากน้อยเพียงใด

ทั้งนี้การตรวจสอบและประเมินคุณภาพนี้จะกระทำอย่างเป็นระบบโดยมีเกณฑ์และแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจน

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอาจจำแนกได้ 2 ส่วน คือ การประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก

1. การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง กิจกรรมการควบคุมคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษาโดยการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาเอง เพื่อให้มีความมั่นใจว่าสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการตามภารกิจหลักอย่างมีคุณภาพ

กระบวนการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ

2. การประกันคุณภาพภายนอก หมายถึง การดำเนินการตามระบบควบคุมคุณภาพภายในพร้อมทั้งการตรวจสอบและการประเมินผลทั้งระบบ โดยหน่วยงานภายนอกเพื่อประกันว่าสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการตามภารกิจหลักได้อย่างมีคุณภาพ

กระบวนการประกันคุณภาพภายนอก ประกอบด้วย การตรวจสอบคุณภาพที่ผ่าน
กระบวนการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพ และการให้การรับรอง
องค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพ
ภายนอก ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงองค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในและการประกัน
คุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายใน	การประกันคุณภาพภายนอก
ผู้รับผิดชอบ : สถาบันอุดมศึกษา	ผู้รับผิดชอบ : ทบวงมหาวิทยาลัย
กระบวนการ : ควบคุมคุณภาพ	กระบวนการ : ตรวจสอบคุณภาพ
ตรวจสอบคุณภาพ	ประเมินคุณภาพ
ประเมินคุณภาพ	ให้การรับรอง

สุวิมล ราชชนกนิบาล (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยวิจัยเรื่อง การศึกษากระบวนการ
การประกันคุณภาพทางการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ผลการวิจัย
พบว่า กระบวนการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมี 3 รูปแบบคือ

รูปแบบที่ 1 ประกอบด้วย ระบบกำกับ ระบบสนับสนุน และระบบตรวจสอบ

รูปแบบที่ 2 มีองค์ประกอบเช่นเดียวกับรูปแบบที่ 1 มีการเน้นที่การพัฒนาบุคลากรภายใน
สถาบันเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่การประกันคุณภาพเป็นสิ่งสำคัญ

รูปแบบที่ 3 มีการกำหนดกรอบแนวคิดเป็นขั้นตอน แบ่งกระบวนการออกเป็น 5 ระยะ คือ
ระยะที่ 1 สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่บุคลากรของสถาบัน ระยะที่ 2 จัดตั้งสภาขึ้นเป็นองค์กรหลัก
ที่ดูแลเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการการประกัน
คุณภาพการศึกษา เพื่อทำหน้าที่ประสานนโยบายและจัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับหลักเกณฑ์หรือคู่มือ
สำหรับให้คณะวิชาถือแนวปฏิบัติ ระยะที่ 3 การนำนโยบายสู่แนวปฏิบัติและมีการออกเยี่ยมชม
หน่วยงานเพื่อดูความคืบหน้าของแต่ละคณะหน่วยงาน ระยะที่ 4 การปรับปรุง ระยะที่ 5 การ
ดำเนินการการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ

นอกจากนี้ อัจฉรา วัฒนางรงค์ (2539) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การควบคุมคุณภาพ
ภายในของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย โดยได้ศึกษาการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัย
เอกชน ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ ด้านห้องสมุด ด้าน
นักศึกษา และด้านสิ่งแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก ผลการวิจัยพบว่า มหาวิทยาลัยเอกชนใน
ประเทศไทยมีระดับปฏิบัติการควบคุมคุณภาพภายในรวมทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการเรียน
การสอน ด้านอาจารย์ ด้านห้องสมุด ด้านนักศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่
ในระดับปานกลาง สำหรับวิธีการในการควบคุมภายในด้านต่างๆ บางแห่งมีความแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญของระดับปฏิบัติการในการบริหารจัดการงานวิชาการเพื่อควบคุมคุณภาพเป็นรายด้าน ในภาพรวมของการดำเนินการจัดการศึกษาโดยมีการควบคุมคุณภาพภายในอยู่ในระดับที่ดี

สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา (2545 : 314 – 315) ได้จัดทำ โครงการวิจัยและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถาบันอุดมศึกษา ในประเด็นของการดำเนินยุทธศาสตร์การประกันคุณภาพภายใน ผลการวิจัยมีดังนี้

1. สถาบันอุดมศึกษาควรมีการพัฒนาระบบข้อมูลและบุกเบิกการวิจัยสถาบันให้เป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะข้อมูลและดัชนีที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของคุณภาพ
 2. สถาบันอุดมศึกษาควรมีกระบวนการในการสร้างอัตลักษณ์ของตนเองบนพื้นฐานงานประกันคุณภาพ
 3. สถาบันอุดมศึกษาควรมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพ ตลอดจนกลไกที่มั่งาน และการไหลเวียนของคุณภาพให้เป็นพันธกิจและวัฒนธรรมองค์กร
 4. เนื่องจากการประกันคุณภาพมุ่งให้บุคลากรในองค์กรมีจิตใจที่ใฝ่คุณภาพ และมุ่งเปลี่ยนฐานความคิด (Mindset) ของคนทำงานให้เห็นคุณค่าของการประกันคุณภาพ ดังนั้น การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและการให้อำนาจคนทำงาน (Empowerment) จึงเป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่ผู้บริหารจะพึงนำไปใช้อย่างจริงจังและต่อเนื่องด้วย
 5. สถาบันอุดมศึกษาควรมีการพัฒนาบทบาทของหัวหน้าภาควิชาและหัวหน้าหน่วยงานอย่างจริงจังในฐานะฟันเฟืองที่สำคัญที่สุดในกระบวนการประกันคุณภาพแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย และเป็นกลไกสำคัญที่อยู่ใกล้ชิดกับการปฏิบัติงานต่างๆ มากที่สุด ทั้งนี้ โดยอาศัยการสนับสนุนและผลักดันจากผู้บริหารสถาบันที่มุ่งในเรื่องการประกันคุณภาพเช่นเดียวกัน
- ดังนั้น กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาจะดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งจะมีการกำหนดกรอบไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้ง่ายต่อการควบคุม ซึ่งกระบวนการแต่ละขั้นตอนจะมีผู้รับผิดชอบ ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ของการประกันคุณภาพการศึกษาจะเกิดขึ้นได้จะต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายๆ อย่าง รวมถึงบุคลากรและรูปแบบของการประกันคุณภาพการศึกษาด้วย

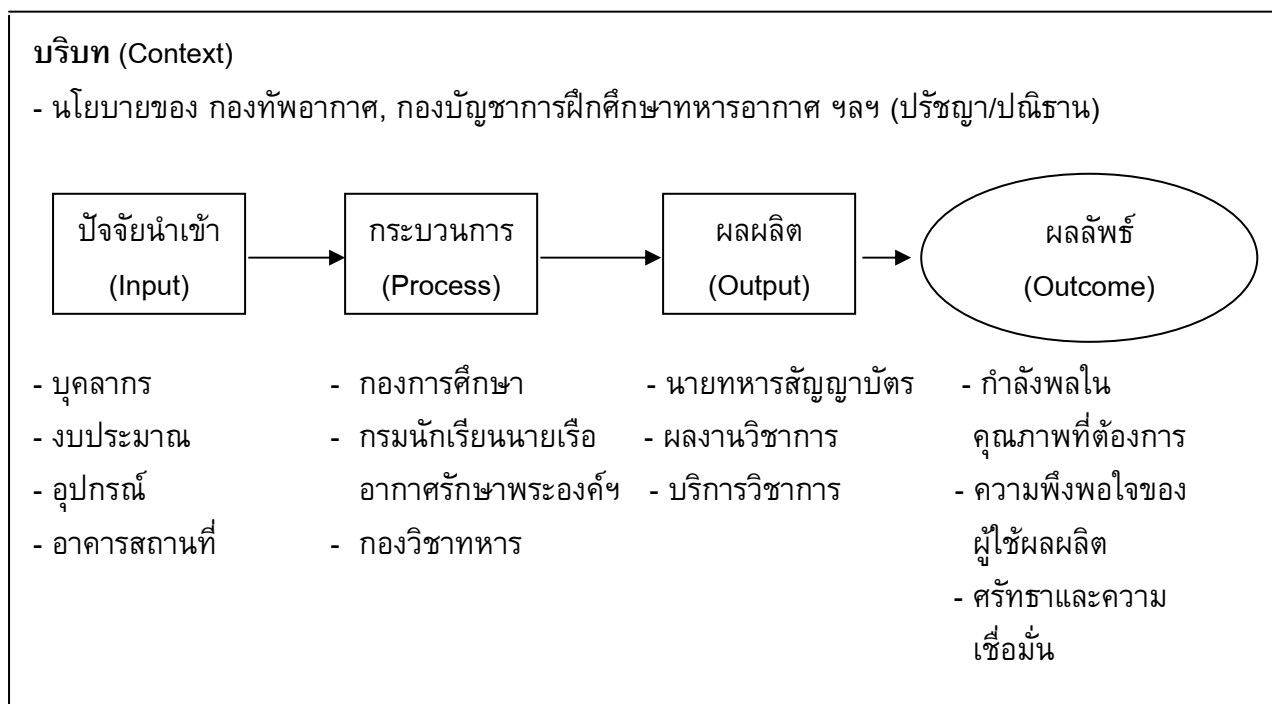
การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการ ฝึกศึกษาทหารอากาศ

โรงเรียนนายเรืออากาศ เป็นสถานศึกษาเฉพาะทางระดับอุดมศึกษา สังกัดกองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ กองทัพอากาศ กระทรวงกลาโหม มีหน้าที่ผลิตนายทหารสัญญาบัตรให้แก่ กองทัพอากาศ นับเป็นสถานศึกษาที่ได้รับการยอมรับในบทบาทและศักยภาพด้านการผลิตบุคลากรเฉพาะทางของกองทัพอากาศตลอดมา จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายการศึกษาของประเทศ ได้ระบุเกี่ยวกับการศึกษาเฉพาะทางไว้ใน มาตรา 21 กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ อาจจัดการศึกษาเฉพาะทางตามความต้องการและความชำนาญของหน่วยนั้นได้ โดยคำนึงถึงนโยบายและมาตรฐานการศึกษา

ของชาติ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 11 – 12) โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึก
ศึกษาทหารอากาศ จึงได้ดำเนินการในเรื่องการจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานและมีระบบการประกัน
คุณภาพการศึกษาตามหมวด 6 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เช่นเดียวกับ
สถาบันการศึกษาอื่นๆ ไป

โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ จึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญ
ของการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2541 โดยได้ดำเนินการจัดตั้ง
คณะกรรมการขึ้นมาดูแล ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยขึ้นตรงต่อโรงเรียนนายเรืออากาศ
กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ผู้แทนกองบัญชาการ ผู้แทนกองการศึกษา ผู้แทนกรม
นักเรียนนายเรืออากาศรักษาพระองค์ และผู้แทนกองวิชาทหาร โดยมีกองการศึกษาเป็นหน่วยงาน
นำร่องในการดำเนินการ และต่อมาได้จัดตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้น เพื่อหา
แนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในเบื้องต้นคณะกรรมการได้รับการอบรมเรื่อง
ประกันคุณภาพการศึกษาจาก ดร.ประสิทธิ์ ทองใส อดีตผู้อำนวยการส่วนวิจัยและพัฒนา สำนัก
มาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย และได้มีการนำเสนอข่าวประกันคุณภาพการศึกษาเป็น
รายเดือนตลอดมา เพื่อให้บุคลากรได้เข้าใจระบบการประกันคุณภาพศึกษามากขึ้น นอกจากนี้
คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา ยังได้เข้าร่วมสัมมนาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ
การศึกษา และดูงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ (วิ
พล สุขวิสัย. 2545 : 27 – 28)

ในการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษา ทหารอากาศได้กำหนดรูปแบบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ดังแสดงในภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 รูปแบบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ
ที่มา : กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศ. (2544). *แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา*. 30.

โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ได้กำหนดนโยบายการ
ประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ดังนี้ (กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษา
ทหารอากาศ. 2544 : 13 – 14)

1. โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ จะผลิตบัณฑิตนาย
ทหารสัญญาบัตรที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ มีคุณธรรม เป็นผู้นำที่มีความกตัญญู มีความ
รับผิดชอบ มีความรู้ในวิชาวิทยาการและวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในกองทัพอากาศ
2. ให้มีการจัดทำและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรือ
อากาศ โดยมีกองการศึกษา กรมนักเรียนนายเรืออากาศรักษาพระองค์ และกองวิชาทหารเป็น
ผู้รับผิดชอบ
3. เร่งรัดให้มีกลไกในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในกองการศึกษา
กรมนักเรียนนายเรืออากาศรักษาพระองค์ฯ และกองวิชาทหาร

4. ให้มีการพัฒนาความร่วมมือระหว่างโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ กับสถาบันอื่น รวมทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกกองทัพอากาศในกิจกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา

5. ส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข่าวสารและผลงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ต่อสังคมภายนอก จากนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ซึ่งสอดคล้องคล้อยกับนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ไว้เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ดังนี้ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2541 : 3)

1. ทบวงมหาวิทยาลัยส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษามีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้นภายในสถาบัน เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา
2. ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดหลักการและแนวทางปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้นในการดำเนินการ โดยแต่ละสถาบันอาจนำไปปรับปรุงหรือพัฒนาเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับสภาพการของแต่ละสถาบันได้ตามความจำเป็น
3. ทบวงมหาวิทยาลัยสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานหรือสถาบันต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งสมาคมวิชาชีพ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
4. ทบวงมหาวิทยาลัยจะส่งเสริมให้มีการนำข้อมูล และผลจากกิจกรรมประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ มาเผยแพร่ต่อสังคมภายนอกให้ได้รับทราบถึงมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ เพื่อกระตุ้นให้สถาบันอุดมศึกษา มีความตื่นตัวและพัฒนาคุณภาพโดยสม่ำเสมอ

นอกจากนี้ กองจัดการศึกษา กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ (2545) ได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย
2. เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นนายทหารสัญญาบัตรที่มีคุณภาพ เพียบพร้อมไปด้วยคุณธรรมและจริยธรรม
3. เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีระบบ
4. เพื่อพัฒนาปรับปรุงการศึกษอย่างต่อเนื่อง
5. เพื่อวิเคราะห์และประเมินผลการปฏิบัติงาน
6. เพื่อนำผลวิเคราะห์และประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน
7. เพื่อพัฒนาคุณภาพของบุคลากร

จากวัตถุประสงค์ของการจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ซึ่งสอดคล้องกับ อุทุมพร จามรมาน (2543 : 3 – 4) ที่ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้

1. เพื่อให้หน่วยงานทางการศึกษาได้พัฒนาคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษา และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้เกี่ยวข้อง
2. เพื่อให้สังคมมั่นใจเกี่ยวกับผลผลิต/บริการของหน่วยงานทางการศึกษา
3. เพื่อให้สำนักงานประมาณ จัดสรรงบประมาณได้ถูกต้องและเหมาะสม
4. เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้สมัครเข้าศึกษาในหน่วยงานทางการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิต
5. เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ปกครอง ผู้จ้าง รัฐบาล เกี่ยวกับกลไกในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยสถาบันการศึกษา คณะ ภาควิชา
6. เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในกระบวนการจัดการเรียนการศึกษาแก่ประชาชน โดยเฉพาะการนำเงินภาษีอากรของประชาชนมาใช้

เป้าหมายที่คาดว่าจะได้รับจากการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ (กองจัดการศึกษา กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ. 2545)

1. โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ได้รับการยอมรับทั้งจากภายในและภายนอกว่ามีคุณภาพมาตรฐานทัดเทียมมหาวิทยาลัยอื่นๆ
2. ทำให้ได้นายทหารสัญญาบัตรที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
3. ทำให้โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ มีระบบการปฏิบัติงานและระบบข้อมูลที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ทำให้การปฏิบัติงานของบุคลากรและหน่วยงานของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ในการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศได้กำหนดองค์ประกอบของคุณภาพทั้ง 9 องค์ประกอบของทบวงมหาวิทยาลัยเป็นแบบอย่างโดยมีการตัดองค์ประกอบบางตัวให้สอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน และเพิ่มองค์ประกอบบางตัวที่เกี่ยวข้อง หรือสอดคล้องกับภารกิจของโรงเรียนนายเรืออากาศเข้าไปแทนที่ ดังแสดงในตาราง 2 (กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ. 2544 : 21)

ตาราง 2 เปรียบเทียบองค์ประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย
กับ โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ

องค์ประกอบของทบวงมหาวิทยาลัย	องค์ประกอบของโรงเรียนนายเรืออากาศ ฯ
1. ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และ แผนการดำเนินการ	1. ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผน การดำเนินงาน
2. การเรียนการสอน	2. การเรียนการสอน 2.1 หลักสูตร 2.2 กระบวนการเรียนการสอน 2.3 การวัดและประเมินผล 2.4 อาจารย์/บุคลากร/นักเรียนนายเรือ อากาศ
3. กิจกรรมนิสิตนักศึกษา	3. การพัฒนานักเรียนนายเรืออากาศ (รวมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม)
4. การวิจัย	4. การวิจัย
5. การบริการวิชาการแก่สังคม	5. ทรัพยากรการเรียนรู้
6. การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	6. อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
7. การบริหารจัดการ	7. การบริหารจัดการ
8. การเงินและงบประมาณ	8. ระบบการเงินและงบประมาณ
9. ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ	9. ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

ประอร สุนทรวิภาต (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการประกัน
คุณภาพการศึกษาสำหรับโรงเรียนเหล่าทัพ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของคุณภาพและเกณฑ์
ในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเหล่าทัพจะประกอบด้วย

1. ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และภารกิจหลักของโรงเรียนเหล่าทัพ
2. การฝึกและการศึกษา
3. การเตรียมทรัพยากรการเรียนรู้
4. การปลูกฝังลักษณะผู้นำและการปกครองบังคับบัญชา
5. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียนทหาร
6. การบริหารจัดการ
7. การส่งเสริมการวิจัย
8. การติดตามและประเมินผลนักเรียนทหาร

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ได้ดำเนินการในส่วนต่างๆ ให้สอดคล้องกับภารกิจ และมีความเท่าเทียมเช่นเดียวกับสถาบันการศึกษาดูมศึกษาอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาของสถาบัน รวมทั้งเพื่อให้ผลผลิตที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นที่ยอมรับจากสังคมภายนอก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน คือ การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ลักษณะของเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่ง ผู้บัญชาการโรงเรียนรองผู้บัญชาการ เสนาธิการ ผู้บังคับการกรมฯ รองผู้บังคับการกรมฯ เสนาธิการกรมฯ ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าแผนก หรือผู้ที่รักษาการในตำแหน่งดังกล่าว อาจารย์ประจำ และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2545 เป็นต้นมา จำนวน 592 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สุ่มจากผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2545 เป็นต้นมา จำนวนร้อยละ 95 ของประชากรทั้งหมด ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 563 คน ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง (ร้อยละ 95 ของ ประชากรทั้งหมด)
ผู้บริหาร	75	72
อาจารย์	145	138
เจ้าหน้าที่	372	353
รวม	592	563

เมื่อผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 563 คน ผลปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืนสมบูรณ์จำนวน 520 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.36 ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนสมบูรณ์

สถานภาพ	จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนสมบูรณ์
ผู้บริหาร	72	70
อาจารย์	138	118
เจ้าหน้าที่	353	332
รวม	563	520

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย และสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดในการประกันคุณภาพการศึกษา
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีการของ ไลเคิร์ต (Likert. 1932 : 1 — 55)
3. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 และ 2 มาสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร เพื่อรับคำแนะนำในการตรวจแก้ไขเนื้อหาของแบบสอบถาม
5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบสำนวนภาษาและความครอบคลุมของเนื้อหาของแบบสอบถาม
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วมาทำการปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร
7. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try — Out) กับผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ จำนวน 50 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) โดยใช้ค่าที (t — test) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าที่ตั้งแต่ 1.71 ขึ้นไปมาใช้เป็นแบบสอบถามในการวิจัย ได้ข้อคำถามจำนวนทั้งสิ้น 40 ข้อ
8. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (- Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1984 : 169) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.946

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพ อายุราชการ ชันยศ เงินเดือน วุฒิการศึกษา และส่วนราชการที่สังกัด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผน

ลักษณะแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งได้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนตามระดับของความคิดเห็น ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยกับเรื่องดังกล่าวในระดับมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยกับเรื่องดังกล่าวในระดับมาก
คะแนน 3	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยกับเรื่องดังกล่าวในระดับปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยกับเรื่องดังกล่าวในระดับน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยกับเรื่องดังกล่าวในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.67 – 5.00 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับเรื่องดังกล่าวในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.34 – 3.66 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับเรื่องดังกล่าวในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 2.33 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับเรื่องดังกล่าวในระดับน้อย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาใน 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผน เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นรวมทั้งข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างเสรี โดยผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลในเชิงบรรยาย เพื่อใช้ในการประกอบการอภิปรายผลการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปถึงผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำแบบสอบถามเพื่อการวิจัยไปแจกพร้อมทั้งเก็บรวบรวมด้วยตนเอง

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้มีการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาคำนวณและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์
3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลในเชิงบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าความถี่ (Frequency)
 - 1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.3 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) (Ferguson. 1981 : 49)
 - 1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (Ferguson. 1981 : 68)
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม ได้แก่
 - 2.1 การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของแบบสอบถาม เป็นรายข้อโดยใช้การทดสอบที (t — test) (Ferguson. 1981 : 180)
 - 2.2 การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1984 : 161)
3. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบสมมติฐาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One — Way Analysis of Variance) (Ferguson. 1981 : 190 - 299) ในกรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) (Ferguson. 1981 : 308)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ เพื่อให้เป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน (Standard Deviation)
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F — distribution
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นค่าสถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูล แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 เป็นการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศใน 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผน และโดยรวม จำแนกตามสถานภาพ อายุราชการ ชั้นยศ เงินเดือน วุฒิการศึกษา และส่วนราชการที่สังกัด โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 เป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผน จำแนกตาม สถานภาพ อายุราชการ ชั้นยศ เงินเดือน วุฒิการศึกษา และส่วนราชการที่สังกัด โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (Oneway

Analysis of Variance) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์และจัดกลุ่มคำตอบของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม ปลายเปิดเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผน แล้วเสนอผลในรูปของการแจกแจงความถี่เพื่อใช้ประกอบการอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลกระทำตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ดังแสดงใน ตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. สถานภาพ		
1.1 ผู้บริหาร	70	13.46
1.2 อาจารย์	118	22.69
1.3 เจ้าหน้าที่	332	63.85
รวม	520	100.00
2. อายุราชการ		
2.1 น้อยกว่า 10 ปี	137	26.35
2.2 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป – 20 ปี	209	40.19
2.3 มากกว่า 20 ปีขึ้นไป – 30 ปี	128	24.61
2.4 มากกว่า 30 ปีขึ้นไป	46	8.85
รวม	520	100.00
3. ชนยศ		
3.1 นายทหารชั้นสัญญาบัตร	261	50.19
3.2 นายทหารชั้นประทวน	142	27.31
3.3 ลูกจ้าง	117	22.50
รวม	520	100.00

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. เงินเดือน		
4.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท	202	38.85
4.2 10,000 — 20,000 บาท	221	42.50
4.3 20,001 — 30,000 บาท	77	14.80
4.4 มากกว่า 30,000 บาท	20	3.85
รวม	520	100.00
5. วุฒิการศึกษา		
5.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	270	51.92
5.2 ปริญญาตรี	153	29.42
5.3 สูงกว่าปริญญาตรี	97	18.66
รวม	520	100.00
6. ส่วนราชการที่สังกัด		
6.1 กองบัญชาการ	30	5.77
6.2 กองบริการ	170	32.69
6.3 กองสถิติและทะเบียน	26	5.00
6.4 กองการศึกษา	185	35.58
6.5 กองวิชาทหาร	37	7.12
6.6 กรมนักเรียนนายเรืออากาศรักษาพระองค์ฯ	67	12.88
6.7 แผนกการเงิน	5	0.96
รวม	520	100.00

จากตาราง 5 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นเจ้าหน้าที่มากที่สุด เมื่อพิจารณาตาม อายุราชการ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุราชการ อยู่ระหว่างตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป — 20 ปี หนึ่งสส่วนใหญเป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตร บุคลากรส่วนใหญ่มีเงินเดือนอยู่ระหว่าง 10,000 — 20,000 บาท วุฒิการศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี บุคลากรส่วนใหญ่อยู่ในส่วนราชการที่สังกัดกองการศึกษา

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกทหารอากาศ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผน และโดยรวม จำแนกตามสถานภาพ อายุราชการ ชั้นยศ เงินเดือน วุฒิการศึกษา โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 6 - 15

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกทหารอากาศ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามสถานภาพ

การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	ผู้บริหาร (N = 70)		อาจารย์ (N = 118)		เจ้าหน้าที่ (N = 332)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร	4.15	0.61	4.15	0.51	4.23	0.54
2.ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน	4.12	0.62	4.12	0.52	4.18	0.53
3.ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน	3.99	0.55	3.93	0.54	3.56	0.58
4.ด้านการปฏิบัติตามแผน	3.96	0.55	4.03	0.54	3.74	0.48
รวม	4.05	0.54	4.06	0.48	3.93	0.44

จากตาราง 6 แสดงว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ เห็นด้วยกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ในแต่ละด้านและโดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทั้งผู้บริหาร และอาจารย์ ต่างเห็นด้วยมากทุกด้าน ส่วนเจ้าหน้าที่เห็นด้วยในระดับปานกลางในด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ส่วนด้านอื่นๆ เห็นด้วยในระดับมาก

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร เป็นรายข้อ

ข้อ ที่	ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร	ผู้บริหาร (N = 70)		อาจารย์ (N = 118)		เจ้าหน้าที่ (N = 332)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	การประกันคุณภาพการศึกษาจะทำให้การจัดการศึกษามีมาตรฐานและประสิทธิภาพ	4.29	0.82	4.16	0.67	4.37	0.79
2	จากการประชุมชี้แจงเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา ทำให้บุคลากรเกิดความรู้และความเข้าใจเพิ่มขึ้น	3.97	0.74	4.03	0.73	4.15	0.78
3	การให้ความรู้แก่บุคลากรเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาพร้อมกันทำให้เกิดความเข้าใจตรงกันทั้งสถาบัน	4.24	0.81	4.14	0.84	4.25	0.80
4	ควรให้ความรู้แก่บุคลากรทั้งสถาบันเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาเพิ่มเติม	4.23	0.85	4.36	0.79	4.42	0.74
5	ควรจัดให้มีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่บุคลากรทั้งสถาบันเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา	4.19	0.80	4.19	0.81	4.38	0.77
6	จากการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาในสถาบันที่ผ่านมามีทำให้เกิดการยอมรับอย่างต่อเนื่อง	3.96	0.89	3.85	0.85	3.90	0.70
7	สถาบันควรกระตุ้นให้บุคลากรเกิดความตื่นตัวในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา	4.24	0.81	4.24	0.70	4.19	0.66
8	สถาบันควรส่งเสริมให้บุคลากรเล็งเห็นถึงความสำคัญในเรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษา เช่น การจัดกิจกรรมหรือนิทรรศการต่างๆ	4.19	0.77	4.18	0.80	4.22	0.73

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ ที่	ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร	ผู้บริหาร (N = 70)		อาจารย์ (N = 118)		เจ้าหน้าที่ (N = 332)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
9	สถาบันควรจัดให้บุคลากรได้ไปศึกษาดูงานเข้ารับการอบรมและการสัมมนาภายนอกสถาบันเรื่องการประกันคุณภาพ	4.10	0.90	4.19	0.75	4.26	0.70
10	ควรมีการระดมความคิดของบุคลากรให้มีส่วนร่วมก่อนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา เช่น การทำประชาพิจารณ์	4.10	0.93	4.17	0.78	4.20	0.72
รวม		4.15	0.61	4.15	0.51	4.23	0.54

จากตาราง 7 แสดงว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ เห็นด้วยกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากรโดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทั้งผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ ต่างก็เห็นด้วยในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการ
ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึก
ศึกษาทหารอากาศ ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน เป็นรายชื่อ

ข้อ ที่	ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน	ผู้บริหาร (N = 70)		อาจารย์ (N = 118)		เจ้าหน้าที่ (N = 332)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
11	สถาบันควรกำหนดองค์กรหรือหน่วยงาน ที่รับผิดชอบดูแลเรื่องการประกัน คุณภาพการศึกษา	4.21	0.92	4.14	0.80	4.32	0.75
12	คณะกรรมการที่ดำเนินงานเรื่องการ ประกันคุณภาพการศึกษามีความรู้ ความสามารถเพียงพอ	4.13	0.85	4.06	0.86	3.97	0.73
13	การมอบหมายงานประกันคุณภาพ การศึกษาควรมาจากความสนใจหรือ ความถนัดในงานของบุคคลมากกว่าการ ออกคำสั่งแต่งตั้ง	4.11	0.96	4.17	0.81	4.20	0.69
14	ควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ และ ความรับผิดชอบเรื่องการประกันคุณภาพ การศึกษาแก่บุคลากรให้มีความชัดเจน เพิ่มขึ้น	4.07	0.82	4.24	0.75	4.24	0.70
15	ควรมีการชี้แจงและทำความเข้าใจใน บทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายแก่ บุคลากรเรื่องการประกันคุณภาพ การศึกษา	4.16	0.81	4.13	0.73	4.10	0.69
16	การขอรับความช่วยเหลือหรือขอรับ คำปรึกษาเรื่องการประกันคุณภาพ การศึกษาควรเป็นหน้าที่ขององค์กรหรือ หน่วยงานที่รับผิดชอบ	4.03	0.90	4.08	0.73	4.12	0.68
17	หน่วยงานภายในสถาบันควรมีการ ร่วมมือเรื่องการประกันคุณภาพ การศึกษาให้มากขึ้น	4.14	0.91	4.24	0.79	4.20	0.73

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ ที่	ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน	ผู้บริหาร (N = 70)		อาจารย์ (N = 118)		เจ้าหน้าที่ (N = 332)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
18	สถาบันควรดำเนินการประสานความร่วมมือในการประกันคุณภาพการศึกษากับหน่วยงานภายนอก เช่น โรงเรียน นายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และมหาวิทยาลัยต่างๆ	4.11	0.93	4.13	0.82	4.23	0.73
19	ควรกำหนดวาระการดำรงตำแหน่ง ตลอดจนการปรับปรุงวิธีการคัดเลือก คณะกรรมการที่รับผิดชอบในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	4.21	0.80	4.01	0.73	4.26	0.78
20	ควรเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกสถาบันมาเป็นคณะกรรมการ รับผิดชอบหรือคณะกรรมการที่ปรึกษา เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา	4.01	0.92	4.03	0.87	4.19	0.74
รวม		4.12	0.62	4.12	0.52	4.18	0.53

จากตาราง 8 แสดงว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ เห็นด้วยกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานโดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทั้งผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ ต่างก็เห็นด้วยในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการ
ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหาร
อากาศ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน เป็นรายชื่อ

ข้อ ที่	ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน	ผู้บริหาร (N = 70)		อาจารย์ (N = 118)		เจ้าหน้าที่ (N = 332)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
21	ควรให้บุคลากรร่วมกันกำหนดนโยบาย และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนิน ประกัน คุณภาพการศึกษา	4.01	0.86	4.15	0.76	4.23	0.74
22	การวางแผนการปฏิบัติงานทำให้การ ทำงานสำเร็จลุล่วงมีประสิทธิภาพ	4.16	0.85	4.09	0.80	4.30	0.72
23	สถาบันได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการ ดำเนินงานประกันคุณภาพไว้ชัดเจน	4.13	0.80	4.03	0.76	3.59	0.67
24	สถาบันได้กำหนดเป้าหมายหรือมาตร- ฐานการศึกษาของสถาบันไว้ชัดเจน	4.11	0.79	4.07	0.84	3.51	0.71
25	สถาบันควรกำหนดแนวทางการ ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ สอดคล้องกับแนวทางของกรมยุทธ ศึกษาฯ	4.23	0.84	4.23	0.82	3.75	0.94
26	การวางแผนการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับสภาพ การทำงานของสถาบัน	4.00	0.76	4.07	0.81	3.44	0.84
27	การวางแผนการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาทำให้เกิดความเข้าใจ การดำเนินงานที่ชัดเจน	4.27	0.78	4.05	0.77	3.42	0.88
28	สถาบันได้กำหนดแผนการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาประจำปีไว้ ชัดเจน	4.00	0.83	4.01	0.88	3.27	0.84
29	สถาบันได้มีการวางแผนการประเมิน คุณภาพการศึกษาไว้ชัดเจน	4.00	0.83	4.02	0.92	3.25	0.84
30	งบประมาณในการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาที่สถาบันจัดสรรให้มี ความเพียงพอ	3.00	1.17	2.64	1.23	2.89	0.89

รวม	4.12	0.62	3.93	0.54	3.56	0.58
-----	------	------	------	------	------	------

จากตาราง 9 แสดงว่า ผู้บริหาร และอาจารย์ เห็นด้วยกับการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาด้านการวางแผนการปฏิบัติงานโดยรวมในระดับมาก ส่วนเจ้าหน้าที่เห็นด้วยในระดับปาน กลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหาร และอาจารย์ เห็นด้วยเกี่ยวกับการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาด้านการวางแผนการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ข้อ 30 ส่วนข้ออื่นๆ เห็นด้วยในระดับมาก ส่วนเจ้าหน้าที่เห็นด้วยเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้าน การวางแผนการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง 7 ข้อ คือ ข้อ 23, 24, 26, 27, 28, 29 และ 30 ส่วนข้อ อื่นๆเห็นด้วยในระดับมาก

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับ การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษา ทหารอากาศ ด้านการปฏิบัติตามแผน เป็นรายข้อ

ข้อ ที่	ด้านการปฏิบัติตามแผน	ผู้บริหาร (N = 70)		อาจารย์ (N = 118)		เจ้าหน้าที่ (N = 332)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
31	สถาบันได้ดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาเป็นไปตามนโยบายที่ได้วางไว้	3.91	0.78	3.81	0.84	3.46	0.64
32	สถาบันได้ดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายและ วัตถุประสงค์	3.90	0.84	4.04	1.00	3.47	0.69
33	สถาบันได้ดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ตาม มาตรฐานที่กำหนด	3.90	0.75	3.91	0.89	3.37	0.70
34	สถาบันได้ดำเนินการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.84	0.75	3.86	0.92	3.34	0.74
35	สถาบันได้จัดสวัสดิการอำนวยความสะดวก เพื่อให้การทำงานอย่างมี ประสิทธิภาพ	3.70	0.87	3.91	1.02	3.28	0.76
36	สถาบันควรเพิ่มเติมความพร้อมด้าน เครื่องมือ วัสดุ ครุภัณฑ์ต่างๆ เพื่อ ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	4.11	0.89	4.03	0.83	3.92	0.72

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ ที่	ด้านการปฏิบัติตามแผน	ผู้บริหาร (N = 70)		อาจารย์ (N = 118)		เจ้าหน้าที่ (N = 332)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
37	สถาบันควรส่งเสริมบุคลากรให้มีความ คล่องตัวในการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาเพิ่มมากขึ้น	4.03	0.92	4.20	0.71	4.10	0.77
38	สถาบันควรมีการสนับสนุนทรัพยากร เพื่อการปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ	4.07	0.92	4.16	0.75	4.14	0.78
39	สถาบันควรมีการติดตามตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินการประกัน คุณภาพการศึกษาของบุคลากรทั้ง สถาบันอย่างสม่ำเสมอ	4.03	0.92	4.11	0.74	4.18	0.73
40	สถาบันควรมีการกระตุ้นและส่งเสริมให้ บุคลากรได้ดำเนินงานตามแผน	4.16	0.77	4.28	0.71	4.20	0.76
รวม		3.99	0.55	4.03	0.48	3.93	0.44

จากตาราง 10 แสดงว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ เห็นด้วยกับการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพการศึกษาด้านการปฏิบัติตามแผนโดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า ทั้งผู้บริหาร และอาจารย์ ต่างเห็นด้วยในระดับมากทุกข้อ ส่วนเจ้าหน้าที่เห็นด้วยเกี่ยวกับ
การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการปฏิบัติตามแผนในระดับปานกลาง 5 ข้อ คือ
ข้อ 31, 32, 33, 34 และ 35 ส่วนข้ออื่นๆเห็นด้วยในระดับมาก

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามอายุราชการ

การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	อายุราชการ (N = 520)							
	น้อยกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป – 20 ปี		มากกว่า 20 ปีขึ้นไป – 30 ปี		มากกว่า 30 ปีขึ้นไป	
	(N = 137)		(N = 209)		(N = 128)		(N = 46)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร	4.25	0.54	4.31	0.47	4.01	0.60	4.06	0.59
2. ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน	4.17	0.52	4.24	0.49	4.01	0.62	4.12	0.49
3. ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน	3.51	0.60	3.76	0.57	3.72	0.57	3.96	0.65
4. ด้านการปฏิบัติตามแผน	3.77	0.47	3.86	0.51	3.82	0.57	3.94	0.57
รวม	3.92	0.44	4.05	0.42	3.89	0.52	4.02	0.50

จากตาราง 11 แสดงว่า บุคลากรที่มีอายุราชการแตกต่างกันต่างก็เห็นด้วยกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า บุคลากรที่มีอายุราชการตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป – 20 ปี บุคลากรที่มีอายุราชการมากกว่า 20 ปีขึ้นไป – 30 ปี และบุคลากรที่มีอายุราชการมากกว่า 30 ปีขึ้นไปเห็นด้วยในระดับมากทุกด้าน ส่วนบุคลากรที่มีอายุราชการน้อยกว่า 10 ปีเห็นด้วยในระดับปานกลางในด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ส่วนด้านอื่นๆ เห็นด้วยในระดับมาก

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามชั้นยศ

การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	ชั้นยศ (N = 520)					
	นายทหารชั้นสัญญาบัตร (N = 261)		นายทหารชั้นประทวน (N = 142)		ลูกจ้าง (N = 117)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร	4.21	0.52	4.12	0.59	4.28	0.59
2. ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน	4.18	0.51	4.10	0.59	4.18	0.52
3. ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน	3.90	0.53	3.52	0.61	3.48	0.60
4. ด้านการปฏิบัติตามแผน	3.95	0.51	3.70	0.54	3.73	0.46
รวม	4.06	0.44	3.86	0.50	3.92	0.43

จากตาราง 12 แสดงว่า บุคลากรที่มีชั้นยศต่างกันต่างก็เห็นด้วยกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า นายทหารชั้นสัญญาบัตรเห็นด้วยในระดับมากทุกด้าน ส่วนนายทหารชั้นประทวน และลูกจ้างเห็นด้วยในระดับปานกลางในด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ส่วนด้านอื่นๆ เห็นด้วยในระดับมาก

ตาราง 13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเงินเดือน

การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	เงินเดือน (N = 520)							
	ต่ำกว่า 10,000 บาท		10,000 – 20,000 บาท		20,001 – 30,000 บาท		มากกว่า 30,000 บาท	
	(N = 202)		(N = 221)		(N = 77)		(N = 20)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร	4.31	0.46	4.12	0.62	4.16	0.45	4.07	0.64
2. ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน	4.24	0.42	4.10	0.64	4.08	0.46	4.21	0.59
3. ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน	3.55	0.56	3.73	0.65	3.95	0.43	3.96	0.55
4. ด้านการปฏิบัติตามแผน	3.80	0.43	3.82	0.60	3.99	0.47	3.83	0.60
รวม	3.97	0.36	3.94	0.55	4.05	0.39	4.02	0.54

จากตาราง 13 แสดงว่า บุคลากรที่มีเงินเดือนต่างกันต่างก็เห็นด้วยกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า บุคลากรที่มีเงินเดือน 10,000 – 20,000 บาท บุคลากรที่มีเงินเดือน 20,001 – 30,000 บาท และบุคลากรที่มีเงินเดือนมากกว่า 30,000 บาท เห็นด้วยในระดับมากทุกด้าน ส่วนบุคลากรที่มีเงินเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท เห็นด้วยในระดับปานกลางในการวางแผนการปฏิบัติงาน ส่วนด้านอื่นๆ เห็นด้วยในระดับมาก

ตาราง 14 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	วุฒิการศึกษา (N = 520)					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (N = 270)		ปริญญาตรี (N = 153)		สูงกว่าปริญญาตรี (N = 97)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร	4.23	0.56	4.17	0.50	4.16	0.58
2. ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน	4.16	0.55	4.17	0.50	4.12	0.55
3. ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน	3.52	0.60	3.87	0.51	3.94	0.59
4. ด้านการปฏิบัติตามแผน	3.72	0.48	3.95	0.53	3.97	0.55
รวม	3.91	0.45	4.04	0.43	4.05	0.51

จากตาราง 14 แสดงว่า บุคลากรที่วุฒิการศึกษาต่างกันต่างก็เห็นด้วยกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีเห็นด้วยในระดับมากทุกด้าน ส่วนบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีเห็นด้วยในระดับปานกลางในด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ส่วนด้านอื่นๆ เห็นด้วยในระดับมาก

ตาราง 15 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามส่วนราชการที่สังกัด

การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	ส่วนราชการที่สังกัด (N = 520)													
	กองบัญชาการ		กองบริการ		กองสถิติและ ทะเบียน		กองการศึกษา		กองวิชาทหาร		กรมนักเรียน นายเรืออากาศ รักษา พระองค์ฯ		แผนกการเงิน	
	(N = 30)		(N = 170)		(N = 26)		(N = 185)		(N = 37)		(N = 67)		(N = 5)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร	4.01	0.55	4.28	0.51	4.29	0.43	4.17	0.57	3.89	0.63	4.27	0.51	4.24	0.25
2.ด้านการจัดตั้งองค์การหรือหน่วยงาน	3.98	0.60	4.23	0.48	4.30	0.31	4.17	0.54	3.83	0.71	4.21	0.54	4.26	0.19
3.ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน	3.79	0.51	3.56	0.63	3.78	0.36	3.82	0.60	3.55	0.66	3.75	0.53	3.64	0.35
4.ด้านการปฏิบัติตามแผน	3.87	0.48	3.79	0.46	3.81	0.45	3.93	0.58	3.58	0.59	3.83	0.46	3.46	0.21
รวม	3.91	0.48	3.97	0.41	4.04	0.31	4.02	0.51	3.71	0.56	4.01	0.41	3.97	0.06

จากตาราง 15 แสดงว่า บุคลากรที่สังกัดอยู่ในส่วนราชการต่างกันต่างก็เห็นด้วยกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า บุคลากรที่สังกัดกองบัญชาการ กองสถิติและทะเบียน กองการศึกษา และกรมนักเรียนนายเรืออากาศรักษาพระองค์ เห็นด้วยในระดับมากทุกด้าน ส่วนบุคลากรที่สังกัดกองบริการเห็นด้วยในระดับปานกลาง ในด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ส่วนด้านอื่นๆ เห็นด้วยในระดับมาก ส่วนบุคลากรที่สังกัดกองวิชาทหาร และแผนกการเงินเห็นด้วยในระดับปานกลางในด้านการวางแผนการปฏิบัติงานและด้านการปฏิบัติตามแผน ส่วนด้านอื่นๆ เห็นด้วยในระดับมาก

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผน และโดยรวมจำแนกตามสถานภาพ อายุราชการ ชั้นยศ เงินเดือน วุฒิการศึกษา และส่วนราชการที่สังกัด วิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวและเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ดังแสดงในตาราง 16 - 42

ตาราง 16 เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามสถานภาพ

การดำเนินงานประกันคุณภาพของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.82	0.41	1.35	0.258
	ภายในกลุ่ม	517	157.06	0.30		
	รวม	519	157.89			
ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.46	0.23	0.79	0.452
	ภายในกลุ่ม	517	152.38	0.29		
	รวม	519	152.85			
ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	18.46	9.23	27.96	0.000
	ภายในกลุ่ม	517	170.63	0.33		
	รวม	519	189.09			
ด้านการปฏิบัติตามแผน	ระหว่างกลุ่ม	2	8.46	4.23	16.20	0.000
	ภายในกลุ่ม	517	135.11	0.26		
	รวม	519	143.58			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.93	0.96	4.48	0.012
	ภายในกลุ่ม	517	111.68	0.21		
	รวม	519	113.62			

จากตาราง 16 แสดงว่า บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ ดังแสดงในตาราง 17 - 19

ตาราง 17 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน จำแนกตามสถานภาพ เป็นรายคู่

สถานภาพ	$\bar{X}$	ผู้บริหาร ($\bar{X} = 3.99$)	อาจารย์ ($\bar{X} = 3.93$)	เจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 3.56$)
ผู้บริหาร	3.99			*
อาจารย์	3.93			*
เจ้าหน้าที่	3.56			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 17 แสดงว่า ผู้บริหาร กับ เจ้าหน้าที่ และ อาจารย์ กับ เจ้าหน้าที่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวางแผนการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 18 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ด้านการปฏิบัติตามแผน จำแนกตามสถานภาพ เป็นรายคู่

สถานภาพ	$\bar{X}$	ผู้บริหาร ($\bar{X} = 3.96$)	อาจารย์ ($\bar{X} = 4.03$)	เจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 3.74$)
ผู้บริหาร	3.96			*
อาจารย์	4.03			*
เจ้าหน้าที่	3.74			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 18 แสดงว่า ผู้บริหาร กับ เจ้าหน้าที่ และ อาจารย์ กับ เจ้าหน้าที่ มีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการปฏิบัติตามแผนแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 19 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกัน
คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ โดยรวม
จำแนกตามสถานภาพ เป็นรายคู่

สถานภาพ	$\bar{X}$	ผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.05$)	อาจารย์ ($\bar{X} = 4.06$)	เจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 3.93$)
ผู้บริหาร	4.05			
อาจารย์	4.06			*
เจ้าหน้าที่	3.93			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 19 แสดงว่า อาจารย์ กับ เจ้าหน้าที่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความ
แตกต่าง

ตาราง 20 เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ในแต่ละด้านและโดยรวม
จำแนกตามอายุราชการ

การดำเนินงานประกัน คุณภาพของโรงเรียนนาย เรืออากาศ กองบัญชาการ ฝึกศึกษาทหารอากาศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการเตรียมความพร้อม ของบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	3	8.38	2.79	9.64	0.000
	ภายในกลุ่ม	516	149.51	0.29		
	รวม	519	157.89			
ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือ หน่วยงาน	ระหว่างกลุ่ม	3	4.20	1.40	4.86	0.002
	ภายในกลุ่ม	516	148.65	0.28		
	รวม	519	152.85			
ด้านการวางแผนการ ปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	3	8.92	2.97	8.52	0.000
	ภายในกลุ่ม	516	180.17	0.34		
	รวม	519	189.09			
ด้านการปฏิบัติตามแผน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.26	0.42	1.53	0.205
	ภายในกลุ่ม	516	142.31	0.27		
	รวม	519	143.58			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.39	0.79	3.70	0.012
	ภายในกลุ่ม	516	111.228	0.21		
	รวม	519	113.62			

จากตาราง 20 แสดงว่า บุคลากรที่มีอายุราชการต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน และด้านการวางแผนการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านการปฏิบัติตามแผนไม่พบความแตกต่าง

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 21 – 24

ตาราง 21 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร จำแนกตามอายุราชการ เป็นรายคู่

อายุราชการ	$\bar{X}$	น้อยกว่า 10 ปี ($\bar{X} = 4.25$)	ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป – 20 ปี ($\bar{X} = 4.31$)	มากกว่า 20 ปีขึ้นไป – 30 ปี ($\bar{X} = 4.01$)	มากกว่า 30 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 4.06$)
น้อยกว่า 10 ปี	4.25			*	
ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป – 20 ปี	4.31			*	*
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป – 30 ปี	4.01				
มากกว่า 30 ปีขึ้นไป	4.06				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 21 แสดงว่า บุคลากรที่มีอายุราชการน้อยกว่า 10 ปี กับ บุคลากรที่มีอายุราชการมากกว่า 20 ปีขึ้นไป – 30 ปี บุคลากรที่มีอายุราชการตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป – 20 ปี กับ บุคลากรที่มีอายุราชการมากกว่า 20 ปีขึ้นไป – 30 ปี และบุคลากรที่มีอายุราชการมากกว่า 30 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 22 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน จำแนกตามอายุราชการ เป็นรายคู่

อายุราชการ	$\bar{X}$	น้อยกว่า 10 ปี ($\bar{X} = 4.17$)	ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป — 20 ปี ($\bar{X} = 4.24$)	มากกว่า 20 ปีขึ้นไป — 30 ปี ($\bar{X} = 4.01$)	มากกว่า 30 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 4.12$)
น้อยกว่า 10 ปี	4.17				
ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป — 20 ปี	4.24			*	
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป — 30 ปี	4.01				
มากกว่า 30 ปีขึ้นไป	4.12				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 22 แสดงว่า บุคลากรที่มีอายุราชการตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป — 20 ปี กับ บุคลากรที่มีอายุราชการมากกว่า 20 ปีขึ้นไป — 30 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 23 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน จำแนกตามอายุราชการ เป็นรายคู่

อายุราชการ	$\bar{X}$	น้อยกว่า 10 ปี ($\bar{X} = 3.51$)	ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป – 20 ปี ($\bar{X} = 3.76$)	มากกว่า 20 ปีขึ้นไป – 30 ปี ($\bar{X} = 3.72$)	มากกว่า 30 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.96$)
น้อยกว่า 10 ปี	3.51		*	*	*
ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป – 20 ปี	3.76				
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป – 30 ปี	3.72				
มากกว่า 30 ปีขึ้นไป	3.96				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 23 แสดงว่า บุคลากรที่มีอายุราชการน้อยกว่า 10 ปี กับ บุคลากรที่มีอายุราชการตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป – 20 ปี บุคลากรที่มีอายุราชการมากกว่า 20 ปีขึ้นไป – 30 ปี และบุคลากรที่มีอายุราชการมากกว่า 30 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวางแผนการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 24 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ โดยรวม จำแนกตามอายุราชการ เป็นรายคู่

อายุราชการ	$\bar{X}$	น้อยกว่า 10 ปี ($\bar{X} = 3.92$)	ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป – 20 ปี ($\bar{X} = 4.05$)	มากกว่า 20 ปีขึ้นไป – 30 ปี ($\bar{X} = 3.89$)	มากกว่า 30 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.97$)
น้อยกว่า 10 ปี	3.92				
ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป – 20 ปี	4.05			*	
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป – 30 ปี	3.89				
มากกว่า 30 ปีขึ้นไป	3.97				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 24 แสดงว่า บุคลากรที่มีอายุราชการตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป – 20 ปี กับ บุคลากรที่มีอายุราชการมากกว่า 20 ปีขึ้นไป – 30 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 25 เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ในแต่ละด้านและโดยรวม
จำแนกตามชั้นยศ

การดำเนินงานประกัน คุณภาพของโรงเรียนนาย เรืออากาศ กองบัญชาการ ฝึกศึกษาทหารอากาศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการเตรียมความ พร้อมของบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	1.86	0.93	3.08	0.047
	ภายในกลุ่ม	517	156.03	0.30		
	รวม	519	157.89			
ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือ หน่วยงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.63	0.31	1.07	0.342
	ภายในกลุ่ม	517	152.22	0.29		
	รวม	519	152.85			
ด้านการวางแผนการ ปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	20.62	10.31	31.64	0.000
	ภายในกลุ่ม	517	168.47	0.32		
	รวม	519	189.09			
ด้านการปฏิบัติตามแผน	ระหว่างกลุ่ม	2	7.37	3.68	13.99	0.000
	ภายในกลุ่ม	517	136.21	0.26		
	รวม	519	143.58			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	4.10	2.05	9.69	0.000
	ภายในกลุ่ม	517	109.51	0.21		
	รวม	519	113.62			

จากตาราง 25 แสดงว่า บุคลากรที่มีชั้นยศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการ
ประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ 0.05 ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผนแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานไม่พบความแตกต่าง
เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่
โดยวิธีของเชฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 26 – 29

ตาราง 26 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร จำแนกตามชั้นยศ เป็นรายคู่

ชั้นยศ	$\bar{X}$	นายทหารชั้นสัญญาบัตร ($\bar{X} = 4.21$)	นายทหารชั้นประทวน ($\bar{X} = 4.12$)	ลูกจ้าง ($\bar{X} = 4.28$)
นายทหารชั้นสัญญาบัตร	4.21			
นายทหารชั้นประทวน	4.12			*
ลูกจ้าง	4.28			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 26 แสดงว่า นายทหารชั้นประทวน กับ ลูกจ้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากรแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 27 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน จำแนกตามชั้นยศ เป็นรายคู่

ชั้นยศ	$\bar{X}$	นายทหารชั้นสัญญาบัตร ($\bar{X} = 3.90$)	นายทหารชั้นประทวน ($\bar{X} = 3.52$)	ลูกจ้าง ($\bar{X} = 3.48$)
นายทหารชั้นสัญญาบัตร	3.90		*	*
นายทหารชั้นประทวน	3.52			
ลูกจ้าง	3.48			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 27 แสดงว่า นายทหารชั้นสัญญาบัตร กับ นายทหารชั้นประทวน และลูกจ้าง มีความคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 28 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ด้านการปฏิบัติตามแผน จำแนกตามชั้นยศ เป็นรายคู่

ชั้นยศ	$\bar{X}$	นายทหารชั้นสัญญาบัตร ($\bar{X} = 3.95$)	นายทหารชั้นประทวน ($\bar{X} = 3.70$)	ลูกจ้าง ($\bar{X} = 3.73$)
นายทหารชั้นสัญญาบัตร	3.95		*	*
นายทหารชั้นประทวน	3.70			
ลูกจ้าง	3.73			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 28 แสดงว่า นายทหารชั้นสัญญาบัตร กับ นายทหารชั้นประทวน และลูกจ้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการปฏิบัติตามแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 29 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ โดยรวม จำแนกตามชั้นยศ เป็นรายคู่

ชั้นยศ	$\bar{X}$	นายทหารชั้นสัญญาบัตร ($\bar{X} = 4.06$)	นายทหารชั้นประทวน ($\bar{X} = 3.86$)	ลูกจ้าง ($\bar{X} = 3.92$)
นายทหารชั้นสัญญาบัตร	4.06		*	*
นายทหารชั้นประทวน	3.86			
ลูกจ้าง	3.92			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 29 แสดงว่า นายทหารชั้นสัญญาบัตร กับ นายทหารชั้นประทวน และลูกจ้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 30 เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ในแต่ละด้านและโดยรวม
จำแนกตามเงินเดือน

การดำเนินงานประกัน คุณภาพของโรงเรียนนาย เรืออากาศ กองบัญชาการ ฝึกศึกษาทหารอากาศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการเตรียมความ พร้อมของบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	3	4.14	1.38	4.63	0.003
	ภายในกลุ่ม	516	153.75	0.29		
	รวม	519	157.89			
ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือ หน่วยงาน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.58	0.86	2.95	0.032
	ภายในกลุ่ม	516	150.27	0.29		
	รวม	519	152.85			
ด้านการวางแผนการ ปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	3	10.65	3.55	10.27	0.000
	ภายในกลุ่ม	516	178.43	0.34		
	รวม	519	189.09			
ด้านการปฏิบัติตามแผน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.12	0.71	2.58	0.052
	ภายในกลุ่ม	516	141.45	0.27		
	รวม	519	143.58			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.64	0.21	0.98	0.398
	ภายในกลุ่ม	516	112.97	0.21		
	รวม	519	113.62			

จากตาราง 30 แสดงว่า บุคลากรที่มีเงินเดือนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร และด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการปฏิบัติตามแผนไม่พบความแตกต่าง เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 31 – 32

อนึ่งสำหรับการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ ไม่พบว่าคู่ใดแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง อาจไม่มากพอที่จะทำให้มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 31 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร จำแนกตามเงินเดือน เป็นรายคู่

เงินเดือน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 10,000 บาท ($\bar{X} = 4.31$)	10,000 — 20,000 บาท ($\bar{X} = 4.12$)	20,001 — 30,000 บาท ($\bar{X} = 4.16$)	มากกว่า 30,000 บาท ($\bar{X} = 4.07$)
ต่ำกว่า 10,000 บาท	4.31		*		
10,000 — 20,000 บาท	4.12				
20,001 — 30,000 บาท	4.16				
มากกว่า 30,000 บาท	4.07				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 31 แสดงว่า บุคลากรที่มีเงินเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท กับ บุคลากรที่มีเงินเดือน 10,000 — 20,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 32 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน จำแนกตามเงินเดือน เป็นรายคู่

เงินเดือน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 10,000 บาท ($\bar{X} = 3.55$)	10,000 – 20,000 บาท ($\bar{X} = 3.73$)	20,001 – 30,000 บาท ($\bar{X} = 3.95$)	มากกว่า 30,000 บาท ($\bar{X} = 3.96$)
ต่ำกว่า 10,000 บาท	3.55		*	*	*
10,000 – 20,000 บาท	3.73			*	
20,001 – 30,000 บาท	3.95				
มากกว่า 30,000 บาท	3.96				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 32 แสดงว่า บุคลากรที่มีเงินเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท กับ บุคลากรที่มีเงินเดือน 10,000 – 20,000 บาท บุคลากรที่มีเงินเดือน 20,001 – 30,000 บาท และบุคลากรที่มีเงินเดือนมากกว่า 30,000 บาท และบุคลากรที่มีเงินเดือน 10,000 – 20,000 บาท กับ บุคลากรที่มีเงินเดือน 20,001 – 30,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวางแผนการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 33 เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ในแต่ละด้านและโดยรวม
จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การดำเนินงานประกัน คุณภาพของโรงเรียนนาย เรืออากาศ กองบัญชาการ ฝึกศึกษาทหารอากาศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการเตรียมความ พร้อมของบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.54	0.27	0.88	0.412
	ภายในกลุ่ม	517	157.35	0.30		
	รวม	219	157.89			
ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือ หน่วยงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.20	0.10	0.33	0.713
	ภายในกลุ่ม	517	152.65	0.29		
	รวม	519	152.85			
ด้านการวางแผนการ ปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	18.12	9.06	27.40	0.000
	ภายในกลุ่ม	517	170.97	0.33		
	รวม	519	189.09			
ด้านการปฏิบัติตามแผน	ระหว่างกลุ่ม	2	7.22	3.61	13.69	0.000
	ภายในกลุ่ม	517	136.36	0.26		
	รวม	519	143.58			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.25	1.12	5.23	0.000
	ภายในกลุ่ม	517	111.36	0.21		
	รวม	519	113.62			

จากตาราง 33 แสดงว่า บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 34 – 36

ตาราง 34 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกัน
คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ด้านการ
วางแผนการปฏิบัติงาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา เป็นรายคู่

วุฒิการศึกษา	$\bar{X}$	ต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.52$)	ปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.87$)	สูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.94$)
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.52		*	*
ปริญญาตรี	3.87			
สูงกว่าปริญญาตรี	3.94			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 34 แสดงว่า บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับ บุคลากรที่มี วุฒิ
การศึกษาปริญญาตรี และบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ
ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวางแผนการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 35 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกัน
คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ด้านการ
ปฏิบัติตามแผน จำแนกตามวุฒิการศึกษา เป็นรายคู่

วุฒิการศึกษา	$\bar{X}$	ต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.72$)	ปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.96$)	สูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.97$)
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.72		*	*
ปริญญาตรี	3.95			
สูงกว่าปริญญาตรี	3.97			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 35 แสดงว่า บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับ บุคลากรที่มี
วุฒิการศึกษาปริญญาตรี และบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการปฏิบัติตามแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 36 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ โดยรวม จำแนกตามวุฒิการศึกษา เป็นรายคู่

วุฒิการศึกษา	$\bar{X}$	ต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.91$)	ปริญญาตรี ($\bar{X} = 4.04$)	สูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = 4.05$)
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.91		*	*
ปริญญาตรี	4.04			
สูงกว่าปริญญาตรี	4.05			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 36 แสดงว่า บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับ บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 37 เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ในแต่ละด้านและโดยรวม
จำแนกตามส่วนราชการที่สังกัด

การดำเนินงานประกัน คุณภาพของโรงเรียนนาย เรืออากาศ กองบัญชาการ ฝึกศึกษาทหารอากาศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการเตรียมความ พร้อมของบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	6	6.51	1.08	3.67	0.001
	ภายในกลุ่ม	513	151.37	0.29		
	รวม	519	157.89			
ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือ หน่วยงาน	ระหว่างกลุ่ม	6	6.76	1.12	3.95	0.001
	ภายในกลุ่ม	513	146.09	0.28		
	รวม	519	152.85			
ด้านการวางแผนการ ปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	6	7.47	1.24	3.52	0.002
	ภายในกลุ่ม	513	181.61	0.35		
	รวม	519	143.58			
ด้านการปฏิบัติตามแผน	ระหว่างกลุ่ม	6	4.40	0.73	2.70	0.014
	ภายในกลุ่ม	513	139.18	0.27		
	รวม	519	143.58			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	6	3.18	0.53	2.46	0.023
	ภายในกลุ่ม	513	110.44	0.21		
	รวม	519	113.62			

จากตาราง 37 แสดงว่า บุคลากรที่สังกัดส่วนราชการต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน และด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านการปฏิบัติตามแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 38 - 42

ตาราง 38 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร จำแนกตามส่วนราชการที่สังกัด เป็นรายคู่

ส่วนราชการที่ สังกัด	$\bar{X}$	กองบัญชาการ ($\bar{X} = 4.01$)	กองบริการ ($\bar{X} = 4.28$)	กองสถิติและ ทะเบียน ($\bar{X} = 4.29$)	กองการศึกษา ($\bar{X} = 4.17$)	กองวิชาทหาร ($\bar{X} = 3.89$)	กรมนักเรียน นายเรืออากาศ รักษาพระองค์ฯ ($\bar{X} = 4.27$)	แผนกการเงิน ($\bar{X} = 4.24$)
กองบัญชาการ	4.01							
กองบริการ	4.28					*		
กองสถิติและ ทะเบียน	4.29							
กองการศึกษา	4.17							
กองวิชาทหาร	3.89							
กรมนักเรียน นายเรืออากาศ รักษา พระองค์ฯ	4.27							
แผนกการเงิน	4.24							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 38 แสดงว่า บุคลากรที่สังกัดกองบริการ กับ บุคลากรที่สังกัดกองวิชาการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการเตรียมความพร้อมของ บุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 39 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึก
 ศึกษาทหารอากาศ ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน จำแนกตามส่วนราชการที่สังกัด เป็นรายคู่

ส่วนราชการที่ สังกัด	$\bar{X}$	กองบัญชาการ ($\bar{X}$ = 3.98)	กองบริการ ($\bar{X}$ = 4.23)	กองสถิติและ ทะเบียน ($\bar{X}$ = 4.30)	กองการศึกษา ($\bar{X}$ = 4.14)	กองวิชาทหาร ($\bar{X}$ = 3.83)	กรมนักเรียน นายเรืออากาศ รักษาพระองค์ฯ ($\bar{X}$ = 4.21)	แผนกการเงิน ($\bar{X}$ = 4.26)
กองบัญชาการ	3.98							
กองบริการ	4.23					*		
กองสถิติและ ทะเบียน	4.30							
กองการศึกษา	4.14							
กองวิชาทหาร	3.83							
กรมนักเรียน นายเรืออากาศ รักษา พระองค์ฯ	4.21							
แผนกการเงิน	4.26							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 39 แสดงว่า บุคลากรที่สังกัดกองบริการ กับ บุคลากรที่สังกัดกองวิชาทหาร
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 40 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึก
 ศึกษาทหารอากาศ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน จำแนกตามส่วนราชการที่สังกัด เป็นรายคู่

ส่วนราชการที่ สังกัด	$\bar{X}$	กองบัญชาการ ($\bar{X}$ = 3.79)	กองบริการ ($\bar{X}$ = 3.56)	กองสถิติและ ทะเบียน ($\bar{X}$ = 3.78)	กองการศึกษา ($\bar{X}$ = 3.82)	กองวิชาทหาร ($\bar{X}$ = 3.55)	กรมนักเรียน นายเรืออากาศ รักษาพระองค์ฯ ($\bar{X}$ = 3.75)	แผนกการเงิน ($\bar{X}$ = 3.64)
กองบัญชาการ	3.79							
กองบริการ	3.56				*			
กองสถิติและ ทะเบียน	3.78							
กองการศึกษา	3.82							
กองวิชาทหาร	3.55							
กรมนักเรียน นายเรืออากาศ รักษา พระองค์ฯ	3.75							
แผนกการเงิน	3.64							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 40 แสดงว่า บุคลากรที่สังกัดกองบริการ กับ บุคลากรที่สังกัดกองการศึกษา
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 41 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึก
ศึกษาทหารอากาศ ด้านการปฏิบัติตามแผน จำแนกตามส่วนราชการที่สังกัด เป็นรายคู่

ส่วนราชการที่ สังกัด	$\bar{X}$	กองบัญชาการ ($\bar{X} = 3.87$)	กองบริการ ($\bar{X} = 3.79$)	กองสถิติและ ทะเบียน ($\bar{X} = 3.81$)	กองการศึกษา ($\bar{X} = 3.93$)	กองวิชาทหาร ($\bar{X} = 3.58$)	กรมนักเรียน นายเรืออากาศ รักษาพระองค์ฯ ($\bar{X} = 3.83$)	แผนกการเงิน ($\bar{X} = 3.76$)
กองบัญชาการ	3.87							
กองบริการ	3.79							
กองสถิติและ ทะเบียน	3.81							
กองการศึกษา	3.93					*		
กองวิชาทหาร	3.58							
กรมนักเรียน นายเรืออากาศ รักษา พระองค์ฯ	3.83							
แผนกการเงิน	3.76							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 41 แสดงว่า บุคลากรที่สังกัดกองการศึกษา กับ บุคลากรที่สังกัดกองวิชาทหาร
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการปฏิบัติตามแผนแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 42 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึก
ศึกษาทหารอากาศ โดยรวม จำแนกตามส่วนราชการที่สังกัด เป็นรายคู่

ส่วนราชการที่ สังกัด	$\bar{X}$	กองบัญชาการ ($\bar{X} = 3.91$)	กองบริการ ($\bar{X} = 3.97$)	กองสถิติและ ทะเบียน ($\bar{X} = 4.04$)	กองการศึกษา ($\bar{X} = 4.02$)	กองวิชาทหาร ($\bar{X} = 3.71$)	กรมนักเรียน นายเรืออากาศ รักษาพระองค์ฯ ($\bar{X} = 4.01$)	แผนกการเงิน ($\bar{X} = 3.97$)
กองบัญชาการ	3.91							
กองบริการ	3.97							
กองสถิติและ ทะเบียน	4.04							
กองการศึกษา	4.02					*		
กองวิชาทหาร	3.71							
กรมนักเรียน นายเรืออากาศ รักษา พระองค์ฯ	4.01							
แผนกการเงิน	3.97							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 42 แสดงว่า บุคลากรที่สังกัดกองการศึกษา กับ บุคลากรที่สังกัดกองวิชาทหาร
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตอนที่ 4 วิเคราะห์และจัดกลุ่มคำตอบของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากร โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผน ดังแสดงในตาราง 43 – 46

ตาราง 43 ความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของบุคลากร ที่มีต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร	ความถี่
1. ขาดความรู้และความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา	54
2. ควรมีการประชาสัมพันธ์เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาให้มากขึ้น	32
3. สถาบันควรมีการชี้แจงและทำความเข้าใจให้เห็นถึงความสำคัญในเรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษา	25
4. ควรจัดเตรียมบุคลากรให้เพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	20
5. ควรมีการจัดส่งบุคลากรไปเข้ารับการฝึกอบรม สัมมนาภายนอกเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา	11
6. ควรมอบหมายงานประกันคุณภาพการศึกษาให้กับบุคคลที่มีความพร้อมที่จะดำเนินงาน	6

จากตาราง 43 แสดงว่า บุคลากรมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ดังนี้ ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาให้มากขึ้น สถาบันควรมีการชี้แจงและทำความเข้าใจให้เห็นถึงความสำคัญในเรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษา ควรจัดเตรียมบุคลากรให้เพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ควรมีการจัดส่งบุคลากรไปเข้ารับการฝึกอบรม สัมมนาภายนอกเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา และควรมอบหมายงานประกันคุณภาพการศึกษาให้กับบุคคลที่มีความพร้อมที่จะดำเนินงาน

ตาราง 44 ความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของบุคลากร ที่มีต่อการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ
ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน	ความถี่
1. ควรจัดตั้งเป็นสำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา	55
2. มีการบริหารงานที่คล่องตัว มีอิสระในการทำงาน	41
3. มีระบบการให้คำปรึกษาเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาที่ดี	38
4. มีการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและจริงจัง	22
5. ควรครอบคลุมบุคลากรทุกหน่วยงานถึงระดับฝ่าย	19
6. มีการทำงานที่เห็นอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น	14
7. องค์กรหรือหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นต้องมีความชัดเจนในการปฏิบัติงานและ สายการบังคับบัญชา	10
8. ผู้ที่ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาควรมีความรู้ความสามารถเพียงพอ	5

จากตาราง 44 แสดงว่า บุคลากรมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านการจัดตั้ง
องค์กรหรือหน่วยงาน ดังนี้ ควรจัดตั้งเป็นสำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา มีการบริหารงานที่
คล่องตัวมีอิสระในการทำงาน มีระบบการให้คำปรึกษาเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาที่ดี มีการ
ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ควรครอบคลุมบุคลากรทุกหน่วยงานถึงระดับฝ่าย มีการทำงานที่
เห็นอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น องค์กรหรือหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นต้องมีความชัดเจนในการปฏิบัติงาน
และสายการบังคับบัญชา ผู้ที่ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาควรมีความรู้ความสามารถ
เพียงพอ

ตาราง 45 ความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของบุคลากร ที่มีต่อการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ
ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน	ความถี่
1. ควรมีการกำหนดงานที่จะปฏิบัติไว้ล่วงหน้ามากๆ	45
2. การวางแผนยังขาดความชัดเจน ขาดระบบและขั้นตอนที่ดี	34
3. มีงบประมาณเพื่อการดำเนินงานที่เพียงพอ	30
4. ควรมีการประสานงานที่ดี เพื่อให้การวางแผนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน	21
5. การวางแผนต้องสามารถปฏิบัติตามได้จริง	17
6. สถาบันต้องให้ความสำคัญเรื่องการวางแผนการดำเนินงาน	12
7. ผู้ที่ทำหน้าที่กำหนดแผนการดำเนินงานควรมาจากตัวแทนของทุกหน่วยงาน	8
8. มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเรื่องการวางแผนงาน	8
9. มีแผนการให้ความดีความชอบเพื่อกระตุ้นให้เกิดการทำงาน	4

จากตาราง 45 แสดงว่า บุคลากรมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ดังนี้ ควรมีการกำหนดงานที่จะปฏิบัติไว้ล่วงหน้ามากๆ การวางแผนยังขาดความชัดเจน ขาดระบบและขั้นตอนที่ดี มีงบประมาณเพื่อการดำเนินงานที่เพียงพอ ควรมีการประสานงานที่ดี เพื่อให้การวางแผนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การวางแผนต้องสามารถปฏิบัติตามได้จริง สถาบันต้องให้ความสำคัญเรื่องการวางแผนการดำเนินงาน ผู้ที่ทำหน้าที่กำหนดแผนการดำเนินงานควรมาจากตัวแทนของทุกหน่วยงาน มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเรื่องการวางแผนงาน มีแผนการให้ความดีความชอบเพื่อกระตุ้นให้เกิดการทำงาน

ตาราง 46 ความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของบุคลากร ที่มีต่อการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ
ด้านการปฏิบัติตามแผน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการปฏิบัติตามแผน	ความถี่
1. การปฏิบัติงานตามแผนดำเนินไปได้ช้า เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานมีภาระงาน อื่นๆ ที่ต้องรับผิดชอบจึงไม่สามารถปฏิบัติงานตามแผนได้อย่างเต็มที่	55
2. ขาดอุปกรณ์และงบประมาณในการปฏิบัติงาน	40
3. การปฏิบัติงานไม่สามารถปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ได้เท่าที่ควร	34
4. ผู้ปฏิบัติงานไม่เข้าใจกับแผนงานที่กำหนดไว้	27
5. ผู้ปฏิบัติงานยังขาดความสนใจและให้ความสำคัญน้อยต่อการปฏิบัติงาน ตามแผน	24
6. การปฏิบัติงานขาดการประสานงานที่ดีของแต่ละหน่วยงาน	20
7. ควรมีการปรับปรุงการทำงานให้เกิดความเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ	18
8. ผู้ปฏิบัติงานต้องการตัวอย่างในการดำเนินงานจากหน่วยที่มีความพร้อม เป็นต้นแบบในการปฏิบัติงาน	17
9. ควรเพิ่มเติมขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน	14

จากตาราง 46 แสดงว่า บุคลากรมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านการปฏิบัติตามแผน ดังนี้ การปฏิบัติงานตามแผนดำเนินไปได้ช้า เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานมีภาระงานอื่นๆ ที่ต้องรับผิดชอบจึงไม่สามารถปฏิบัติงานตามแผนได้อย่างเต็มที่ ขาดอุปกรณ์และงบประมาณในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานไม่สามารถปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ได้เท่าที่ควร ผู้ปฏิบัติงานไม่เข้าใจกับแผนงานที่กำหนดไว้ ผู้ปฏิบัติงานยังขาดความสนใจและให้ความสำคัญน้อยต่อการปฏิบัติงานตามแผน การปฏิบัติงานขาดการประสานงานที่ดีของแต่ละหน่วยงาน ควรมีการปรับปรุงการทำงานให้เกิดความเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ ผู้ปฏิบัติงานต้องการตัวอย่างในการดำเนินงานจากหน่วยที่มีความพร้อมเป็นต้นแบบในการปฏิบัติงาน ควรเพิ่มเติมขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผน จำแนกตาม สถานภาพ อายุราชการ ชันยศ เงินเดือน วุฒิการศึกษา และส่วนราชการที่สังกัด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผน จำแนกตาม สถานภาพ อายุราชการ ชันยศ เงินเดือน วุฒิการศึกษา และส่วนราชการที่สังกัด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2545 เป็นต้นมา รวมจำนวนทั้งสิ้น 563 คน ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์คืนทั้งสิ้น 520 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.36
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร 10 ข้อ ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน 10 ข้อ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน 10 ข้อ และด้านการปฏิบัติตามแผน 10 ข้อ รวมข้อคำถาม 40 ข้อ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และในตอนท้ายเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในแต่ละด้าน โดยแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.946

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของ

โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผน และโดยรวมทุกด้าน โดยพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) กรณีเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

3. สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผน ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยจัดประเภทและแจกแจงความถี่ของคำตอบและเสนอผลในเชิงบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา ปรากฏผลดังนี้

1.1 บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกันต่างก็เห็นด้วยเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทั้งผู้บริหารและอาจารย์เห็นด้วยในระดับมากทุกด้าน ส่วนเจ้าหน้าที่เห็นด้วยในระดับปานกลางในด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ส่วนด้านอื่นๆ เห็นด้วยในระดับมาก

1.2 บุคลากรที่มีอายุราชการต่างกันต่างก็เห็นด้วยเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า บุคลากรที่มีอายุราชการตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป – 20 ปี มากกว่า 20 ปีขึ้นไป – 30 ปี และมากกว่า 30 ปีขึ้นไปเห็นด้วยในระดับมากทุกด้าน ส่วนบุคลากรที่มีอายุราชการน้อยกว่า 10 ปี เห็นด้วยในระดับปานกลางในด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ส่วนด้านอื่นๆ เห็นด้วยในระดับมาก

1.3 บุคลากรที่มีชั้นยศต่างกันต่างก็เห็นด้วยเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นายทหารชั้นสัญญาบัตรเห็นด้วยในระดับมากทุกด้าน ส่วนนายทหารชั้นประทวนและลูกจ้างเห็นด้วยในระดับปานกลางในด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ส่วนด้านอื่นๆ เห็นด้วยในระดับมาก

1.4 บุคลากรที่มีเงินเดือนต่างกันต่างก็เห็นด้วยเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า บุคลากรที่มีเงินเดือน 10,000 – 20,000 บาท 20,001 – 30,000 บาท และ มากกว่า 30,000 บาทเห็นด้วยในระดับมากทุกด้าน ส่วนบุคลากรที่มีเงินเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท เห็นด้วยในระดับปานกลางในด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ส่วนด้านอื่นๆ เห็นด้วยในระดับมาก

1.5 บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันต่างก็เห็นด้วยเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีเห็นด้วยในระดับมากทุกด้าน ส่วนบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีเห็นด้วยในระดับปานกลางในด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ส่วนด้านอื่นๆ เห็นด้วยในระดับมาก

1.6 บุคลากรที่สังกัดอยู่ในส่วนราชการต่างกันต่างก็เห็นด้วยเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า บุคลากรที่สังกัดกองบัญชาการ กองสถิติและทะเบียน กองการศึกษา และกรมนักเรียนนายเรืออากาศรักษาพระองค์ เห็นด้วยในระดับมากทุกด้าน ส่วนบุคลากรที่สังกัดกองบริการ เห็นด้วยในระดับปานกลางในด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ส่วนด้านอื่นๆ เห็นด้วยในระดับมาก ส่วนบุคลากรที่สังกัดกองวิชาทหารและแผนการเงินเห็นด้วยในระดับปานกลางในด้านการวางแผนการปฏิบัติงานและด้านการปฏิบัติตามแผน ส่วนด้านอื่นๆ เห็นด้วยในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาปรากฏผลดังนี้

2.1 บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่อาจารย์ กับ เจ้าหน้าที่ มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกัน ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ผู้บริหาร กับ เจ้าหน้าที่ และ อาจารย์ กับ เจ้าหน้าที่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

2.1.2 ผู้บริหาร กับ เจ้าหน้าที่ และ อาจารย์ กับ เจ้าหน้าที่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในด้านการปฏิบัติตามแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

2.2 บุคลากรที่มีอายุราชการต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่บุคลากรที่มีอายุราชการตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป – 20 ปี กับ บุคลากรที่มีอายุราชการมากกว่า 20 ปีขึ้นไป – 30 ปี มีความคิดเห็น

โดยรวมแตกต่างกัน ส่วนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน และด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการปฏิบัติตามแผนไม่พบความแตกต่าง โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 บุคลากรที่มีอายุราชการน้อยกว่า 10 ปี กับ บุคลากรที่มีอายุราชการมากกว่า 20 ปีขึ้นไป – 30 ปี บุคลากรที่มีอายุราชการตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป – 20 ปี กับ บุคลากรที่มีอายุราชการ 20 ปีขึ้นไป – 30 ปี และบุคลากรที่มีอายุราชการมากกว่า 30 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

2.2.2 บุคลากรที่มีอายุราชการตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป – 20 ปี กับ บุคลากรที่มีอายุราชการมากกว่า 20 ปีขึ้นไป – 30 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

2.2.3 บุคลากรที่มีอายุราชการน้อยกว่า 10 ปี กับ บุคลากรที่มีอายุราชการตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป – 20 ปี บุคลากรที่มีอายุราชการมากกว่า 20 ปีขึ้นไป – 30 ปีขึ้นไป และ บุคลากรที่มีอายุราชการมากกว่า 30 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในด้านการวางแผนการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

2.3 บุคลากรที่มีชั้นยศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่นายทหารชั้นสัญญาบัตร กับ นายทหารชั้นประทวน และลูกจ้าง มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกัน ส่วนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานไม่พบความแตกต่าง โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.3.1 นายทหารชั้นประทวน กับ ลูกจ้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

2.3.2 นายทหารชั้นสัญญาบัตร กับ นายทหารชั้นประทวน และลูกจ้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

2.3.3 นายทหารชั้นสัญญาบัตร กับ นายทหารชั้นประทวน และลูกจ้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในด้านการปฏิบัติตามแผน แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

2.4 บุคลากรที่มีเงินเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากรและด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ไม่พบว่าคู่ใดแตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างอาจไม่มากพอที่จะทำให้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการปฏิบัติตามแผนไม่พบความแตกต่าง โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.4.1 บุคลากรที่มีเงินเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท กับ บุคลากรที่มีเงินเดือน 10,000 – 20,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในการเตรียมความพร้อมของบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

2.4.2 บุคลากรที่มีเงินเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท กับ บุคลากรที่มีเงินเดือน 10,000 – 20,000 บาท บุคลากรที่มีเงินเดือน 20,001 – 30,000 บาท และบุคลากรที่มีเงินเดือนมากกว่า 30,000 บาท และบุคลากรที่มีเงินเดือน 10,000 – 20,000 บาท กับ บุคลากรที่มีเงินเดือน 20,001 – 30,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในด้านการวางแผนการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

2.5 บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับ บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกัน ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.5.1 บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับ บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

2.5.2 บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับ บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในด้านการปฏิบัติตามแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

2.6 บุคลากรที่สังกัดส่วนราชการต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่บุคลากรที่สังกัดกองการศึกษา กับ บุคลากรที่สังกัดกองวิชาการทหาร มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.6.1 บุคลากรที่สังกัดกองบริการ กับ บุคลากรที่สังกัดกองวิชาทหาร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

2.6.2 บุคลากรที่สังกัดกองบริการ กับ บุคลากรที่สังกัดกองวิชาทหาร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

2.6.3 บุคลากรที่สังกัดกองบริการ กับ บุคลากรที่สังกัดกองการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

2.6.4 บุคลากรที่สังกัดกองการศึกษา กับ บุคลากรที่สังกัดกองวิชาทหาร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในด้านการปฏิบัติตามแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศเห็นด้วยเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ต่างก็เห็นด้วยในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องที่เห็นว่าสถาบันควรให้ความรู้แก่บุคลากรเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาเพิ่มเติม ทั้งนี้ ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศอาจเห็นว่า การประกันคุณภาพการศึกษายังเป็นเรื่องใหม่ในแวดวงการศึกษา โดยเฉพาะการนำระบบประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในสถาบันการศึกษาของทหารที่มีรูปแบบการจัดการศึกษาแตกต่างจากสถาบันการศึกษาโดยทั่วไป ดังนั้น ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ จึงอาจมีความลำบากต่อการทำความเข้าใจและปรับระบบการทำงานให้เข้ากับงานที่ปฏิบัติอยู่เพื่อให้สอดคล้องกับการนำระบบประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ควบคู่กับการปฏิบัติในการทำงาน และกอปรกับเงื่อนไขเวลาที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนให้ทันตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนดไว้ ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศจึงอาจมีความต้องการความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาเพิ่มเติม ดังที่ ชลัช จงสืบพันธุ์ และคนอื่นๆ (2545 : ฉ – ช) ได้กล่าวว่า สถาบันควรมีการ

ส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรมบุคลากรและให้ความรู้ ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ การศึกษาอย่างจริงจัง มุ่งพัฒนาและสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรทุกกลุ่มทั้งผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ซึ่งแนวทางในการพัฒนาบุคลากรควรยึดหลักความ ต่อเนื่อง มีการวางหลักสูตรฝึกอบรมระยะยาวเพื่อพัฒนาความรู้ในเรื่องการประกันคุณภาพ ตามลำดับตั้งแต่ขั้นพื้นฐานไปจนถึงระดับสูง มีการวัดประเมินผลในแต่ละระดับชั้นและมีการรับรอง คุณวุฒิเมื่อผ่านหลักสูตร เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้พัฒนาความรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่ง สอดคล้องกับ อดุลย์ วิริยเวชกุล (2544 : 281) ได้กล่าวว่า การฝึกอบรมและการศึกษาดูงานของ บุคลากรเป็นส่วนสำคัญในการเพิ่มความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ โดยเฉพาะเรื่อง ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

1.2 ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่เห็นด้วยเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการ ศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือ หน่วยงานในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องที่เห็นว่าสถาบันควรกำหนดองค์กรหรือหน่วยงานที่ รับผิดชอบดูแลเรื่องประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ ของ โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศยังขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างลึกซึ้ง แม้ว่าโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษามา รับผิดชอบแล้วก็ตาม แต่ก็อาจจะยังไม่สามารถดำเนินงานจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพได้ดีเท่าที่ควร การกำหนดองค์กรหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดระบบประกัน คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศอาจยังขาด ความชัดเจน จึงอาจทำให้ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ในแต่ละส่วนราชการขาดทิศทางการ ปฏิบัติงาน ดังนั้นการมีองค์กรหรือหน่วยงานเข้ามากำกับดูแลอย่างจริงจังจึงอาจทำให้การ ดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหาร อากาศ มีประสิทธิภาพดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 24 - 25) ได้กล่าว ว่า สถาบันการศึกษาควรมีการแต่งตั้งองค์กรหรือหน่วยงานมาดูแลเรื่องการประกันคุณภาพ การศึกษาเพื่อดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา การมีองค์กรที่มาดูแล ตามโครงสร้างการบริหารจะทำให้การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาหล่อหลอมเข้ากับการ ทำงานตามภารกิจของบุคลากร ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและมีความเชื่อมโยงกันในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาด้านต่าง ๆ

อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาครบด้านครบทุกด้าน

1.3 ผู้บริหาร และ อาจารย์ เห็นด้วยเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ในระดับมาก ส่วนเจ้าหน้าที่เห็นด้วยในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนนาย เรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศส่วนใหญ่จะเป็นนายทหารชั้นประทวนและลูกจ้าง จึงอาจไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดหรือวางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาทั้งใน

ระดับสถาบันและในส่วนราชการที่สังกัด ลักษณะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศจะคอยรับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาแล้วจึงปฏิบัติตาม อาจเนื่องจากเป็นทหารชั้นผู้น้อย ดังนั้นจึงอาจทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถรับรู้และเข้าใจการทำงานในระดับการวางแผนการปฏิบัติงานกับเหล่านายทหารชั้นผู้ใหญ่ได้ ส่วนผู้บริหาร และ อาจารย์เห็นด้วยในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องที่เห็นว่าการวางแผนการปฏิบัติงานจะทำให้การทำงานลุล่วงมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารจัดการ และ อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นนายทหารระดับสูง อีกทั้งเป็นอาจารย์ผู้สอน จึงอาจได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งให้กำกับ ดูแล และรับผิดชอบเรื่องการค้างานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ จึงมีโอกาสนำในการกำหนดแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ดังนั้นจึงมีความตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องมีการวางแผนการปฏิบัติงาน เพื่อให้การทำงานประกันคุณภาพการศึกษามีทิศทางในการปฏิบัติ อันจะแสดงถึงความสามารถในการบังคับบัญชาสั่งการในฐานะที่เป็นนายทหารระดับสูง ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของแต่ละส่วนราชการของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ให้มีประสิทธิภาพ ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 11) กล่าวว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษานั้นเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการ และการทำงานของบุคลากรในสถาบันการศึกษาโดยสถาบันการศึกษาต้องจัดให้มีระบบการวางแผนการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน ดังนั้นบุคลากรทุกคนต้องมีจิตสำนึกในการพัฒนาระบบวางแผนการทำงานเพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาสถาบันให้เป็นที่ยอมรับจากภายนอก ดังที่ วันชัย ศิริชนะ (2540 : 5) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาจะเป็นรากฐานของการพัฒนาความรู้ของสถาบันอย่างต่อเนื่องและในระยะยาวจะสร้างความแข็งแกร่งให้กับสถาบันโดยตรง ซึ่งจะส่งผลให้บุคลากรมีความก้าวหน้าทางวิชาการ และมีความภาคภูมิใจในสถาบัน อย่างไรก็ตาม จากผลการวิจัยของ ประอร สุนทรวิภาต (2543 : บทคัดย่อ) พบว่า บุคลากรโรงเรียนเหล่าทัพเห็นว่าการสร้างระบบประกันคุณภาพการศึกษาจะทำให้โรงเรียนเหล่าทัพสามารถผลิตนายทหารชั้นสัญญาบัตรที่มีคุณภาพตามความต้องการของเหล่าทัพ ดังนั้นบุคลากรของสถาบันต้องร่วมมือร่วมใจในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโดย มุ่งเน้น คุณภาพในการวางแผนการปฏิบัติงาน

1.4 ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่เห็นด้วยเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ด้านการปฏิบัติตามแผนในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องที่เห็นว่าสถาบันควรมีการกระตุ้นและส่งเสริมให้บุคลากรได้ดำเนินงานตามแผน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ มีส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาการศึกษาโดยตรงเพียง 3 ส่วนราชการ จาก 7 ส่วนราชการ คือ กองการศึกษา กรมนักเรียนนายเรืออากาศรักษาพระองค์ และกองวิชาทหาร จึงอาจทำให้การให้ความสำคัญกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาจากผู้บังคับบัญชาระดับสูงยังมีน้อย เพราะมีส่วนราชการอื่นๆ

ที่ต้องกำกับดูแลอีกมาก ผู้บังคับบัญชาระดับสูงจึงอาจยังไม่เห็นความสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีกำลังใจในการทำงาน เพราะอาจคิดว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นหน้าที่ของส่วนราชการที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพียงอย่างเดียว จึงอาจทำให้ส่วนราชการของโรงเรียน นายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ขาดความกระตือรือร้น ขาดความร่วมมือ การช่วยเหลือ และการมีส่วนร่วมของ ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศไม่สามารถดำเนินการตามแผนที่วางไว้ได้ดีเท่าที่ควร ดังที่ อุทุมพร จามรมาน (2543 : 31) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาผู้บริหารหน่วยงานเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดที่จะทำให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วม ดังนั้นการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาจะสำเร็จหรือไม่อยู่ที่ความเอาใจจริงเอาใจของผู้บริหาร ในหน่วยงานที่ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญในเรื่องประกันคุณภาพการศึกษานั้น สถาบันนั้นก็จะมีประสบความสำเร็จและจะไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือวิธีการใดๆ ที่จะทำให้การประกันคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพสูงขึ้น และนอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 61) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นแกนหลักในการบริหารและดำเนินการร่วมกับแกนอื่นๆ เพื่อช่วยผลักดัน ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานให้บุคลากรภายในสถาบันทำงานร่วมกันเป็นทีม โดยผสมผสานกับการวางแผน ดังนั้นผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ สนับสนุนการดำเนินงานให้มีความต่อเนื่อง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ จำแนกตามสถานภาพพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 เมื่อศึกษาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผน ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศต่างก็ปฏิบัติงานตามหน้าที่และภาระงานที่เกี่ยวข้องที่แตกต่างกัน ผู้บริหารและอาจารย์อาจมีโอกาสดำเนินการตามข้อราชการ และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพการศึกษามากกว่า นอกจากนี้การทำงานของผู้บริหารและอาจารย์ส่วนใหญ่ยังเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้รับผิดชอบงานทางด้านวิชาการ เป็นผู้ทำหน้าที่สอนแก่นักเรียนนายเรืออากาศ อีกทั้งผู้บริหารและอาจารย์ส่วนหนึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ในส่วนเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศนั้น ส่วนใหญ่จะปฏิบัติงานในส่วนงานธุรการ งานสารบรรณ ลักษณะงานที่ทำ

อาจไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและงานทางด้านวิชาการโดยตรง ดังนั้นการที่เจ้าหน้าที่ของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศจะคำนึงถึงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้ควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานนั้นต้องอาศัยความเข้าใจและระยะเวลาในการที่ผู้บังคับบัญชาทุกส่วนราชการของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศในการสร้างจิตสำนึก เกี่ยวกับการทำงานแก่บุคลากรทุกคน ดังที่ อดุลย์ วิริยเวชกุล (2543 : 276 – 277) กล่าวว่า ปัจจัยที่สำคัญในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา คือ การมีระบบบริหารงานบุคคลที่ดี เพราะคนเป็นความสำคัญอันดับแรกสุด โดยเฉพาะสถานภาพของแต่ละบุคคลที่ดำรงตำแหน่งในงานต่างๆ ซึ่งผลงานวิจัยของ ประจักษ์ ไม่เจริญ (2545 : 73) พบว่า บุคลากรของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพในการปฏิบัติงานต่างกันมีเจตคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษาต่างกัน โดยบุคลากรที่มีสถานภาพเป็นอาจารย์มีระดับเจตคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับสูงและยังพบว่าอาจารย์ของสถาบันเป็นกลไกเบื้องต้นที่มีความสำคัญต่อดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งต้องมีศักยภาพในการบริหารงานสถาบันอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องสามารถสร้างความเชื่อมั่นในด้านผลผลิตให้แก่สังคม

2.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาจำแนกตามอายุราชการ พบว่า บุคลากรที่มีอายุราชการต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการปฏิบัติตามแผน โดยพบว่า บุคลากรที่มีอายุราชการตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป – 20 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมแตกต่างกับบุคลากรที่มีอายุราชการมากกว่า 20 ปีขึ้นไป – 30 ปี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรที่มีอายุราชการมากกว่า 20 ปีขึ้นไป – 30 ปีที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศนับว่าเป็นผู้ที่มีอายุราชการในระดับสูง ผ่านระยะเวลาการทำงานในโรงเรียนแห่งนี้มาเป็นระยะเวลานาน จึงอาจทำให้พฤติกรรมในการปฏิบัติงานในแต่ละงานเกิดความเคยชินกับงานที่ปฏิบัติอยู่ ดังนั้นการทำงานที่จะต้องนำระบบการประกันคุณภาพการศึกษามาปฏิบัติจึงอาจเกิดความไม่เข้าใจหรืออาจมีความคิดขัดแย้งว่าการประกันคุณภาพการศึกษาไม่เกี่ยวกับเรื่องของทหาร อีกทั้งไม่สามารถปรับตัวกับข้อจำกัดใหม่ๆ ได้ อาจรู้สึว่าการประกันคุณภาพการศึกษาจะมาควบคุมการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดความล่าช้า เกิดความยุ่งยาก และมองว่าการประกันคุณภาพการศึกษาจะเป็นการจับผิดในการทำงาน ส่วนบุคลากรที่มีอายุราชการน้อยกว่า 10 ปี ที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอาจเป็นเพราะเพิ่งเข้าปฏิบัติงานกับโรงเรียนนายเรืออากาศ มีอายุการทำงานน้อยยังขาดประสบการณ์ จึงอาจยังไม่มี ความสนใจกับเรื่องประกันคุณภาพการศึกษา ส่วนบุคลากรที่มีอายุราชการมากกว่า 30 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอาจเป็นเพราะมีอายุราชการมากทำงานมานานจนใกล้เวลาเกษียณอายุราชการแล้วอาจไม่สนใจกับเรื่องประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องที่ค่อนข้างใหม่ ดังที่ โรเจอร์ และ ชูเมคเกอร์ (Rogers and Shoemakers. 1971 : 22) กล่าวว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากจะมีความคิดเห็น ความสอดคล้อง การยอมรับและ

เข้าใจในเรื่องต่างๆ แตกต่างกับผู้ที่มีการประสบการณ์ในการทำงานน้อย ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ สถาพร มอญโพนาน (2540 : ง) ที่ พบว่า บุคลากรของมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีอายุการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน

2.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาจำแนกตามชั้นยศ พบว่า บุคลากรที่มีชั้นยศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 เมื่อศึกษาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงาน โดยผลการวิจัยพบว่า นายทหารชั้นสัญญาบัตร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมแตกต่างกับนายทหารชั้นประทวนและลูกจ้าง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนายทหารชั้นสัญญาบัตรของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศเป็นตำแหน่งในฝ่ายอำนวยการ อาทิ ผู้บัญชาการ เสนาธิการ ผู้อำนวยการกองผู้บังคับการ หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าแผนก หัวหน้าฝ่าย และอาจารย์ เป็นต้น ตำแหน่งดังกล่าวอาจมีหน้าที่กำหนดแผน นโยบายต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา จึงอาจเข้าใจในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและตระหนักถึงความจำเป็นที่โรงเรียนนายเรืออากาศ

กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ จะต้องดำเนินการจัดทำและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา เนื่องจากได้รับทราบนโยบายและคำสั่งให้ปฏิบัติโดยตรงจากผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ส่วนนายทหารชั้นประทวนและลูกจ้างนั้น จะเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของนายทหารชั้นสัญญาบัตร ทำหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติตามคำสั่ง โดยเฉพาะบุคลากรที่เป็น ลูกจ้างซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากในโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ซึ่งจะปฏิบัติงานในลักษณะของงานบริการและงานที่ใช้กำลัง การทำงานจึงอาจไม่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษา ดังนั้นจึงอาจไม่มีโอกาสรับทราบแนวปฏิบัติโดยตรงจากผู้บังคับบัญชาระดับสูงเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ หรืออาจมีความสนใจกับเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาน้อยเกินไป ไม่ตระหนักถึงความจำเป็นอย่างแท้จริง ดังที่ ฌ็อง-ฌัก ฌ็อง (2543 : 194)

กล่าวว่า ตำแหน่งของบุคลากรจะมีผลกระทบต่อการดำเนินงานของบุคคลและขององค์กรทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม การที่บุคลากรมีตำแหน่งงานที่แตกต่างกันจะตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจในการทำงาน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิราภรณ์ สุรชนะกุล และ ณรงค์ฤทธิ์ สมบัติสมภพ (2546 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า บุคลากรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาจำแนกตามเงินเดือน พบว่า บุคลากรที่มีเงินเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ระดับเงินเดือนของบุคลากรทั้งผู้บริหาร

อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ถูกกำหนดไว้ตามระดับของตำแหน่งงาน ซึ่งก็เหมือนกับทหารในทุกๆ เหล่าทัพ จึงเป็นระดับเงินเดือนที่ได้รับแน่นอน และไม่มีรายได้อื่นๆ เพิ่มพิเศษและเป็นไปตามระดับขั้นเงินเดือนในตำแหน่งหน้าที่ที่ทางราชการกำหนดไว้ ดังนั้นบุคลากรโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศจึงอาจเห็นว่าการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาก็ไม่ทำให้มีเงินเดือนหรือรายได้พิเศษเพิ่มขึ้นจากปกติ เป็นการเพิ่มภาระงานให้มากขึ้น อีกทั้งโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศก็ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำระบบประกัน คุณภาพ การศึกษาอยู่แล้ว ซึ่งก็เป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติเหมือนกับงานที่ปฏิบัติอยู่ทุกๆ ไป และอาจมองว่าการ ดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาเป็นงานที่ต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจสูง ดังที่ วิฑูรย์ สิมะ โชคดี (2539 : 52) กล่าวว่า บุคลากรทุกคนยอมรับว่าทุกคนมีความแตกต่างกัน ทุกคนจึงมีโอกาส เรียนรู้งานที่ปฏิบัติเท่ากันทั้งในงานที่ชอบและไม่ชอบ ดังนั้นจึงไม่มีการเปรียบเทียบและไม่มีการให้ ค่าจ้างที่ต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร ศรีโลหะสิน(2538 : 63) ที่พบว่า อัตราเงินเดือนของเจ้าหน้าที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในงานที่ไม่ต้องการปฏิบัติ และยังไม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสิทธิ์ ชูเมือง (2543 : 93) ที่พบว่า ระดับของเงินเดือนไม่มีผลต่อ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรที่เห็นว่างานนั้นไม่ประสงค์ที่จะปฏิบัติ

2.5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่ง เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 5 เมื่อศึกษาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตามแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความ แตกต่าง โดยผลงานวิจัยพบว่า บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมแตกต่างกับบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษา ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ เป็นผู้ได้รับการศึกษา หน่วยงานหรือสถาบันอาจคาดหวังว่าผู้จบปริญญาตรีขึ้นไปน่าจะรับรู้และ เข้าใจในระบบประกันคุณภาพการศึกษาได้ดี ดังนั้นประสิทธิภาพการทำงานที่ได้จากการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาทั้งจากการปฏิบัติงาน การรับข่าวสาร ความรู้พื้นฐานและระดับการศึกษา อาจทำให้เกิดกระบวนการคิดในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาได้ว่า การดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาอาจนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพคุณภาพการศึกษาที่ดีขึ้น และมีประโยชน์ต่อ สถาบันการศึกษา เนื่องจากทำให้สถาบันการศึกษามีมาตรฐานน่าเชื่อถือต่อสังคมภายนอก ส่วนบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีอาจมีความคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศในอีกมุมมองหนึ่ง เช่น การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นภาระงานที่เพิ่มขึ้นจากงานประจำ การปฏิบัติงานจะ เกี่ยวข้องกับเอกสารหรือหลักฐานมาประกอบจำนวนมาก ทำให้เกิดความยุ่งยาก นอกจากนี้อาจมี

ลักษณะเหมือนการจับผิดผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานนั้นๆ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความท้อแท้ ไม่มีความสุขในการทำงาน ไม่เห็นประโยชน์ที่จะได้รับการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง ดังที่ สุรางค์ โคว์ตระกูล (2541 : 317) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความแตกต่างของความคิด มี 4 อย่าง คือ กระบวนการพื้นฐาน ความรู้เกี่ยวกับการรู้ – คิดของตนเอง ทักษะคิดหรือเจตคติ และระดับการศึกษา ทำนองเดียวกับที่งานวิจัยของ ประจักษ์ ไม่เจริญ (2545 : 76) พบว่า ระดับการศึกษาที่ต่างกันมีอิทธิพลต่อเจตคติในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีเจตคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก แตกต่างกับผู้จบการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก และนอกจากนี้งานวิจัยของ สถาพร มอญโพนาน (2540 : ง) ยังพบว่า บุคลากรของมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน

2.6 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาจำแนกตามส่วนราชการที่สังกัด พบว่า บุคลากรที่สังกัดส่วนราชการต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 6 เมื่อศึกษาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ โดยผลงานวิจัยพบว่า บุคลากรที่สังกัดกองการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมแตกต่างกับบุคลากรที่สังกัดกองวิชาทหาร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก บุคลากรที่สังกัดกองการศึกษาซึ่งได้แก่ หัวหน้าภาควิชา หัวหน้ากอง หัวหน้าแผนก และอาจารย์ผู้สอน อาจมีลักษณะการปฏิบัติงานที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดระบบการศึกษาของ โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ เช่น มีหน้าที่อำนวยความสะดวก จัดดำเนินการการศึกษาแก่นักเรียนนายเรืออากาศในด้านวิชาการทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ นอกจากนี้ กองการศึกษายังเป็นหน่วยงานเดียวที่มีการจัดทำคู่มือประกันคุณภาพการศึกษาขึ้น และได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นรูปธรรมมีความชัดเจน รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในสังกัดรับทราบข่าวสารการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นที่ทราบกันว่ากองการศึกษาคือหน่วยงานนำร่องในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สิ่งต่างๆ เหล่านี้จึงอาจทำให้บุคลากรที่สังกัดกองการศึกษามีความเข้าใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศได้ดีกว่า ส่วนบุคลากรที่สังกัดกองวิชาทหารนั้น จะมีหน้าที่จัดดำเนินการศึกษาด้านวิชาทหาร บุคลากรจะเป็นครูฝึกวิชาทางด้านวิชาทหาร เช่น ยุทธศาสตร์การรบ การใช้อาวุธยุทธโธปกรณ์ต่างๆ ของทหาร เป็นต้น ดังนั้นบุคลากรที่สังกัดกองวิชาทหารจึงอาจไม่มีความสนใจและไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษา อีกทั้งกองวิชาทหารก็ยังไม่มีความพร้อมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาและคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาให้มีความชัดเจน ดังนั้นจึงอาจทำให้บุคลากรที่สังกัดกองวิชาทหารยังไม่มีความพร้อมที่จะดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างเต็มที่ก็เป็นได้ ดังที่ สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา (2545 : 314 – 315) กล่าวว่า สถาบันอุดมศึกษาควรมีการพัฒนากระบวนการและบทบาทของคณะวิชาต่างๆ อย่างจริงจังในฐานะ

พื้นที่ที่สำคัญที่สุดในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของ ทุกฝ่ายให้เห็น ความสำคัญ เพื่อทำให้คณะวิชา สถาบัน สำนักต่าง ๆ ที่มีรูปแบบการทำงานที่ต่างกันสามารถ ปฏิบัติงานไปได้อย่างเท่าเทียมเสมอภาคกัน นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 61 – 62) กล่าวว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเรื่องของทุกหน่วยภายใน สถาบัน มิใช่เป็นเรื่องของคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ ทุกหน่วยงานจึงต้องมีความเชื่อมโยงกัน ซึ่งถ้า สถาบันมีการทำงานที่เป็นทีมที่เข้มแข็ง ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารหรือบุคลากรก็วยัง ดำเนินการต่อไปได้ ซึ่งผลงานวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ วชิราภรณ์ สุรชนะกุล และ ณรงค์ ฤทธิ์ สมบัติสมภพ (2546 : 69) ที่พบว่า บุคลากรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีที่ สังกัดคณะวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. จากผลการศึกษาที่พบว่า บุคลากรของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษา ทหารอากาศ เห็นด้วยกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการเตรียมความพร้อมของ บุคลากรในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่บุคลากรทั้งสถาบันเรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาเพิ่มเติม ดังนั้นการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน นายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ จึงควรมีการส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรม บุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง มุ่งพัฒนาและสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรทุกกลุ่ม ทั้งผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ ให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ซึ่งแนวทางในการพัฒนาบุคลากร ควรยึด หลักความต่อเนื่อง มีการวางหลักสูตรฝึกอบรมระยะยาว พัฒนาความรู้เรียงลำดับตั้งแต่ขั้นพื้นฐาน ไปจนถึงระดับสูง มีการวัดประเมินผลในแต่ละระดับขั้น และมีการรับรองคุณวุฒิเมื่อผ่านหลักสูตร ให้ผู้เข้าอบรมได้พัฒนาความรู้อย่างเป็นระบบ

2. จากผลการศึกษาที่พบว่า บุคลากรของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษา ทหารอากาศ เห็นด้วยกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดตั้งองค์กรหรือ หน่วยงานในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องกำหนดองค์กรหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแล เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนั้นการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนาย เรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ จึงควรกำหนดองค์กรหรือหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเป็น สำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา ให้มีความชัดเจนในการปฏิบัติงานและสายการบังคับบัญชา ต้องมีการบริหารงานที่คล่องตัว มีอิสระในการทำงาน มีการทำงานที่เห็นอย่างเป็นรูปธรรม มีการ ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ควรครอบคลุมบุคลากรทุกหน่วยจนถึงระดับฝ่าย มีระบบให้

คำปรึกษาเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาที่ดี เป็นต้นแบบที่ดีในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา และผู้ที่ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาควรมีความรู้ความสามารถเพียงพอ

3. จากผลการศึกษาที่พบว่า บุคลากรของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ เห็นด้วยกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวางแผนการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับการวางแผนการปฏิบัติงานจะทำให้งานสำเร็จลุล่วง ดังนั้น การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศจึงควรมีการวางแผนที่สามารถกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จของงานที่ปฏิบัติ ควรมีการกำหนดงานที่ปฏิบัติไว้ล่วงหน้ามากๆ สถาบันต้องให้ความสำคัญเรื่องการวางแผนการดำเนินงาน ส่งเสริมให้มีการประสานงานที่ดี ผู้ที่ทำหน้าที่กำหนดแผนการดำเนินงานควรมาจากตัวแทนทุกหน่วยงาน จำเป็นต้องมีงบประมาณเพื่อการดำเนินงานอย่างเพียงพอ และมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเรื่องการวางแผนการปฏิบัติงาน

4. จากผลการศึกษาที่พบว่า บุคลากรของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ เห็นด้วยกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการปฏิบัติตามแผนในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับการกระตุ้นและส่งเสริมให้บุคลากรได้ดำเนินงานตามแผน ดังนั้นการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ จึงควรมีการปรับปรุงการทำงานให้เกิดความเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ มีการประสานงานที่ดีของแต่ละหน่วยงาน เพิ่มเติมอุปกรณ์และงบประมาณในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น ควรมีตัวอย่างหรือต้นแบบในการดำเนินงานจากหน่วยที่มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน และควรเพิ่มขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ
2. ควรศึกษาดัชนีชี้วัดคุณภาพในแต่ละองค์ประกอบย่อยที่มีผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ
3. ควรศึกษาการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษารูปแบบอื่นๆ ของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ
4. ควรศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ เป็นระยะๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ. (2544). แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- กองจัดการศึกษา กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ. (2545). วัตถุประสงค์ของการจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษา. (Online). แหล่งที่มา : <http://www.rtafa.ac.th/Subcss/qa/policy.htm>
- _____. (2545). ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประกันคุณภาพการศึกษา. (Online). แหล่งที่มา : <http://www.rtafa.ac.th/Subcss/qa/policy.htm>
- กิริติ ศรีวิเชียร. (2539, มิถุนายน). “การประกันคุณภาพของอุดมศึกษา,” ทางวิชาการราชภัฏกรุงเทพฯ. 3(6) : 84 – 89.
- เข็มทอง ศิริแสงเลิศ. (2540). การวิเคราะห์ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย. (2537). หลักการ แนวทาง และวิธีการในการประกันคุณภาพทางวิชาการในมหาวิทยาลัยไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหามงกุฎราชวิทยาลัย.
- จรรยาพร ธรณินทร์. (2539, พฤศจิกายน). “การประกันคุณภาพการศึกษา,” วารสารการศึกษาเอกชน 7(67) : 20.
- จิราพร ศรีโลหะสิน. (2538). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองในกลุ่มภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การพัฒนาสังคม) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ชลัช จงสืบพันธ์ และคนอื่นๆ. (2545). รายงานการวิจัยเรื่อง การติดตามการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพการศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยและบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2541). แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2544). นโยบาย แนวทาง และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ส่วนวิจัยและพัฒนา สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- _____. (2542). คู่มือการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- รัชชัย ทิววรรณวงศ์. (2539). “รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษามุมมองของผู้บริหาร,” เอกสารประกอบการบรรยาย. กองบริการการศึกษา สำนักงานอธิการบดี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

- ไพบูลย์ เจนจิตรานนท์. (2544). รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาสาขาเทคโนโลยีการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไพบูลย์ เปาณิล. (2543). การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีการศึกษา สถาบันราชภัฏ. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ด. (เทคโนโลยีการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประจักษ์ ไม้เจริญ. (2545). เจตคติของข้าราชการครูสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนคร. ถ่ายเอกสาร.
- ประสิทธิ์ ชูเมือง. (2543). ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่วิเคราะห์งบประมาณ วิทยานิพนธ์สาขาการพัฒนาศักดิ์ กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประอร สุนทรวิภาต. (2543). การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับโรงเรียนเหล่าทัพ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (อุดมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2538). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- วันชัย ศิริชนะ. (2540, เมษายน). “การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา,” *อนุสารอุดมศึกษา*. 23(226) : 3 – 13.
- _____. (2537). การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (อุดมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วารินทร์ สิ้นสูงสุด. (2541). การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : เอกสารประกอบการบรรยาย ฝึกอบรม.
- วิพล สุขวิลัย. (2545, มิถุนายน). “การประกันคุณภาพการศึกษา,” *ข่าวทหารอากาศ*. 62(6) : 28 – 29.
- _____. (2545, กรกฎาคม). “โรงเรียนนายเรืออากาศฯ กับการประกันคุณภาพการศึกษา,” *ข่าวทหารอากาศ*. 62(7) : 27 – 30.
- วิพล สุขวิลัย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จตุพล ยงศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่แผนกจัดการศึกษาและประมวลผล กองจัดการศึกษา กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ เมื่อ 4 พฤศจิกายน 2545.
- สภาพร มอญโพนพาน. (2540). การประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชน. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- สมกุล ถาวรกิจ. (2543). รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ด. (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2541, พฤษภาคม – สิงหาคม). “การประกันคุณภาพการศึกษา,” วารสาร
การวัดผลการศึกษา. 20(58) : 32.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- _____. (2543). แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2541). ระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา
แห่งชาติ. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2544). มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมิน
คุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา. (Online). แหล่งที่มา :
<http://www.onesqa.or.th/download/index1.html>
- สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา. (2545). เสวนาคุณภาพ : รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการวิจัยและพัฒนาระบบ
ประกันคุณภาพสำหรับสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักงาน
ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- สุพจน์ เอียงกุญชร. (กรกฎาคม, 2540). “ผู้บริหารมหาวิทยาลัยกับการประกันคุณภาพการศึกษาระดับ
อุดมศึกษา,” มติชน. หน้า 12.
- สุวิมล ราชชนปรีบาล. (2541). การศึกษากระบวนการการประกันคุณภาพทางการศึกษาในสถาบัน
อุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (อุดมศึกษา) กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อดุลย์ วิริยะเวชกุล. (2544). การตัดสินใจทางการเงินกับการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนัก
มาตรฐานอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- อมรวิทย์ นาครทรรพ. (2540). ในกระแสแห่งคุณภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อัจฉรา วัฒนางรงค์. (2539, กรกฎาคม). “การควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย,”
อนุสารอุดมศึกษา. 22(217) : 35 – 40.
- อาภรณ์ เจียมไชยศรี. (2537). การพัฒนาระบบประเมินประสิทธิภาพองค์กร สำหรับวิทยาลัยครู.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.
- อุทุมพร จามรมาน. (2541). การประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- _____. (2543). การประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : พันนี้พับลิชชิง.
- Barlosky and Lawton, S. (1994). *Development Quality School : A Handbook*. Inkwell : Graphics.
- Baumgart, N. (1987). *Equity, Quality and Cost in Higher Education*. Bangkok : UNESCO
Principle Regional Office for Asia and Pacific.

- Bergquist, H.W. and Other. (1981). *Designing Undergraduate Education*. San Francisco : Jossey – Bass.
- Conbach, Lee Joseph. (1984). *Essential of Psychology and Education*. New York : Mc–Graw Hill.
- Cyer, P. (1993). *Preparing for Quality Assessment and Audit : Establishing and Quality Assurance System in Higher Education*. CVCP Publication.
- Ferguson, George A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. 5th ed. Tokyo : McGraw – Hill.
- Groffrey, D.D. (1994). *Developing Quality Systems in Education*. New York : Routledge.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw – Hill.
- Green, Diana (1992). *International Development in Assuring Quality in Higher Education*. London : The Framer Press.
- Green, Howard (1994). *The School Management Handbook*. London : Kogan.
- Haworth, Jannifer and Clifton, Conrad. (1997). *Emblem of Quality in Higher Education : Developing and Sustaining Higher – Quality Program*. Chicago : Allyn Bacon A. Viacom.
- Lewis, R.G. and Douglas, H.S. (1994). *Total Quality in Higher Education*. Florida : St. Licie.
- Likert, R.A. (1932, May). “Technique for the Measurement of Attitudes,” *Arch Psychological*. 25(140) : 1 – 55.
- Longman Dictionary of Contemporary English*. (1981). England : Clays.
- Miller, R. L. (1993). *Total Quality Management. in A Systematic Approach to Faculty Education*. A Paper pressurated at the International Workshop, 23 – 25 June.
- Neufeldt, Victoria. (1988). *Webster’s New World Dictionary*. 3rd ed. New York : Simon and Schuster.
- Tenneyson, L.A. (1996). *Quality and Quality Review Audit annual : Handbook for Institutions and Members of Audit Panels*. Newzeland : University of Newzeland.
- Watson, D. (1995, May). “Quality Assurance in British University : System and Outcomes,” *Higher Education Management*. 7(1) : 25 – 37.
- Woodward, N.M. (1989, June). “Institutional Effectiveness in Community College : Using California College as A Research Base Ph.D. Dissertation, Claremont Graduate School,” *Dissertation Abstracts International*. 50(1989) : 1175A.
- York, Mantz. (1997, February). “This Way QA,” *Quality Assurance in Education*. 5(2) : 97 – 100.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยการทดสอบที

ข้อที่	การทดสอบที (t-test)	ข้อที่	การทดสอบที (t-test)
1	4.386	21	2.254
2	7.559	22	2.587
3	3.154	23	4.110
4	2.933	24	6.295
5	4.571	25	3.246
6	5.014	26	3.227
7	4.820	27	4.386
8	3.762	28	3.266
9	2.686	29	3.469
10	2.137	30	3.126
11	2.392	31	5.603
12	1.775	32	5.927
13	3.450	33	5.807
14	4.682	34	3.989
15	2.954	35	4.943
16	2.690	36	3.756
17	3.002	37	2.724
18	3.184	38	2.650
19	4.941	39	2.649
20	4.035	40	2.525

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.946

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. อาจารย์ ดร.จรรุวรรณ สกุลกู

คุณวุฒิ Ph.D. (Higher Education)

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ สรรังสิน

คุณวุฒิ Ph.D. (Applied Biochemistry)

ตำแหน่ง คณบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

3. นาวาอากาศตรีวิพล สุขวิสัย

คุณวุฒิ กศ.ม. (บริหารการศึกษา)

ตำแหน่ง นายทหารการศึกษา ฝ่ายจัดการศึกษาและประมวลผล กองจัดการศึกษา
กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นายจตุพล ยงศร
วันเดือนปีเกิด	15 ตุลาคม 2522
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	140/36 หมู่ 4 ซอยพหลโยธิน 52 ถนนพหลโยธิน แขวงคลองถนน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร 10220 โทรศัพท์ 01-4936911
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ (North Bangkok College) 6/999 หมู่ 5 ซอยพหลโยธิน 52 ถนนพหลโยธิน แขวงคลองถนน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร 10220
ประวัติการศึกษา	พ.ศ.2540 มัธยมศึกษาตอนปลาย จาก โรงเรียนสารวิทยา กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2544 ปริญญาตรี การศึกษาศาสตรบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พ.ศ.2547 ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต (การอุดมศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร